Rok X. Zeszyt 7—8

WIADOMOŚCI ADMINISTRACYJNE

MIASTA KATOWIC

Lipiec — Sierpień 1938

Treść zeszytu 7—8:

Sprawozdanie administracyjne Magistratu miasta Katowic za rok 1937/38

NAKŁADEM MAGISTRATU MIASTA KATOWIC
Redakcja i administr.: Miejski Urząd Statystyczny

Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp. — Katowice.

SPRAWOZDANIE ADMINISTRACYJNE

MIASTA KATOWIC

ZA ROK 1937/38

1 KWIETNIA 1937 DO 31 MARCA 1938

KATOWICE 1938

Nakładem Magistratu Miasta Katowic

A. Korporacje miejskie.

Magistrat odbył w roku sprawozdawczym 34 posiedzeń, na których rozpatrzono 1974 spraw.

Na skutek upływu kadencji ustąpili z kolegium Magistratu płatni radcowie pp. inż. Sikorski i Maciejczyk. W miejsce radcy Maciejczyka wybrano dotychczasowego dyrektora Głównej Kasy Miejskiej p. Zagołę, który po zatwierdzeniu przez władze nadzorcze został wprowadzony w urząd na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 31 maja 1937 r.

Miejsce radcy budownictwa miejskiego po inż. Sikorskim zostało jeszcze nieobsadzone.

Rada Miejska odbyła 14 posiedzeń, na których załatwiono 355 spraw.

Spis imienny patrz załącznik Nr 1.

Wykaz Komisyj Miejskich i odbytych posiedzeń.

Nazwa Komisji	Ilość odbytych posiedzeń	Ilość załatwionych spraw	Uwagi
1. Komisja Przygotowawcza Rady Miejskiej	16	289	
2. Komisja Rewizyjno-Kasowa . .	12 i 1 nagła niespodziewana		
3. Komisja Personalna	1	121	
4. Deputacja Szkolna	3	10	
5. Kuratorium Szkół Średnich Ogólnokształcących	2	7	
6. Kuratorium Szkół Wydziałowych .	2	4	
7. Deputacja Szkół Dokszt.-Zawodowych (Przemysłowych) . . .	1	3	
8. Deputacja Administracyjna Miejskich Kupieckich Zakładów Naukowych	1	5	

Nazwa Komisji	Ilość odbytych posiedzeń	Ilość załatwionych spraw	Uwagi
9. Wydział Teatralny	2	4	
10. Komisja Bezpieczeństwa i Komunikacji	4	67	
11. Komisja Szpitalna	4	11	
12. Wydział Opieki Społecznej . .	2	16	
13. Wydział Ogrodniczy	1	3	
14 Wydział Podatkowy	12	4 848	
15. Komisja Finansowa	7	73	
16. Komisja Rewizyjna Rachunków Rocznych	Komisja zbadała zamknięcie roczne za rok 1936-37		
17. Komisja Budżetowa	4	1	
18. Kuratorium Rzeźni Miejskiej . .	1	2	
19. Komisja Budowlano-Drogowa . .	18	200	
20. Deputacja Administracyjna dla spraw urbanistyczno-estetycznych	5	83	
21. Deputacja Nieruchomości . . .	6	98	
22. Komisja Zapomogowa	2	21	
23. Komisja do badania cen . . .	17	73	

B. Działalność administracji miejskiej.

ADMINISTRACJA OGÓLNA.

A) Sprawy prezydialne.

W roku sprawozdawczym od 1 kwietnia 1937 r. do 31 marca 1938 r. przeprowadzono w administracji miejskiej szereg poważniejszych zmian. Na podkreślenie zasługuje fakt utworzenia wspólnej pisowni dla oddziałów, mieszczących się w ratuszu przy ulicy Pocztowej 2. Gdy się okazało, że utworzenie wspólnej pisowni dało dobre wyniki, utworzono również wspólną pisownię dla wszystkich Oddziałów, znajdujących się w gmachu administracyjnym przy ul. Młyńskiej 4. Do dalszego usprawnienia należy zaliczyć zniesienie Oddziału XVII, obejmującego Oddział Prawny, Urząd Ubezpieczeń i Oddział dla spraw cechowych. Czynności Oddziału Prawnego i Urzędu Ubezpieczeń przydzielono do Oddziału Personalnego, a sprawy cechowe przejął Oddział Przemysłowo-Handlowy. Z uwagi na to, że przepisy o obronie przeciwlotniczej i gazowej nakładają na miasto pewne ważne obowiązki, utworzono osobny referat O. P. L. G., który otrzymał oznaczenie „Oddział XVII".

Ponadto przeprowadzono szereg drobniejszych zmian organizacyjnych w wszystkich bodaj gałęziach administracji miejskiej, mających za cel dalsze jej usprawnienie.

Wyniki wszystkich tych zmian są dodatnie i sprawność urzędowania wzrosła niewątpliwie.

B) Sprawy personalne.

I. W ciągu okresu sprawozdawczego ustalono wzgl. przegrupowano przeszło stu pracowników miejskich, przy czym uwzględniono przede wszystkim pracowników b. uczestników walk o Niepodległość.

a) ustalono na pracowników etatowych 46
b) awansowano urzędników etatowych 11
c) przegrupowano pracowników kontraktowych . 52

Stan emerytów powiększył się o 7 urzędników i 9 nauczycieli. Wynosił on na dzień 31. III. 1938 r. ogółem 97 (w dniu 1. IV. 1937 r. 81 osób).

III. Ilość osób pobierających odwołalne zapomogi z funduszów miejskich wynosiła w dniu 1. IV. 1937 r. 108 osób — 31. III. 1938 r. 102 osoby.

IV. W dniu 31. III. 1938 r. personel biurowy Magistratu wynosił 182 urzędników etatowych oraz 345 pracowników kontraktowych, razem zatem 527 (jak w roku ubiegłym).

Załoga robotnicza wynosiła w tym dniu 792 osób.

Wydatki personalne administracji miejskiej wynosiły w okresie sprawozdawczym jak następuje:

a) administracja ogólna . . .	1.321.461,23	1.298.930,66
b) przedsiębiorstwa:		
1. Miejskie Zakłady Wodociągowe	77.986,26	69.553,38
2. Rzeźnia Miejska	83.700,—	81,857,68
3. Teatr Miejski	46.000,—	44.134,38
4. Hala Targowa	24.000,—	12.755,—
5. Szpitale Miejskie	32.390,—	32.345,12
d) odwołanie zapomogi	38.000,—	36.739,30
e) emerytury	381.391,90	381.390,88
w roku 1937/38 razem	2.004.929,39	1.957.706,40

b) Sprawy prawne i procesowe.

Wyszczególnienie	
1. Spraw o zbadanie pod względem prawnym wpłynęło	421
2. Magistrat wytoczył pozwów:	85
Z tego pozwów o wydanie przedmiotu najmu	68
Wyroków w myśl żądania pozwu o eksmisję uzyskano	69
Załatwiono przez ugodę	1
3. W myśl żądania pozwu uzyskano wyroków o inne pretensje . . .	13
Nie ukończone procesy w r. sprawozdawczym wytoczone . . .	3
4. Przeciwko Magistratowi wniesiono pozwów	
Sprawy zostały załatwione:	46

Wyszczególnienie	
a) wyrokiem zasądzającym Magistrat	1
b) wyrokiem oddalającym . . reszta spraw jest zawisła	13
5. Wniosków o ukaranie i doniesień za różne występki Magistrat wniósł do Sądu	3
Sprawy karne nie zostały dotychczas rozstrzygnięte.	
6. Procesów nieukończonych w ubiegłym roku i w tym roku wytoczonych Referat Procesowy prowadzi ogółem	163

D) Urząd Statystyczny.

Urząd Statystyczny m. Katowic publikował swoje szczegółowe dane, jak w latach poprzednich, w swoich wydawnictwach. Wydano 12 numerów „Wiadomości Statystycznych" m. Katowic oraz jedno wydanie „Rocznika Statystycznego m. Katowic" o każdorazowvm nakładzie 200 egzemplarzy. Poza tym wydano 3 numery „Wiadomości Administracyjnych m. Katowic" o nakładzie 500 egzemplarzy.

Nadmienia się, że układ wiadomości statystycznych w roku sprawozdawczym uległ wielkiej zmianie. Objętość rozszerzono z 12 na 16 stron układu tabelarycznego, zredukowano 1, zmieniono 9, oraz zaprowadzono 7 nowych tabel, gdyż odpowiada to wybogom racjonalnej statystyki.

Urząd informował również prasę miejscową, rozsyłając za pośrednictwem Referatu Prasowego Magistratu notatki o ciekawych przejawach życia naszego miasta, dających się ująć statystycznie.

Podaje się niektóre cyfry statystyczne tego roku:

1. **Obszar** miasta Katowic pozostał bez zmian i wynosił 4017 ha 19 ar 11 m².

2. **Meteorologia.** Stacja obserwacyjna przy Zarządzie Ogrodów Miejskich notowała najwyższą temperaturę według Celsiusza + 30° w dniach 11 i 12 czerwca 1937 r., zaś najniższą — 18° dnia 6 stycznia 1938 r. Dni z opadami atmosferycznemi notowano 137. Opady deszczowe wynosiły razem 538 m/m, śnieżne 72 m/m.

3. **Ruch ludności.** a) Ogólny przyrost ludności m. Katowic wynosił w roku sprawozdawczym 1373 osób. Z tego przypada na przyrost naturalny 778, zaś na przyrost napływowy 595 osób.

Tabela osób, meldowanych na pobyt stały:

Dzielnica	m.	ż.	razem	rz. kat.	gr. kat praw.	ewang	mojż.	inne
I.	32 940	34 157	67 097	53 980	63	4 397	8 453	204
II.	13 368	13 684	27 052	26 027	19	578	359	69
III.	15 620	13 622	31 242	30 383	50	545	236	28
IV.	3 952	4 056	8 008	7 785	6	161	28	28
Stan z 1. IV. 1938 r. . .	65 880	67 519	133 399	118 175	138	5 681	9 076	329
Stan z 31. III. 1937 r. . .	64 686	67 340	132 026	116 918	125	5 791	8 870	322
Przyrost + lub —	+1 194	+ 179	+ 1 373	+ 1 257	+ 13	— 110	+ 206	+ 7

Liczbami tymi nie jest objęty garnizon wojskowy, obcokrajowcy oraz osoby, zameldowane na pobyt czasowy.

b) **Obcokrajowcy.** Obcokrajowców było:

w dniu 1 kwietnia 1937 r. 4.489
w dniu 31 marca 1938 r. 3.389

czyli w roku sprawozdawczym ubyło 1.100 osób

Według przynależności państwowej było obywateli:

Anglii 20, Austrii 132, Australii 4, Afryki 1, Belgii 15, Czechosłowacji 404, Danii 3, Estonii 14, Francji 141, Finlandii 3, Jugosławii 43, Litwy 7, Łotwy 9, Niemiec 2052, Rumunii 122, Szwajcarii 68, Szwecji 21, Węgier 81, Włoch 82, Z. S. R. R. 14, W. M. Gdańska 33, innych krajów Europy 64, Stanów Zjedn. Am. Półn. 35, Palestyny 3, Chin 59, oraz obywateli nieustalonych względnie bezpaństw. 57.

c) **Przyrost naturalny.** W roku sprawozdawczym zawarto małżeństw 1278. Największą liczbę wykazują miesiące październik 1937 r. — 172, listopad 1937 r. — 139 i luty 1938 r. — 142 zawartych małżeństw. Urodzeń w roku sprawozdawczym było 2310, w tym 65 nieżywo urodzonych. Zmarło w tym czasie na terenie m. Katowic 1677 osób, z czego było dzieci do 1 roku życia 402. Z ogólnej cyfry zgonów przypada na miejscowych 1333, na zamiejscowych 344.

4. **Choroby zakaźne.** Zgłoszono zachorowań na:

Dur bruszny 18, płonicę 312, błonicę 202, odrę 234, nagminne zapalenie przyusznicy 18, krztusiec 39, zimnicę 4, zakażenie połogowe 9, chorobę Banga 2, gruźlicę (w przypadkach niebezpiecznych dla otoczenia) 90, różę 25, oraz jaglicę w 10 wypadkach.

5. **Statystyka produkcji rolnej.** Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 22 marca 1932 r. o statystyce produkcji rolnej przeprowadził Urząd Statystyczny spis ziemi ornej oraz rejestrację zwierząt gospodarskich na terenie Wielkich Katowic.

a) Spisano ziemi ornej z 3 gospodarstw powyżej 50 ha oraz w 135 gospodarstwach poniżej 50 ha, ogółem 668,33 ha ziemi ornej. Z tego zasiano względnie zasadzono pszenicy na 18,76 ha, żyta 198,78 ha, jęczmienia 45,73 ha, owsa 114,95 ha, gryki 2,50 ha, mieszanki ze zbóż 3,50 ha, mieszanki zbożowo,strączkowej 49,85 ha, koniczyny 45,57 ha, rzepaka 1,50 ha, ziemniaków 118,75 ha, innych płodów okopowych 26,25 ha, oraz innych nie wymienionych 23,47 ha.

b) Rejestracja zwierząt gospodarskich, przeprowadzona według stanu z 30 czerwca 1937 r., wykazała następujące cyfry: Spisano koni 1009, bydła rogatego 285, w tem 3 buhaji, trzody chlewnej 916, kóz i kozłów 1953 oraz owcy i baranów 10. Ogólna liczba posiadaczy zwierząt wynosiła 2014.

E. Biblioteka Miejska.

W budżecie preliminowano na prenumeratę pism i zakup książek (Dział I, rozdz. B, § 2, poz. f)		7.800,— zł
Z tej pozycji pokrywano:		
1. prenumeraty dzienników urzędowych, gazet i czasopism .	4.125,96 zł	
2. prace introligatorskie . . .	644,— zł	
3. zakup książek (prawnicze, fachowe, naukowe)	2.649,25 zł	
	razem:	7.419,21 zł
	pozostałość wynogi:	380,79 zł

Stan z początkiem roku . .	10.045	tomów
przybyło	706	„
stan z końcem roku . . .	10.751	„

Bibioteka prenumerowała:

Dzienników urzędowych	68
Czasopism fachowych	101
Gazet	27

Wypożyczono tomów	1.038
W Bibliotece skorzystano ze zbiorów razy	3.497
Zakupiono tomów	491
Bibliotece przekazano bezpłatnie tomów	215

F. Archiwum.

Stan inwentarza:

	na początku roku		z końcem roku	
	sprawozdawczego			
Księgi protokolarne	17	sztuk	22	sztuk
Akta	15	„	20	„
Dokumenty	3	„	4	„
Fotografie	158	„	166	„
Literalia	1	„	2	„
Pieczęcie	14	„	15	„
Medale	2	„	4	„
Meble	8	„	8	„
Obrazy	23	„	23	„
Laski gminne	2	„	2	„

C. Sprawy poruczonego zakresu działania.

A) Urząd Ubezpieczeń.

Wyszczególnienie		Liczba spraw
	Wpłynęło spraw	2 987
I.	Załatwiono sporów ubezpieczeniowych: a) w drodze orzekającej wzgl. uchwalającej	3
	b) w drodze orzeczeń wstępnych i rozstrzygnięć	351
	c) ugodowo	—
II.	Urząd Ubezpieczeń odbył posiedzeń 2, na których rozpatrzył sprzeciwów z par. 1591, 1592, i nast.	3
III.	Załatwiono wniosków o rentę: a) inwalidzką	432
	b) wdowią	159
	c) sierocą	71
IV.	Wymierzono mandatów karnych według par. 530 Ordynacji Ubezpieczeniowej .	726
V.	Załatwiono wniosków o opiekę połogową .	435
VI.	Różnych spraw jak: rekwizycyjnych i korespondencyjnych załatwiono	907
VII.	Nadzorowi Urzędu Ubezpieczeń podlegało. a) Ogólno-Miejscowa Kasa Chorych na miasto Katowice	1
	b) Przemysłowych Kas Chorych . . .	6
	c) Związek Kas Chorych Woj. Śl. . . .	1

B. Urząd Stanu Cywilnego.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano:

I.	Porodów	2310
II.	Zgonów	1677
III.	Ślubów	1278

Ponadto

1. wystawiono dokumentów urodzenia, ślubów i zgonów 45.000
2. wydano innych poświadczeń, jak n. p. potwierdzeń rentowych, rodowodów itp. około . . . 20.000
3. sprostowano pioswnię nazwisk w wypadkach . . 2.762

Tytułem opłat administracyjnych — oprócz opłat stemplowych za dokumenty — zainkasowano 9.848,— złotych.

C. Sprawy obywatelstwa i wojskowe.

Ogółem załatwiono spraw indywidualnych **46.663,** a to: spraw obywatelstwa i zmiany nazwisk **20.085,** spraw wojskowych **26.578.**

Tą liczbą nie są jednak objęte sprawy natury ogólnej jak: przygotowanie i przeprowadzenie głównego poboru, dodatkowych poborów, przeglądu koni i wozów, rejestracyj mężczyzn 18-to i 20-to letnich, przygotowanie i przeprowadzenie akcji dot. zastępczego obowiązku wojskowego, kwaterunków wojskowych, zasiłków dla rodzin rezerwistów powołanych na ćwiczenia, gołębi pocztowych, współdziałanie z władzami państwowymi w sprawach „Junackich Hufców Pracy“, „Obrony Narodowej“ i wielu innych.

W biurze dla spraw obywatelstwa załatwiono z ważniejszych spraw następujące:

Poświadczeń obywatelstwa polskiego wystawiono wzgl. potwierdzono obywatelstwo w dowodach osobistych 9.100

Przedłużono ważność poświadczeń obywatelstwa w wypadkach 142

Obywatelstwo polskie potwierdzono w deklaracjach rentowych w wypadkach 140

Uznano za obywateli polskich osób pochodzenia polskiego 42

Nadano obywatelstwo polskie cudzoziemcom przez Wojewodę Śląskiego po zaopiniowaniu przez tut. Magistrat w wypadkach 14

Odzyskały obywatelstwo polskie z powrotem osoby . 4

Z obywatelstwa polskiego zwolniono wskutek ubiegania się o obywatelstwo obcych państw osób 146

Przedłużono o jeden rok zwolnień z obywatelstwa polskiego w wypadkach 62
Rozpatrywano spraw spornych, toczących się przed Komisją Polubowną (do dnia 15. VI. 1937 r.) 26

Resztę spraw stanowią przeważnie dochodzenia w sprawach ustalenia obywatelstwa na żądanie władz państwowych, zwłaszcza polskich placówek konsularnych zagranicą, oraz sprawy zmiany nazwisk.

D. Policja Budowlana.

1. Konsensów budowlanych udzielono:

a) na nowe budowle	104
b) na większe i mniejsze prze-, przy- i nadbudowy . .	173
c) na szopy	11
d) na przebudowy i budowy kiosków	4
e) na odwodnienie i urządzenie instalacji sanitarnych	143
f) na budowę garaży samochodowych	38
g) na budowę i przebudowę zabudowań gospodarczych	31
h) na budowę magazynów	5
i) na wbudowanie dźwigów	4
j) na dalsze przedłużenie zezwoleń itp.	34
razem:	547

2. Zezwoleń budowlanych udzielono i poświadczeń wystawiono:

a) na postawienie parkanów budowlanych	40
b) umieszczenie transparentów, szyldów, markiz, skrzynek wystawowych itp.	234
c) na postawienie rusztowań	64
d) na oparkanienie nieruchomości	31
e) na budowę cieplarń	3
f) na postawienie kolonad	1
g) na rozebranie domów, chlewików, szop, garaży itp.	18
h) na urządzenie warsztatów	2
i) dodatkowych zezwoleń udzielono	26
j) operatorów odbiorczych budynków w stanie surowym wystawiono	162
k) poświadczeń odbioru do użytku wystawiono . .	184
l) innych poświadczeń wystawiono	476
m) zbadano kosztorysów i rysunków	237
razem.	1.478

3. Nakazy karne:

Doniesień karnych sporządzono 62
Dochód Urzędu Policji Budowlanej za rok budżetowy 1937/38 wynosi: . . . . . . 123.918,10 zł

Wydatki: . . . . 86.477,82 zł

4. **Zarządzeń policyjnych wydano oraz przyjęto z roku poprzedniego następujące sprawy do opracowania:**

a) zarządzeń policyjnych w celu usunięcia braków w mieszkaniach, jak również opróżnienia nieprzepisowych mieszkań i składów wydano . . .	6.617
b) oszacowań wartości dla celów służbowych nieruchomości sporządzono	905
c) zbadanie spraw przemysłowo-handlowych pod względem policyjny-budowlanym	1.472
d) wykazów zarobkowych dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie załatwiono . . .	488
e) zestawień ruchu budowlanego dla Miejskiego Urzędu Statystycznego sporządzono	12
f) kwestionariuszy o ruchu budowlanym dla Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie wypełniono	370
razem:	9.846

E. Oddział Przemysłowo-Handlowy.

W okresie sprawozdawczym wydano:

1. Potwierdzeń na prowadzenie przemysłu po myśli art. 7 prawa przemysłowego	470
2. Legitymacyj komiwojażerskich lub samodzielnego ajenta handlowego w myśl art. 39 prawa przemysłowego	313
3. Licencyj na przemysł okrężny po myśli art. 45 prawa przemysłowego	148
4. Uprawnień do prowadzenia rzemiosła w myśl art. 144 prawa przemysłowego	275
5. Zatwierdzeń na uruchomienie zakładów przemysłowych w myśl art. 14 prawa przemysłowego . .	80
6. Koncesyj na prowadzenie przemysłu po myśli art. 8 prawa przemysłowego	22
7. Koncesyj na uruchomienie dorożek samochodowych	2
8. Potwierdzeń odgłoszeenia przemysłu i wyciągów z rejestru odgłoszeń	800
9. Różnych informacyj dla władz i urzędów około	1.500

Ponadto odbyło się 200 lustracyj różnego rodzaju zakładów przemyslowych. W związku z tą akcją wydano 47 orzeczeń karnych na łączną kwotę 320,— zł.

F. Policja Miejska.

Wniosków wpłynęło	8.875
Nakazów karnych za wykroczenie z ustawy przemysłowej i Rozp. Wojewody Śl. z dnia 7. XI. 1924 r. w przedmiocie kar za opuszczenie nauki szkolnej sporządzono	3.288
Świadectw ubóstwa wydano	2.926
Poświadczeń niezamożności i życia wystawiono	8.238
Legalizowano odpisów i podpisów	8.500
Książeczek roboczych wydano	1.017
Kart kwitowych wystawiono	21.300
Znalezionych rzeczy oddano	113
Zgłoszeń zaginionych rzeczy przyjęto	512
Wniosków o nieszczęśliwych wypadkach wpłynęło	2.899
Pism urzędowych doręczono przez woźnych	217.839
Doprowadzono do odbycia kar i robót	145
Spraw wojskowych załatwiono	3.590
Tabliczek rowerowych wydano	6.240

G. Referat spraw mieszkaniowych.

Dane statystyczne za czas od 1. IV. 1937 r. do 31. III. 1938 r. są następujące:

1. Przydziałów mieszkaniowych po myśli art. 17 ustawy w sprawie ochrony lokatorów z dnia 16. XII. 1926 r. wystawiono	716
z tego zajęto mieszkań	650
2. Przydziałów urzędniczych po myśli art. 18 ustawy wydano	100
z tego zajęto mieszkań	73
3. Przydziałów z urzędu po myśli art. 17 p. 3 ustawy wydano	34
z tego zajęto mieszkań	24
4. Zaświadczeń na eksmisję po myśli art. 20 ustawy	63
z tego zajęto	36

Spraw spornych przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym było razem	108
z tego wygranych	53
przegranych	27
odroczonych	28

Dochód pobranych opłat z tytułu zatwierdzeń wzgl. przydziałów mieszkań wynosi za czas od 1 kwietnia 1937 r. do 31 marca 1938 r. . . . . 5.272,— zł

H. Biuro Ewidencji Ruchu Ludności.

Po przeprowadzonej w roku ubiegłym reorganizacji Biuro pracowało normalnie.

Tytułem opłat administracyjnych pobrano kwotę **40.289,95** zł.

Dowodów osobistych wydano 5.526.

Zdrowie Publiczne.

Działalność Magistratu w zakresie zdrowia publicznego prowadzona jest w dwuch kierunkach, a mianowicie zapobiegania chorobom zakaźnym i społecznych oraz leczenia chorób. Zapobieganiem chorobom zajmuje się Ośrodek Zdrowia, podczas gdy lecznictwo przeprowadzają 2 szpitale miejskie t. j. ogólny i dziecięcy.

Administracyjnie podlegają sprawy zdrowotne kilku oddziałom, a mianowicie akcją zapobiegawczą zajmują się oddziały I. (ogólne kierownictwo fachowe), II. (higiena szkolna), VIII. (higiena społeczna), XXI. (policja sanitarna) oraz akcją leczniczą O. V. (leczenie ubogich) i O. VI. (szpitale).

Ośrodek Zdrowia.

W skład Ośrodka Zdrowia w Katowicach wchodzą następujące instytucje:

1. Przychodnia dla Matki i Dziecka, składająca się z 7-miu filii umieszczonych we wszystkich dzielnicach miasta.
2. Kuchnie mleczne dla dzieci w ilości trzech, znajdujące się w dzielnicy I., II. i III.
3. Poradnia Przeciwgruźlicza w gmachu przy ul. Dąbrowskiego 8.
4. Przychodnia Przeciwweneryczna w gmachu przy ul. Dąbrowskiego 8.
4. Przychodnia Przeciwjaglicza w gmachu przy ul. Dąbrowskiego 8.
6. Dział sanitarny przy ul. Pocztowej 2.
7. Zakład Dezynfekcyjny przy ul. Młyńskiej 4.
8. Ambulatoria szkolne w liczbie trzech, znajdujące się w dzielnicy I., II. i III.

We wszystkich instytucjach Ośrodka Zdrowia pracuje następujący personel fachowy: 13 lekarzy, 17 pielęgniarek, 2 higienistki, 2 kontrolerów sanitarnych i 4 dezynfektorów.

I. Higiena otoczenia.

W ciągu roku sprawozdawczego przeprowadzono ogółem 2.496 oględzin sanitarnych (w r. ubiegłym 2.279) i wydano 566 zarządzeń pisemnych (w r. ubiegłym 428).

W większości wypadków, w których stwierdzono niedomagania względnie braki mniejszej wagi, wydane zostały na miejscu ustne polecenia, zmierzające do ich usunięcia. Największy procent skontrolowanych objektów przypada na realności i sklepy spożywcze. Na skutek wydanych zarządzeń odnowiono ogółem 93 klatki schodowe i 18 bram wjazdowych. Za nieprzestrzeganie należytej czystości sporządzono 26 doniesień karnych.

Stan sanitarny w poszczególnych objektach na terenie miasta przedstawia się jak następuje:

Posesje: Podwórza, śmietniki, klatki schodowe, ustępy wspólne itd. na skutek częstych odwiedzin kontrolerów sanitarnych utrzymywane są na ogół w należytej czystości, szczególnie w centrum miasta. Natomiast realności położone na peryferiach znajdują się w gorszym stanie już to z powodu częściowego charakteru rolniczego tych dzielnic, jak również z braku kanalizacji i niewystarczającego dozoru.

Sklepy spożywcze: W większości sklepów ściany zaopatrzone zostały w lamperię olejną, personel odziany jest w przepisowe ubrania, a rzadko napotyka się na brak urządzeń sanitarnych. Szczególny nacisk kładzie się na zabezpieczenie towarów spożywczych nieopakowanych przed zakurzeniem i dotykaniem przez kupujących. Poza tym sklepy nowo otwarte względnie przejęte przez nowych właścicieli nie zostały zatwierdzone, o ile nie odpowiadały podstawowym wymaganiom sanitarnym, lub też łączyły się bezpośrednio z mieszkaniem.

Mleczarnie i sklepy mleczarskie: Utrzymane są w przeważnej części w czystym stanie. Zasadniczo duża ilość mleczarń na terenie miasta nie odpowiada przepisom rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych o pomieszczeniach i urządzeniach zakładów mleczarskich, jednak głównie ze względu na brak odpowiedniej ilości pomieszczeń i ich położenie.

Warsztaty i sklepy rzeźnickie: Warsztaty rzeźnickie, urządzone w miejscach nie odpowiadających przepisom rozporządzenia Ministra O. S. o dozorze nad mięsem i wyrobami mięsnymi, ulegają systematycznej likwidacji, wskutek ujemnych opinii sanitarnych, wydawanych przez nadzór sanitarny. Zamknięć zakładów dokonuje władza przemysłowa, przyjmująca zgłoszenia na prowadzenie przemysłu. Sklepy rzeźnickie urządzone są prawie we wszystkich wypadkach zgodnie z cytowanymi przepisami.

Piekarnie i sklepy piekarskie: Stan ich przedstawia się podobnie jak warsztatów i sklepów rzeźnickich.

Restauracje i jadłodajnie: Od chwili wejścia w życie rozporządzenia Ministra O. S. w sprawie przepisów sanitarnych dla publicznych miejsc spożycia ogół zakładów doprowadzony został do wymogów tego rozporządzenia w szczególności jeśli chodzi o nowo otwarte lokale. Inne dotychczas nie skontrolowane lokale z biegiem czasu dostosowane zostaną do nowych przepisów.

Stan sanitarny lokali restauracyjnych uległ niewątpliwie znacznej poprawie.

Owocarnie: W owocarniach podobnie jak w sklepach spożywczych uległ poprawie ogólny wygląd pomieszczeń.

Zakłady fryzjerskie: Na ogół odpowiadają przepisom rozporządzenia Ministra O. S. z dnia 18. IX. 1935 r. Napotyka się czasami na mniejsze uchybienia sanitarne, które na skutek wydanych zarzadzeń są systematycznie usuwane.

Jatki: W hali mięsnej znajduje się 131 jatek. Czystość w jatkach jest przestrzegana.

Targowisko: W latach ubiegłych sprzedaż artykułów żywności, a w szczególności pieczywa, nabiału, drobiu i owoców odbywała się w prymitywnie urządzonych straganów, ustawionych na otwartym placu targowym, a zatem w warunkach niehigienicznych.

Obecnie sprzedaż tych artykułów odbywa się w nowoczesnej hali ze straganów dostosowanych do wymagań higienicznych. Na poszczególnych straganach urządzono gablotki i klosze, zabezpieczające towar przed zakurzeniem oraz dotykaniem przez kupujących.

Nadzór nad wyrobem i sprzedażą artykułów żywności i przedmiotów użytku.

W roku sprawozdawczym pobrano 693 prób, z których kwestionowano 84 artykułów żywności i przedmiotów użytku (w ubiegłym roku 396).

Największy procent prób przypada na mleko dzięki pobraniu większej ilości prób w kuchniach mlecznych i w czasie masowej kontroli na dworcu kolejowym.

Suma nałożonych przez tut. Sąd Grodzki grzywień za fałszowanie żywności wynosi 1.275 zł.

Zwalczanie chorób zakaźnych.

a) Stan chorób zakaźnych.

W roku administracyjnym 1937/38 zaszły następujące zmiany w porównaniu z rokie poprzednim:

dur brzuszny i rzekomy osiągnęły cyfrę 17, a więc taką samą jak w roku ubiegłym,

płonica utrzymuje się na ogół na tym samym poziomie, gdyż zanotowano 309 przypadków (w ubiegłym roku 302),

błonica uległa spadkowi z 245 przypadków w ubiegłym roku administracyjnym do 189 w obecnym roku sprawozdawczym. Przyszłe badania statystyczne wykażą, czy spadek pozostaje w związku z przeprowadzonymi masowo szczepieniami przeciwbłoniczymi,

gruźlicy zgłoszono w roku bieżącym 171 przypadków, podczas gdy w roku 1936/37 — 127 przypadków. Podwyżka tłumaczy się dalszą poprawą statystyki zgłoszeń, jaką obserwuje się od kilku lat w Katowicach. Zgonów na gruźlicę złoszono 88 (w ubiegłym roku 82),

odra uległa dużemu nasileniu, gdyż zanotowano obecnie 145 przypadków w przeciwieństwie do 15 zgłoszonych w ubiegłym roku administracyjnym,

krztusiec osiągnął cyfrę 39 przypadków w porównaniu z zeszłoroczną 90 wypadków,

róża uległa spadkowi z 33 na 22 przypadki,

nagminne zapalenie przyusznicy zgłoszono w ilości 20 przypadków (w ubiegłym roku 2),

zakażenie połogowe stało się o wiele częstszym niż dawniej. Obecnie zgłoszono 12 wypadków (11 zgonów), podczas gdy w ubiegłym roku administracyjnym 2 wypadki (2 zgony),

jaglica nowa została zarejestrowana w ilości 10 przypadków (w ubiegłym roku 5),

zimnicy zgłoszono 6 przypadków (1),

chorobę Banga 2 przypadki (O).

b) Izolacja chorych zakaźnie.

W roku sprawozdawczym izolowano na koszt miasta 102 chorych zakaźnie. Koszty pobytu w szpitalach wyniosły 11.735 zł 20 gr. Większość chorych przebywała na oddziale zakaźnym Szpitala Miejskiego.

c) Szczepienie ochronne.

Ogółem zaszczepiono przeciwko ospie 4.820 dzieci, z czego 2.461 chłopców i 2.359 dziewcząt. Z wynikiem dodatnim zaszczepiono 4.597 dzieci. Z wynikiem ujemnym 129. Nie stawiło się do oględzin 94 dzieci.

Koszty szczepień ospy wyniosły	2.410,— zł
opłata za sale	640,— „
koszty szczepionki	316.65 „
Razem:	3.366,65 zł

Na skutek zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 4. III. 1937 roku o przymusowym szczepieniu przeciwko błonicy przeprowadzono w roku sprawozdawczym szczepienia dzieci w wieku od 1—10 lat. Ogółem szczepieniu podlegało 20.618 dzieci.

Zaszczepiono przeciwko płonicy	po raz pierwszy	14.906	dzieci,
	po raz drugi	14.885	dzieci.

Szczepienia odbywały się w trzech grupach, a mianowicie: grupa I-sza dzieci szkolne urodzone w latach 1926—1929 oraz dzieci uczęszczające do przedszkoli. Grupa II-ga dzieci urodzone w latach 1931—1935. Grupa III-cia dzieci szkolne, urodzone w roku 1930.

Dzieci grupy I-szej i grupy III-ciej szczepione były w lokalach szkolnych lub przedszkoli, zaś grupy II-giej w lokalach wynajętych specjalnie do tego celu.

Szczepiło 10 lekarzy wyznaczonych przez Magistrat. Koszty szczepienia pokryte zostały przez Urząd Wojewódzki Śląski.

d) Zakład Dezynfekcyjny.

Personel zakładu składa się z 2 wykwalifikowanych dezynfektorów, 1 pomocnika i 1 szofera.

Ogółem wykonano 631 dezynfekcyj końcowych, z tego 281 po płonicy, 103 z powodu błonicy, 76 gruźlicy, 56 do durze brzusznym, innych 115.

II. HIGIENA SPOŁECZNA.

1. Zapobieganie umieralności niemowląt.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano w Katowicach 2.245 urodzeń żywych i 65 martwych. Razem 2.310, z czego 2.101 miejscowych i 209 zamiejscowych.

Ogółem zmarło w mieście 1.677 osób, z czego 400, a więc prawie czwarta część przypada na zgony niemowląt.

Stan Przychodni dla matki i dziecka w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ zmianom.

Porady dla matek odbywają się jak dotąd raz w tygodniu w godzinach popołudniowych z wyjątkiem filii w Żłobku Miejskim, która jest czynna dwa razy w tygodniu.

Ruch we filiach Przychodni dla matki i dziecka w roku sprawozdawczym przedstawiał się następująco:

Z roku 1936 na 1937 pozostało niemowląt pod opieką .	2.318
przybyło w ciągu roku sprawozdawczego	1.450
pod opieką było ogółem	3.768

W ciągu roku sprawozdawczego udzielono porad 14.201, odwiedzono 2.809 matek w domu, wysłano do szpitala 43, a do ambulatorium szpitalnego 246 dzieci. Porad ciężarnym udzielono 182.

Liczba dzieci zmarłych wynosiła 43. Odsetek śmiertelności w przychodni wynosił 1,1%, w roku poprzednim 1,5%.

Matkom ubogim udzielają przychodnie również środków odżywczych.

Koszta utrzymania bez wliczenia niektórych wydatków na lokal i personel przychodni wynosiły		12.604.47 zł
Z tego pokryto:		
a) z funduszów miejskich . . .	8.666,47	
b) z subwencji Urz. Woj. Śl. . . .	3.938,—	

Na terenie miasta istnieją nadal 3 kuchnie mleczne, a mianowicie: 1. przy ul. Raciborskiej 28 (Szpital dla Dzieci), 2. przy ul. Krakowskiej 50 (d. ratusz) i 3. przy ul. Wojciechowskiego 99 (dom młodzieży).

W roku sprawozdawczym zakupiono dla kuchni 504.169 l mleka, czyli 37.481 l więcej niż w roku ubiegłym. Z tego wydano w butelkach po 200 gr łącznie z mieszankami:

na koszt osób prywatnych	226.070	butelek
Urzędu Opieki nad Ubogimi	301,910	„
Urzędu Pośrednictwa Pracy	2.015.658	„
Przedszkola miejskiego	7.109	„
Razem:	2.550.747	butelek

W porównaniu do roku ubiegłego wydano więcej o 300.883 butelek. Z kuchni mleka korzystało w roku sprawozdawczym miesięcznie przeciętnie 1.800 osób, czyli 300 osób więcej niż w roku ubiegłym.

Wydatki na utrzymanie kuchni mleka wynosiły	110.573,14 zł
Z tego pokryto:	
a) z funduszów miejskich	86.815,63 zł
b) z subwencji Urz. Wojew. Śl.	11.423,62 zł
c) z funduszów Komitetu Funduszu Pracy . .	7.833,90 zł
d) z funduszów Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży	4.499,99 zł
Razem:	110.573,14 zł

W przeciwstawieniu do roku ubiegłego wydatki na utrzymanie kuchni mleka zwiększyły się o 12.954,60 zł. Nadzór nad wszystkiemi kuchniami prowadzi Naczelny Lekarz Szpitala dla Dzieci Dr. Roszak.

2. Walka z gruźlicą.

Poradnia Przeciwgruźlicza prowadzona jest przez Towarzystwo Walki z Gruźlicą przy wydatnej pomocy Magistratu. Umieszczona jest w budynku miejskim Ośrodka Zdrowia przy ul. Dąbrowskiego 8, gdzie przyjmuje chorych przez wszystkie dnie powszednie. Kierownictwo sprawuje Dr. Kujawska, gabinet rentgenologiczny prowadzi Dr. Lenartowska.

Magistrat prócz dostarczenia lokalu współpracuje z przychodnią przez przydzielenie subwencji, dostarczenie leków, leczenie chorych odmą, przyjmowanie chorych z Poradni do leczenia szpitalnego, udzielanie zapomóg chorym, przyjmowanie chorych do pracy itp.

Ruch osób w Poradni Przeciwgruźliczej przedstawiał się w roku sprawozdawczym następująco:

	Mężcz.	Kobiety	Dzieci do lat 15	Razem
1. Liczba osób pod opieką poradni w dniu 1. IV. 1937 r.	800	1 271	1 059	3 130
2. Liczba nowozapisanych osób . .	195	370	304	869
3. Ogółem było pod opieką poradni osób	995	1 641	1 363	3 999
4. Liczba chorych na gruźlicę w dniu 1. IV. 1937 r.	250	313	104	667
5. Liczba noworozpoznanych wypadków gruźlicy	61	64	64	189
6. Ogółem było pod opieką poradni chorych na gruźlicę	311	377	168	856
7. Liczba chorych w dniu 31. III. 1938 roku na:				
a) gruźlicę płuc z prątkami w plwocinie	104	72	3	179
b) gruźlicę płuc bez prątków .	109	188	32	329
c) gruźlicę gruczołów przyoskrzelowych	2	4	113	119
d) inne postacie gruźlicy bez zajęcia dróg oddechowych . .	4	4	13	21

8. Dokonano 655 odwiedzin domowych w 655 rodzinach, z tego po raz pierwszy 159.

9. Zbadano 518 plwocin u 308 osób, z tego z wynikiem dodatnim u 106 osób.

10. Wykonano prześwietleń Roentgena 1290 oraz sporządzono 309 zdjęć.

W porównaniu z ubiegłym rokiem administracyjnym wzrosła w Poradni ilość osób nowozapisanych o 11, spadła natomiast liczba

osób będących pod opieką Poradni o przeszło 100. Liczba nowo-rozpoznanych wypadków gruźlicy zmniejszyła się o 13. Podniosła się liczba odwiedzin domowych, wykonanych prześwietleń Roentgenem oraz sporządzonych zdjęć.

Z inicjatywy Towarzystwa Walki z Gruźlicą urządzono z początkiem roku sprawozdawczego na 2-gim piętrze Żłóbka Miejskiego Izolatorium dla noworodków, szczepionych metodą „Calmette'a" przeciwko gruźlicy. Niemowlęta przebywają w Izolatorium do 6 tygodni na rachunek rodziców wzgl. kas chorych. Dzieci rodziców ubogich, posiadających siedzibę w Katowicach, umieszcza się na koszt Urzędu Opieki nad Ubogimi.

W roku sprawozdawczym korzystało z Izolatorium 12 niemowląt. Koszty związane z utrzymaniem tej instytucji wynosiły 4.832,82 zł. Od rodziców wzgl. kas chorych ściągnięto 862 zł. Zatem dopłata wynogiła 3.970,82 zł.

Izolatorium umieszczono w Żłóbku Miejsikm tylko na czas przejściowy, t. zn. do chwili wybudowania i uruchomienia nowego szpitala dla dzieci, dokąd Izolatorium mogłoby być przeniesione.

Główną część akcji zwalczania chorób wenerycznych jest przeprowadzona przez Przychodnię Przeciwweneryczną, znajdującą się w Ośrodku Zdrowia przy ul. Dąbrowskiego 8. Przychodnia urzęduje przez 12 godzin w tygodniu. Koszty prowadzenia Przychodni Przeciwwenerycznej wyniosły w roku sprawozdawczym 27.551,63 zł, przyczem nie liczono niektórych wydatków na lokal i personel.

Ruch w Przychodni przedstawiał się w roku admin. 1937/38 jak następuje:

1. zgłosiło się w ciągu roku po raz pierwszy . . . 286
2. dokonano przyjęć lekarskich 4.962
3. dokonano zabiegów 6.685
4. wykonano badań serologicznych i mikroskopowych 776

Jak wynika z powyższych cyfr, praca w Przychodni uległa dalszemu wzmożeniu, a mianowicie liczba przyjęć podniosła się w porównaniu z r. ub. o przeszło 500, a liczba zabiegów o przeszło 600. Również liczba badań serologicznych i mikroskopowych wzrosła prawie o 100.

4. Walka z jaglicą.

W dniu 31 grudnia 1937 r. zanotowano w Katowicach 56 przypadków jaglicy (w roku ubiegłym 26 przypadków). Pozorny wzrost spowodowany został przez to, że w ciągu ubiegłego roku wezwano do kontroli do Przychodni kilkadziesiąt osób, które zgłosili lekarze w ostatnich dziesięciu latach. W ten sposób udało się wykryć, że szereg osób, które zaniechały leczenia, nadal posiadają czynną jaglicę.

Ruch w Przychodni Przeciwjagliczej za rok administracyjny 1937/38 przedstawiał się następująco:

1. Zapisano osób z powodu:
   a) jaglicy 57
   b) pedejrzenia jaglicy (niestycznych z jaglicą) . . 1
   c) innych chorób oczu (stycznych) 30
   d) innych chorób oczu (niestycznych) 41
   e) ogółem 129
2. Porad i opatrunków udzielono z powodu:
   a) jaglicy 390
   b) podejrzenia jaglicy (niestycznych) . . . 9
   c) innych chorób oczu (stycznych) 59
   d) innych chorób oczu (niestycznych) . . . 183
   e) ogółem 641
3. Zabiegów operacyjnych wykonano:
   a) małych 204
   b) większych . . . . —
   c) razem 204
4. Odwiedzin domowych dokonano 47
5. Zarejestrowano nowych środowisk jagliczych . 35
6. Rozdano książeczek propagandowych . . . 101

W porównaniu z ubiegłym rokiem administracyjnym wzrosła w Przychodni ilość osób zapisanych z powodu jaglicy o 39, podniosła się ilość porad i opatrunków o 28, ilość zabiegów o 88, ilość odwiedzin domowych o 13, a wreszcie ilość zarejestrowanych nowych środowisk jagliczych o 26.

Koszty prowadzenia Przychodni Przeciwjagliczej wyniosłv w r. 1936/37 5.847,21 zł., nie licząc niektórych wydatków na lokal i personel.

5. Higiena szkolna.

Organizacja higieny szkolnej nie doznała większych zmian.

W roku sprawozdawczym wydatki na higienę szkolną wynosiły:

a) rzeczowe	12.673,88 zł
b) osobowe	35.057,16 zł
Razem:	47.731,04 zł

b) Kolonie dla dzieci szkolnych.

I. Uzdrowisko w Gorzycach.

W roku sprawozdawczym wysłano do Gorzyc 1.045 dzieci (w roku ubiegłym 1.031), w tym 564 chłopców i 481 dziewcząt.

Z tego dzieci:

a) bezrobotnych	332	chłopców	i	267	dziewcząt
b) robotników	184	„		162	„
c) rzemieślników	29	„		25	„
d) prac. umysłowych	19	„		27	„
Razem:	564	chłopców	i	481	dziewcząt

Poza tym było na utrzymaniu w Gorzycach 20 niezamożnych harcerek przez 10 dni.

Chorób zakaźnych w roku sprawozdawczym nie stwierdzono. Nieszczęśliwych wypadków również nie było. Pobyt w uzdrowisku odznaczał się znacznym wzrostem wagi oraz polepszeniem zdrowia prawie wszystkich dzieci.

Ogólne wydatki na utrzymanie dzieci, personelu, zakładu, ogrodu warzywnego, parku, łąk i stawów w roku sprawozdawczym wynosiły 108.733,91 zł (w ubiegłym roku 103.065,41 zł). Wzrost wydatków tłumaczy się tym, że artykuły spożywcze w porównaniu do roku ubiegłego znacznie podrożały.

Tytułem zwrotu kosztów utrzymania dzieci przez kasy chorych i innych zobowiązanych wpłynęło 12.847,32 zł, a z gospodarstwa zakładowego 8.413,33 zł, czyli razem 21.260,65 zł.

Do tego dochodzi jeszcze wartość dostarczonego siana z łąk w Gorzycach dla Taboru Miejsgieko w kwocie 9.051,58 zł.

Liczba dni wyżywienia w roku sprawozdawczym wynosiła:

1045 dzieci po 30 dni	31.350 dni
15 osób personelu po 365 dni	5.475 „
20 harcerek przez 10 dni	200 „
Razem:	37.025 dni

Z ogólnych wydatków przypada:

a) na utrzymanie dzieci, personelu i zakładu .	93.561,54 zł
b) na utrzymanie gospodarstwa zakałdowego .	15.172,37 zł
Razem:	108.733,91 zł

Przeciętny dzienny koszt utrzymania dziecka wynosił więc 93.561,54 zł : 37.025 dni = 2,52 zł.

II. Sanatorium „Katowiczanka" w Jastrzębiu Zdroju.

W roku sprawozdawczym wysłano do „Katowiczanki" 507 dzieci (w ubiegłym roku 499), w tym 255 dziewcząt i 252 chłopców.

Z tego dzieci:

a) bezrobotnych	150	dziewcząt	i	148	chłopców
b) robotników	81	„		81	„
c) rzemieślników	10	„		15	„
d) prac. umysłowych	14	„		8	„
Razem:	255	dziewcząt	i	252	chłopców

Wyniki pobytu w „Katowiczance" były dodatnie, a zdrowotność dzieci zadawalająca. Nieszczęśliwych wypadków nie było. Taksamo chorób zakaźnych nie stwierdzono.

Każde dziecko przebywało w „Katowiczance" przez 4 tygodnie i korzystało przeciętnie z 10 kąpieli solankowych.

Koszta utrzymania dzieci, personelu, zakładu oraz wydatki na pomoc lekarską, duszpasterstwo, oświatę, za solanki, taksę kuracyjną, za przejazd dzieci itp. wynosiły 50.068,98 zł.

Tytułem zwrotu kosztów utrzymania przez kasy chorych i innych zobowiązanych wpłynęło 5.494,— zł.

Liczba dni wyżywienia wynosiła:

507 dzieci po 28 dni	14.196 dni
10 osób personelu przez 365 dni . . .	3.650 „
Razem:	17.846 dni

Średni koszt dziennego utrzymania dziecka wynosił więc:

50.068,98 zł : 17.846 dni = 2,80 zł.

III. Półkolonie letnie i drużyny jordanowskie.

Celem zapewnienia młodzieży szkolnej opieki w czasie wakacyj letnich, a w szczególności tym dzieciom biednych rodziców, które nie są w możności korzystać z kolonii wypoczynkowych, zorganizował Miejski Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży wspólnie z Wojewódzkim Komitetem Pomocy Dzieciom i Młodzieży półkolonie i drużyny jordanowskie. Uruchomiono 3 półkolonie i 5 ośrodków drużyn jordanowskich.

Półkolonie uruchomiono w następujących terenach:

1. w parku przy ul. Barbary,
2. na boiskach szkół nr. 12 i 13 w Bogucicach,
3. w lesie ligockim.

Drużyny jordanowskie były czynne:

1. w parku Kościuszki,
2. przy szkole im. Król. Jadwigi w Zawodziu,
3. na boisku „Sokoła" w Załężu,

4. na boisku K. S. „Dąb“ w Dębie,
5. na boisku „Sokoła“ w Ligocie.

Na półkoloniach było 1.149 dzieci, a w drużynach jordanowskich brało udział 2.160 dzieci.

Zbiórka uczestników półkolonii odbywały się od godz. 9-tej do 19-tej i uczestnicy otrzymywali posiłki 3 razy dziennie, Zajęcia w drużynach jordanowskich trwały od godz. 15-tej do 19-tej, po czym następowało dożywianie.

Półkolonie i drużyny jordanowskie utrzymane były z subwencji Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży i funduszów miejskich.

IV. Propaganda higieny.

1. Łaźnia Miejska.

Zakład był otwarty w ciągu okresu sprawozdawczego przez 283 dni powszednich.

Liczba wydanych kąpieli w ciągu roku wyniosła 85.568, co stanowi nadwyżkę w stosunku do roku poprzedniego o 3%.

Zestawienie sprzedanych biletów kąpielowych za ostatnie 3 lata przedstawia się następująco:

1935/36	83.995	sztuk
1936/37	82.860	„
1937/38	85.568	„

Najniższa frekwencja była:

a) w kąpieli parowej dnia 6. XI. 1937 r. . .	46	osób
b) w kąpieli w wan. I. kl. dnia 4. IX. 1937 r.	27	„
c) w kąpieli w wan. II. kl. dnia 15. V. 1937 r.	164	„
d) w kąpieli natryskowej dnia 15. V. 1937 r. .	320	„
e) w pływalni dnia 4. IX. 1937 r.	161	„

W sobotę, dnia 2. X. 1937 r. korzystało z Łaźni Miejskiej 623 osób.

Dochody ze sprzedaży biletów kąpielowych wynosiły:

w roku 1936/37	65.455,75	zł
w roku 1936/37	61.461,—	zł
w roku 1937/38	60.607,60	zł

2. Miejska Pływalnia (ul. Raciborska).

Sprzedano biletów 50.370, z czego miesięcznych 356.

Frekwencja była zadowalająca, mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych.

V. Ratownictwo w nagłych wypadkach.

Miejskie Pogotowie Ratunkowe przeprowadziło w roku sprawozdawczym transportów bez udzielania pomocy 1.793, transportów z udzielaniem pomocy 470, razem 2.263 transportów.

B. Lecznictwo.

1. Szpital główny.

Dane co do stanu chorych oblicza się dotychczas według roku kalendarzowego.

	mężcz.	kobiet	chłopc.	dziew.	razem
Stan chorych wynosił 1. I. 1937 r.	73	79	29	30	209
Przybyło w ciągu roku . . .	1202	2439	433	389	4463
Wypisano	1095	2295	415	376	4181
Zmarło	103	112	29	29	273
Pozostało w stanie 1. I. 1938 r. .	77	111	16	14	218

Z chorych przyjętych w roku 1937 było:

miejscowych	2.967
pozamiejscowych	1.496
Razem:	4.463

Według wyznania było:

rzymsko-katol.	4.232
ewangelików	103
wyznania mojżeszowego . . .	121
innych wyznań	7
Razem:	4.463

Leczono na koszt:

Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na miasto Katowice .	1.869
Policji Miejskiej	66
Urzędu Opieki nad Ubogimi	787
Dyrekcji Okręgowej Kolei Państ. — Wydział Sanitarny .	378
Różnych Kas Chorych	337
Biuro Opieki Lekarskiej dla Bezrobotnych w Tarn. Górach	316
Innych zobowiązanych	101
Państwowej Pomocy Lekarskiej dla Prac. Państwowych . .	367
Prywatnych	180
Rozmaitych gmin itd.	62
Razem:	4.463

Ze zwolnionych w ciągu roku przypada:

na wyleczonych	2.461
na podleczonych	1.688
na niewyleczonych	32
Razem:	4.181

Liczba etatowych łóżek wynosiła w roku sprawozdawczym 294 i 6 kabin dla umysłowo chorych.

Dni pielęgnacyjnych było 85.589, co wynosi przeciętnie 234 chorych.

Na jednego chorego przypada przeciętnie 18 dni leczenia.

Tabela leczenia obowiązująca w roku sprawozdawczym.

	Klasa III.		Klasa II.		Klasa I.	
	miejsc.	pozam.	miejsc.	pozam.	miejsc.	pozam.
dla prywatnych . .	7,—	9,—	12,—	14,—	16,—	18,—
dla O. M. K. Chorych na miasto Katowice .	5,75	—	—	—	—	—
dla D. O. K. P. i P. P. L.	6,—	—	10,—	—	—	—
dla B. O. L. B.	4,—	—	—	—	—	—
dla Urzędu Opieki nad Ubogimi	5,—	—	—	—	—	—
dla Policji Miejskiej .	6,—	—	—	—	—	—
za niemowlę . . .	1,20	—	—	—	—	—

W przychodni Szpitala Miejskiego udzielono porad 6.601. W kostnicy Szpitala Głównego przechowano ogółem 531 zwłok

ze spitala głównego	304	„
ze szpitala dla dzieci	125	„
odstawiono do przechowania wzgl. do dyspozycji prokuratora	102	„

Rachunek działalności za rok 1937/38.

Dochody.

Różne dochody	3.406,56 zł
Różne zwroty	421,97 zł
Od chorych samopłacących klas I. i II.	19.111,87 zł
Opłaty chorych samopłacących klasy III.	31.552,62 zł
Opłaty od chorych skierowanych przez inne organizacje lub instytucje	84.935,23 zł
Za leczenie członków Kas Chorych	191,048.71 zł

Od związku samorządowego utrzym. szpital za chorych leczonych na koszt tego związku . . .	123,755,81 zł
Od obcych związków samorządowych	3.539,89 zł
Opłaty od chorych, przychodzących do pracowni (analizy i Rentgen)	10.971,30 zł
Dopłata	23.771,33 zł
Razem:	492.515,09 zł

Wydatki.

Wydatki administracyjne	65.625,69 zł
Utrzymanie budynków oraz pomieszczeń i urządzeń wewnętrznych	100.027,45 zł
Leczenie i utrzymanie chorych	326.861,95 zł
Razem:	492,515,09 zł

II. Szpital dla dzieci.

	chłopców	dziewcząt	razem
Stan chorych wynosił 1. I. 1937 r. .	30	21	51
Przybyło w ciągu roku	378	304	682
Razem leczono	408	325	733
Wypisano	311	234	545
	97	91	188
Zmarło	77	70	147
Pozostało w stanie 1. I. 1938 . . .	20	21	41

Z chorych przyjętych w ciągu roku sprawozdawczego było:

miejscowych	369
pozamiejscowych	313
Razem:	682

Według wyznania było:

rzymsko-katol.	637
ewangelików	10
wyznania mojżeszowego	3
Razem:	682

Leczono na koszt:

Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na miasto Katowice . .	199
Policji Miejskiej	19

Urzędu Opieki nad Ubogimi	58
Dyrekcji Okręgowej Kolei Państw. — Wydział Sanitarny .	70
Różnych Kas Cchorych	89
B. O. L. B. Tarnowskie Góry	64
Różnych gmin i innych zobowiązanych	39
Państw. Pomocy Lekarskiej dla Prac. Państw.	57
Prywatny	73
Bezpłatnie — dzieci mamek	14
Razem:	682

Liczba łóżek etatowych wynosi 65. Dni pielęgnacyjnych było 17.715, co wynosi przeciętnie 49 chorych. Na jednego chorego przypada przeciętnie 24 dni leczenia.

Taksa leczenia obowiązujących w szpitalu dla dzieci:

Dla Urzędu Opieki nad Ubogimi, Policji Miejskiej i Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych na miasto Katowice	4,— zł
Dla miejscowych prywatnych i innych Kas Chorych . .	5,— zł
Dla pozamiejscowych prywatnych	6,— zł
Dla pacjentów z poza Województwa Śląskiego . . .	7,— zł

Oprócz tego pobiera się za lekarstwa osobną opłatę z wyjątkiem leczonych na koszt Państwowej Pomocy Lekarskiej.

Rachunek działalności za rok 1937/38.

Dochody.

Różne dochody	50,56 zł
Zwrot kosztów wyżywienia uczennic szkoły pielęgn. .	3.810,00 zł
Inne zwroty	10,00 zł
Od chorych samopłacących	25.244,26 zł
Za leczenie członków Kas Chorych	27.378,02 zł
Opłaty od chorych, skierowanych przez inne organizacje lub instytucje	24.762,72 zł
Od związku samorządowego utrzymującego szpital za chorych, leczonych na koszt tego związku . . .	2.287,74 zł
Od obcych związków samorządowych	2.612,06 zł
Razem:	86.155,36 zł

Wydatki.

Wydatki administracyjne — kancelaryjne . . .	535,20 zł
Utrzymanie budynków oraz pomieszczeń i urządzeń wewnętrznych	12.408,11 zł
Leczenie i utrzymanie chorych	71.532,96 zł
Nadwyżka	1.679,09 zł
Razem:	86.155,36 zł

Wpływy szpitali miejskich zwiększyły się w roku sprawozdawczym o kwotę około 90.000,— zł na skutek wzmożenia się frekwencji chorych, leczonych na koszt Ogólno-Miejscowej Kasy Chorych i Miejskiego Urzędu Ubogich.

Kasa Chorych zapłaciła w roku sprawozdawczym około 71.000,— zł więcej aniżeli w roku ubiegłym, a Miejski Urząd Ubogich 23.700,— zł więcej aniżeli w ubiegłym roku. Tymi wpływawi oraz wpłaceniem zaległości z lat ubiegłych należy tłumaczyć fakt, że w roku sprawozdawczym nie wykorzystano w pełnej wysokości dopłaty do szpitali miejskich, przewidzianych w budżecie. wzgl. wykazano pozorne nadwyżki.

III. Leczenie ubogich.

Leczeniem ubogich zajmują się lekarze komunalni, o ile chodzi o leczenie ambulatoryjne, gdy zaś chodzi o leczenie zakładowe szpitale miejskie wzgl. szpital OO. Bonifratrów w Bogucicach.

Lekarzy komunalnych jest 7-miu, a mianowicie po 2-ch dzielnicy I., II. i III., zaś w dzielnicy IV. — 1.

W ciężkich i nagłych wypadkach zachorowania odstawia pogotowie ratunkowe ubogich chorych bezpośrednio do Szpitala Miejskiego, a formalności związane z przekazem załatwia się w tych wypadkach dodatkowo.

Leczenie za pomocą naświetlań i masaży elektrycznych odbywa się w Szpitalu Miejskim.

W roku sprawozdawczym leczono ubogich ogółem w 1.139 wypadkach.

1. Leczenie ubogich w szpitalach.

Liczba wypadków leczenia na koszt Urzędu Opieki nad Ubogimi wynosiła:

a) w Szpitalu Miejskim . . .	892 wypadków
b) w Szpitalu OO. Bonifratrów .	195 „
Razem:	1.087 wypadków

Zestawienie kosztów szpitalnych:

a) Szpital Miejski	116.016,46 zł
b) Szpital OO. Bonifratrów . . .	16.719,80 zł
Razem:	132.736,26 zł

Ponadto leczono w roku sprawozdawczym:

a) w Szpitalu dla Dzieci	31 dzieci	
wyasygnowano		2.099,76 zł
b) w innych szpitalach	21 dzieci	
wyasygnowano		1.649,70 zł
Razem:		3.749,46 zł

2. Leczenie ambulatoryjne przez lekarzy komunalnych.

Do leczenia ambulatoryjnego przekazuje się osoby ubogie, których stan zdrowia nie koniecznie wymaga umieszczenia w szpitalu.

Leczono 211 osób — wyasygnowano 2.208,80 zł.

Na zlecenie tut. Urzędu przeprowadzono ze strony 7-miu lekarzy komunalnych badania lekarskie osób ubogich z udzieleniem porad lekarskich w 4.835 wypadkach.

Za czynności te wypłacono dla lekarzy komunalnych w myśl zawartej z nimi umowy 8.585,20 zł.

3. Leczenie ambulatoryjne przez lekarzy specjalistów.

a) leczenie zębów 46 osób — wyasygnowano . . .	167,40 zł
b) leczenie uszu i gardła 178 osób — wyasygnowano .	1.869,60 zł
c) leczenie oczu 175 osób — wyasygnowano . . .	2.283,40 zł
d) leczenie chorób wenerycznych i skórnych 15 osób — wyasygnowano	57,80 zł
e) za naświetlanie, badanie krwi i bakteryj . . .	851,70 zł
f) leczenie nerwów 3 osoby — wyasygnowano . . .	312,— zł
Razem:	5.541,90 zł

4. Środki lecznicze.

Przez lekarzy komunalnych wydano 4.835 receptur. Za podjęte przez ubogich lekarstwa wyasygnowano 13.169,34 zł. Ostemplowane w Urzędzie Opieki nad Ubogimi recepty przedkładają ubodzy najbliższej aptece, gdzie otrzymują przepisane przez lekarza komunalnego lekarstwa.

5. Artykuły ortopodyczne.

Ortykułów ortopedycznych zakupiono dla 24 osób za	1.103,20 zł
Zamówień na okulary wydano dla 88 osób za . . .	522,80 zł
Razem:	1.626,00 zł

6. Zakłady dla umysłowo chorych.

	Zakł. Rybnik chorych	Zakł. Lubliniec chorych	Zakł. dla dzieci umysłowo upośledzonych Kochłowice chorych
Stan liczebny z dnia 1. IV. 1937	81	97	5
Przyjęto w ciągu roku	13	22	—
Zwolniono lub zmarło	7	13	—
Stan w dniu 31. III. 1938 r.	87	106	5

Razem: 198 osób.

Zestawienie kosztów.

a) utrzymanie chorych w Rybniku . .	55.090,61 zł
b) utrzymanie chorych w Lublińcu . .	65.095,85 zł
c) utrzymanie chorych w Kochłowicach .	751,96 zł
Razem:	120.937,96 zł

Kwota powyższa stanowi połowę kosztów ogólnych, zaś drugą połowę ponosi Województwo, jako Krajowy Związek Wspierania Ubogich.

Ogólne koszty utrzymania jednego chorego wynoszą bowiem 3,50 zł dziennie.

7. Opieka nad głuchoniemymi i ociemniałymi.

W myśl ustawy z dnia 7. VIII. 1911 r. ciąży na miejscowym związku wspierania ubogich obowiązek przekazywania dzieci głuchoniemych i ociemniałych w wieku szkolnym do odpowiednich zakładów celem zadośćuczynienia obowiązkowi szkolnemu.

Urząd Opieki nad Ubogimi przekazał w roku s prawozdawczym:

a) do zakładu dla ociemniałych y Bydgoszczy 6 dzieci	899,12 zł
b) do zakaldu dla dłuchoniemych w Lublińcu 7 dzieci	1.850,31 zł
Tytułem połowy kosztów utrzymania tych dzieci wyasygnowano razem	2.749,43 zł

8. Opieka nad kalekami.

Ustawa z dnia 6 maja 1920 r. nakłada na miejscowe związki wspierania ubogich obowąizek opiekowania się kalekami, o ile chodzi o opiekę zkładową. Oprócz leczenia kalek w szpitalach miejskich przekazano w roku sprawozdawczym na zarządzenie Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego do Zakładu św. Antoniego w Brzezinach Śląskich dalsze 4 osoby. Wyasygnowano na ten cel 520,41 zł (stan 1 0osób).

9. Zakładowe leczenie dzieci gruźliczo-chorych.

Na mocy ustawy z dnia 25 stycznia 1937 r. Dz. Ul Śl. Nr. 3 Urząd Opieki nad Ubogimi przekazał do Wojewódzkiego Zakładu w Istebnej w ciągu roku sprawozdawczego 90 dzieci, za utrzymanie których zapłacono ogółem 16.052,— zł.

Opieka Społeczna.

I. Opieka nad dziećmi, młodzieżą i macierzeństwem.

A. Przedszkola.

W roku sprawozdawczym uruchomiono nowe przedszkola w Ligocie (w domu związkowym przy klasztorze OO. Franciszkanów) i w Zawodziu (w blokach miejskich przy ulicy Cynkowej).

Na terenie naszego miasta istnieje 30 przedszkoli, a mianowicie:

1. w sierocińcu im. Dr. Mielęckiego,
2. w szkole im. Marii Konopnickiej,
3. w zakładzie Sióstr Elżbietanek,
4. w szkole im. Ks. Piotra Skargi,
5. w szkole im. Ks. Poniatowskiego,
6. w żłóbku miejskim przy ulicy Strzeleckiej,
7. w blokach miejskich przy ulicy Raciborskiej,
8. przy ulicy Ligonia (prywatna),
9. przedszkole Rodziny oKlejowej,
10. przy ulicy Bankowej (dla mniejszości niem. ewang.),
11. przy ulicy Kościuszki (prywatna),
12. w szkole im. Emilii Plater,
13. przy ulicy Stawowej (dla mniejszości niemieckiej),
14. w szkole im. Król. Jadwigi,
15. w zakładzie Ks. Markiefki,
16. w szkole im. J. Sobieskiego,
17. przy ulicy Staszica (dla mniejszości niemieckiej),
18. przy ulicy Peowiaków 2 (Towarzystwo Opieka),
19. przy ulicy Cynkowej,
20. w zakładzie Sióstr św. Jadwigi w Załężu,
21. w szkole im. T. Rejtana,
22. w szkole im. J. Słowackiego,
23. w szkole im. Prezydenta I. Mościckiego,
24. w szkole im. Ks. Damrota,
25. w sypialni kopalni Kleofas,
26. w domu Sióstr Służebniczek w Dębie,

27. w szkole im. Krasińskiego,
28. w szkole im. T. Kościuszki,
29. w szkole im. St. Staszica,
30. w domu związkowym przy klasztorze OO. Franciszkanów.

B. Dożywianie ubogiej dziatwy szkolnej.

Akcję dożywiania w szkołach i przedszkolach przejął od nowego roku szkolnego Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży. Sposób dożywiania nie doznał jednak zmiany. Z dożywiania korzystało dziennie 6.320 dzieci, którym wydano 1.159.459 bezpłatnych śniadań.

Na dożywianie biednej dziatwy szkolnej wydało miasto w roku sprawozdawczym 50.614,16 zł.

C. Wychowanie zapobiegawcze.

W roku sprawozdawczym zgłoszono 30 wypadków do Urzędu, w których zażądano pomocy i zajęcia się dziećmi zagrożonymi upadkiem moralnym. W niektórych wypadkach wystarczyło zarządzenie stałego nadzoru, odpowiednie pouczenie rodziców i obawa dziecka przed urzędowym wkroczeniem, aby spowodować poprawę.

Do sądu wysłano 17 wniosków o wydanie uchwały o wychowaniu zapobiegawczym.

W roku sprawozdawczym Sąd Grodzki w Katowicach wydał 21 uchwał, mocą których

a) przekazano na wychowanie zapobiegawcze 8 dzieci,
b) zawieszono postępowanie zapobiegawcze u 8 dzieci,
c) umorzono postępowanie zapobiegawcze u 5 dzieci.

Na końcu roku sprawozdawczego przebywało:

a) w zakładach wychowawczych	22 dzieci
b) w zakładach poprawczych	8 „
c) w opiece rodzinnej pod dozorem tut. Urzędu . .	14 „
d) w rodzinach zastępczych	8 „
Razem:	52 dzieci

Koszta utrzymania wychowanków ponosił Urząd Wojewódzki Śląski, zaś Urząd tut. ponosi koszta pierwszej wyprawy i koszta podróży, które w razie możności ściąga się od rodziców wychowanka.

D. Opieka nad kalekami.

Stan kalek na końcu roku sprawozdawczego wynosił ogółem 60 osób. Na wniogek tut. Urzędu umieszczono 6 kalek w szpita-

lach. W 5-ciu wypadkach udzielono protezy, ambulatoryjnie leczono 2-ch kalek.

Koszta szpitalne ponosi po połowie Urząd Opieki nad Ubogimi i Urząd Wojewódzki.

Poza tym prowadził Urząd w dalszym ciągu propagandę, jak zapobiegać można i należy kalectwu w najmłodszym wieku.

D. Opiekuństwo zawodowe i generalne.

Opiekuństwo generalne i zawodowe jest nadal scentralizowane u jednego opiekuna.

Stan pupilów wykazuje następujące zestawienie:

Z roku 1936 na 1937 przeszło	504	pupilów
W ciągu roku sprawozdawczego przybyło . .	73	„
Razem:	577	pupilów

W ciągu roku sprawozdawczego ubyło 117 pupilów.

Z końcym roku sprawozdawczego znajdowało się pod opieką generalną względnie zawodową 460 pupilów.

Sprawy alimentacyjne.

Ojcowie dzieci nieślubnych płacili alimenta dobrowolnie i przymusowo w 63 wypadkach.

Na utrzymanie nie płacono z powodu bezrobocia, śmierci ojca nieślubnego, nieokreślenia ojca przez matkę, nieznanego pobytu ojców nieślubnych, przegrania względnie nie ukończenia sporu alimentacyjnego w 165 wypadkach.

Alimentów wypłacono matkom nieślubnym oraz rodzicom pielęgnacyjnym przez ręce opiekuna, prócz świadczeń socjalnych, 11.934,52 zł.

Skarg alimentacyjnych wytoczono . .	w 65	wypadkach
Ukończono skarg korzystnie dla dziecka .	w 37	„
Oddalono	w 4	„
W toku jest jeszcze	w 24	„

Rozpraw sądowych odbyło się 187, w tym:

u władz sądowych w miejscu	160
u władz sądowych pozamiejscowych, na których osobiście zastępował opiekun zawodowy pupilów	10
u władz sądowych pozamiejscowych, zastąpionych przez zastępców procesowych i na wniosek rozpoznania spraw w nieobecności strony powodowej	17

E. Urząd Sierocy.

Z końcem roku sprawozdawczego znajdowaoł się na terenie miasta Katowic pod opieką Urzędu Sierocego 5.271 pupilów.

W ciągu roku sprawozdawczego wypadków ubyło 270, przybyło 315.

F. Ogniska dla młodzieży.

Jak w ubiegłych latach, tak i w okresie sprawozdawczym odstąpiono lokale ogniska młodzieży męskiej w Załężu i Dębie bezpłatnie do użytku Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Załężu i Komisji Świetlicowej Miejskiego Komitetu Funduszu Pracy.

II. Opieka nad inwalidami wojenno-powstańczymi i pozostałymi po nich rodzinach.

A. Samodzielny zakres działania.

Z funduszów wojewódzkich udzielono zapomóg w gotówce:

a) osobom, którym zawieszono zaopatrzenie pieniężne z dniem 1. IV. 1934 r.	3.770,— zł
b) osobom pobierającym zaopatrzenie pieniężne . .	1.180,20 zł
Razem:	4.950,20 zł

Z funduszów miejskich wyasygnowano:

a) tytułem jednorazowych zapomóg	1.271,— zł
b) tytułem zapomóg gwiazdkowych	2.684,— zł
c) na zakup naturalii (ziemniaki i węgiel)	7.321,16 zł
Razem:	11.276,16 zł

B. Zakres poruczonej działalności.

Za pośrednictwem tut. Urzędu uzyskały z pośród ofiar wojenno-powstańczych:

a) 7 osób długoterminową pożyczkę na kwotę .	10.500,— zł
b) 8 osób częściową kapitalizację swej renty na kwotę	10.076,28 zł
c) 3 osoby zupełną kapitalizację swej renty na kwotę	8.424,— zł
Razem:	29.000,28 zł

Agendy związane z zapośredniczeniem do pracy ciężko uszkodzonych inwalidów wojenno-powstańczych, wypadkowych i innych objął na skutek reskryptu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z dniem 1 kwietnia 1937 r. Komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy.

III. OPIEKA OGÓLNA.

A. Kuchnie ludowe.

Na początku roku sprawozdawczego znajdowały się w obrębie miasta 13 kuchni ludowych. Kuchnie te stoją pod nadzorem Urzędu Opieki Społecznej. Kuchnie te wydały w roku sprawozdawczym ciepłych potraw 1.064.464 porcyj.

Wydatki na utrzymanie tych kuchni wynosiły 231.851,51 zł. Kuchnie prowadzone przez instytucje charytatywne a wspierane przez Miejski Komitet Funduszu Pracy wydały 457.697 porcyj. Ogółem wydano więc w kuchniach ludowych w roku sprawozdawczym 1.522,161 obiadów.

W ciągu roku sprawozdawczego zlikwidowano kuchnie przy Hucie Baldon i przy Gminie Ewangelickiej.

B. Pomoc dla biednych dzieci przystępujących do I. Komunii św.

Dla biedniej dziatwy przystępującej do I. Komunii św. względnie konfirmacji, udziela Magistrat co roku zapomogi. Z tej akcji korzystało w roku sprawozdawczym ogółem 777 dzieci. Z tego było:

409 dzieci rodzin bezrobotnych
153 „ „ robotników z liczną rodziną
8 „ „ żyjących w rozwodzie
55 sierot

Zapomogi udzielono zasadniczo w naturaliach. Ogółem wydano:

300 ubrań dla chłopców
247 sukienek dla dziewcząt
660 par obuwia dla chłopców i dziewcząt.

Ogólne koszta wynosiły 13.276,63 zł.

C. Pomoc dla rencistów socjalnych.

Na akcję ziemniaczaną, gwiazdkową i węglową dla bezrobotnych i najbiedniejszej ludności uchwaliły korporacje miejskie razem 161.750,— zł.

W ziemniaki zaopatrzono 2.508 rodzin rencistów socjalnych a zapomogą gwiazdkową obdarowano 1.976 rodzin. Węgla rencistom zasadniczo się nie przydziela.

Opieka nad ubogimi.

A. Opieka otwarta — wsparcie bieżące.

1. Miejscowo ubodzy.

Wsparcia udzielone przez Urząd Opieki nad Ubogimi wynoszą zależnie od ilości osób dotkniętych niedostatkiem rodzin lub

okoliczności, będących bezpośrednią przyczyną nędzy petenta wzgl. jego rodziny 10,— zł do 40,— zł miesięcznie.

Wypłata wsparć bieżących w roku sprawozdawczym przedstawiała się następująco:

Liczba osób pobierających wsparcie bieżące wynosiła dnia

1 kwietnia 1937 r. w dzielnicy	I. osób	II. osób	III. osób	IV. osób
	169	107	151	32
W ciągu roku przybyło	24	10	13	1
W ciągu roku wstrzymano wsparcie wskutek śmierci wzgl. poprawy stosunków materialnych dla . . .	24	17	28	6
W dniu 31. III. 1938 r. pobierało wsparcie	169	106	136	27

Na całym terenie razem: 438 osób

2. Krajowo ubodzy.

Liczba osób, korzystających ze wsparć bieżących w charakterze krajowo ubogich wynosiła dnia 1. IV. 1937 r. . 26 osób
W ciągu roku przybyło . . . . 5 „

31 osób

W ciągu roku wstrzymano wsparcie wskutek śmierci wzgl. poprawy stosunków materialnych dla . 3 „

W dniu 31. III. 1938 r. pobierało wsparcie . . 28 osób

3. Opieka nad dziećmi w pielęgnacji rodzinnej.

Dnia 1. IV. 1937 r. znajdowało się w pielęgnacji rodzinnej	69 dzieci
w ciągu roku przybyło	13 „
w ciągu roku ubyło	5 „
Zatem w dniu 31. III. 1938 r. pozostawało w opiece rodzinnej	77 dzieci

Zestawienie wypłaconych wsparć bieżących w roku sprawozdawczym.

Dla miejscowo ubogich dzielnicy I.	29.168,— zł
„ „ „ „ II.	18.222,— „
„ „ „ „ III.	24.955,— „
„ „ „ „ IV.	5.100,— „
„ krajowo ubogich całego miasta	7.080,— „
„ dzieci będących w pielęgnacji rodzinnej	12.670,— „
„ osób zamieszkujących w innych gminach	

posiadających domicyl wsparcia w Katowicach . . . . 6.104,— „
Różne . . . . 1.753,— „

Razem: 105.052,— zł

4. Zapomogi jednorazowe.

Jednorazowych wsparć wypłacono w roku sprawozdawczym w 5.853 wypadkach = 50.000,— zł.

Zapomogi odpracowano w 1.039 wypadkach.
Ogólna liczba dniówek wynosiła 4.436.
W 842 wypadkach zapomóg nie odpracowano.

5. Wsparcia dla przejezdnych.

W czasie od 1. IV. 1937 r. do 31. III. 1938 r. zwróciło się do tut. Urzędu 828 osób przejezdnych z wnioskami o wsparcie na dalszą podróż, którym wypłacono ogółem 983,50 zł.

B. Opieka Zakładowa.

1. Żłóbek Miejski.

Na początku roku sprawozdawczego przebywało w żłóbku miejskim 48 dzieci, w tym 23 chłopców i 25 dziewcząt. W ciągu roku przybyło 27 dzieci (8 chłopców, 19 dziewcząt), zwolniono 28 dzieci (9 chłopców, 19 dziewcząt). Ze zwolnionych dzieci oddano 14 za własne, 14 na wychowanie do rodzin prywatnych i sierocińca.

Przy żłóbku prowadzi się ochronkę, do której uczęszcza 17 dzieci. Tytułem kosztów utrzymania w żłóbku wyasygnowano w roku 1937/38 . . . . 42.360,— zł
Zwroty tytułem kosztów utrzymania za dzieci krajowo ubogie wynoszą . . . . 4.339,— „

Zatem rzeczywiste wydatki miasta wynoszą . . 38.021,— zł

W ciągu roku wykazał żłóbek 18.951 dni pielęgnacyjnych, a więc na utrzymanie jednego dziecka wyłożył Urząd około 2,35 zł dziennie.

2. Zakładowa opieka nad sierotami i dziećmi opuszczonymi.

Ponieważ Magistrat nie posiada własnego sierocińca, umieszcza sieroty i dzieci zaniedbane w sierocińcach innych instytucyj, mianowicie:

a) Sierociniec im. Dra Mielęckiego.

Liczebny stan sierot z dniem 1. IV. 1937 r. 21

Przyjęto	11
Zwolniono	9
Stan z dniem 31. III. 1938 r.	23

Wyasygnowano na utrzymanie — 9.289,20 zł.

b) Sierociniec im. św. Jadwigi w Załężu.

Liczebny stan sierot z dniem 1. IV. 1937 r.	10
Przyjęto	1
Zwolniono	3
Stan z dniem 31. III. 1938 r.	8

Wyasygnowano na utrzymanie 3.351,20 zł.

c) Sierociniec im. Ks. L. Markiefki.

Liczebny stan sierot z dniem 1. IV. 1937 r.	15
Przyjęto	2
Zwolniono	2
Stan z dniem 31. III. 1938 r.	15

Wyasygnowano na utrzymanie — 6.182,20 zł.

Razem: 18.822,60 zł

3. Przytułki dla starców.

Magistrat posiada dwa własne przytułki dla starców mianowicie:

a) w dzielnicy I. przy ul. Raciborskiej 29 (dla mężczyzn i kobiet),

b) w dzielnicy II. przy ul. Ludwika (tylko dla mężczyzn).

Stan osobowy w przytułkach dla starców przedstawiał się w roku sprawozdawczym, jak następuje:

	dzieln. I		dzieln. II
	mężczyzn	kobiet	mężczyzn
Dnia 1. IV. 1937 r. było obecnych	23	57	23
W ciągu roku przyjęto . . .	10	23	7
W ciągu roku zwoln. wzgl. zmarło	11	24	8
Stan w dniu 31. III. 1938 r. . .	22	56	22

Razem: 100 osób

Zestawienie kosztów.

Dla przytułku w dzielnicy I wyasygnowano tytułem kosztów utrzymania	34.077,— zł
Dla przytułku w dzielnicy II wyasygnowano tytułem kosztów utrzymania	15.196,— zł
Na zakup środków leczniczych dla obu zakładów wyasygnowano	495,— zł
Razem:	58.768,— zł

Ponieważ Miejskie Przytułki dla starców są przepełnione, Urząd zmuszony był przekazać do zakładu św. Józefa w Siemianowicach Śl. dalsze 20 osób, na utrzymoniu których wyasygnowano 9.274,— zł.

Koszty utrzymania jednego starca wynoszą przeciętnie 1,60 zł dziennie.

4. Schronisko dla bezdomnych.

Do schroniska dla bezdomnych przyjmuje się w myśl regulaminu tego zakładu na czas ograniczony osoby powyżej lat 16, zdolne do zarobkowania, które wskutek braku pracy chwilowo pozbawione zostały mieszkania. Bezdomni korzystają z bezpłatnego noclegu, w zamian za co zobowiązani są do spełniania zajęć domowych ,trwających do 2-ch godzin dziennie. Bezdomni otrzymują na śniadanie kawę, a na podwieczorek herbatę. Wyjątkowo bardzo biednym osobom wydaje się w porze zimowej mniejsze porcje chleba.

Osób z poza Katowic	8.282	„
W roku sprawozdawczym przebywało w schronisku ogółem	2.827	osób
Z tego pochodzących z Katowic	445	„
Z tego mężczyzn	2.400	„
Kobiet	427	„

W ciągu roku udzielono 64.193 noclegów.

Porcyj (kawa lub herbata) wydano w ciągu roku 128.386.

wania.

Wyasygnowano na wyżywienie bezdomnych i utrzymanie azylu — opał, światło i uzupełnienie inwentarza . . . . 11.803,26 zł.

Personel zatrudniony w azylu składa się z trzech osób, a to: a) z kierownika, b) z siły pomocniczej żeńskiej i i) z siły pomocniczej męskiej — zajętej dezinfekcją i obsługą urządzeń centralnego ogrze-

Tytułem odszkodowania dla personelu wyasygnowano . . . . 7.135,05 zł

Wydatki razem: 18.938,31 zł

Zważywszy ,że azyl udzielił w ciągu roku 64.193 noclegów, okazuje się, iż koszty jednego noclegu wynoszą około 29 groszy.

5. Dom Pracy Dobrowolnej.

W roku sprazdawczym zatrudniono	mężczyzn . .	28
„ „ „ „	kobiet . .	5

Na godzinę zarabiali mężczyźni 0,40 zł, kobiety 0,20 zł.

Osoby zajęte w Domu Pracy Dobrowolnej zatrudnia się przy rąbaniu drzewa oraz wyrabianiu ubrań, przedmiotów stolarskich, pantofli, pończoch i mioteł.

Między in, wyprodukowano:

210	ubrań	w wartości	3.800,— zł
56	sukien dla kobiet	„	470,— zł
330	par trzewików	„	3.801,— zł
43	sztuk kurtek i płaszczy . . .	„	598,— zł
350	sztuk bielizny	„	948,— zł
152	par pończoch	„	306,— zł
486	par pantofli drewn.	„	437,40 zł
273	sztuk różnego rodzaju mebli biurowych	„	2.160,— zł
514	m³ drzewa opałowego porąbano .	„	7.196,— zł
1.000	par trzewików naprawiono . .	„	2.000,— zł
		Razem:	87.715,40 zł

Koszty prowadzenia Domu Pracy Dobrowolnej oraz akcji zwalczania żebraniny zostały pokryte:

a) z funduszów miasta . . . . 5.672,24 zł

b) ze składek kupiectwa miejscowego, które na ten cel dobrowolnie się opodatkowało . . 21.284,— zł

Koszta te wynosiły zatem ogółem: 26.956,24 zł

Ponieważ z opieki Domu Pracy Dobrowolnej korzystało 68 osób, przypada na utrzymanie jednej osoby około 1,09 groszy dziennie.

6. Akcja zwalczania żebraniny.

Urząd Opieki nad Ubogimi otacza dostateczną opieką żebraków, pochodzących z Katowic, jednak żebraków z poza Katowic odstawia Policja do gmin przynależności. Żebraków z Katowic zdolnych do pracy zatrudnia się w Domu Pracy Dobrowolnej, zaś żebraków niezdolnych do pracy wspiera się przez Biuro Opieki nad Żebrakami, gdzie otrzymują bony na obiady, chleb, mięso. Oprócz tego otrzymują mydło i ubranie.

W ciągu roku wydano:

9.460	bonów na chleb	wartość 1 bonu 0,17 zł	—	1.608,20 zł
9.460	„ „ obiady	„ 1 bonu 0,10 zł	—	946,— zł
215	„ „ mięso	„ 1 bonu 0,30 zł	—	63,90 zł
610	kawałków mydła	„ 1 kawałek 0,33 zł	—	193,72 zł
			Razem:	2.811,82 zł

7. Pogrzeby.

Pogrzebów na koszt opieki nad ubogimi przyznano w 172 wypadkach.

a) Zakładom pogrzebowym wypłacono . . .	4.763,— zł
b) Dla Urzędów parafialnych wypłacono . .	4.908,70 zł
c) Za czyszczenie zwłok w 100 wypadkach wyas.	199,90 zł
Razem:	9,871,60 zł

C. WSPARCIA W NATURALIACH.

1. Z odzieży wydano.

a) trzewików — 319 par	3.828,50 zł
b) pończoch — 148 par	444,— zł
c) ubrań męskich — 228 sztuk	4.513,— zł
d) ubrań dla kobiet — 62 sztuk	500,— zł
e) spodni — 9 par	63,— zł
f) kurtek — 34 sztuk	408,— zł
g) płaszczy — 10 sztuk	210,— zł
h) kalesonów — 195 par	467,— zł
i) koszul — 188 sztuk	577,— zł
Razem:	11.011,— zł

2. Mleko.

Na zlecenie tut. Urzędu wydano w kuchni mleka 234.670 butelek — wyasygnowano .	11.708,63 zł
W mleczarniach prywatnych zakupiono 9.511 l mleka — wyasygnowano	2.237,55 zł
Razem:	13.946,18 zł

3. Mąka.

Wydano 7.200 kg w 1.03 wypadkach — wyasygnowano	2.613,75 zł

4. Ziemniaki.

Ogółem wydano 319.600 kg dla 1.878 rodzin.

5. Węgiel.

Wydano 18.060 centnarów po 100 ctr. na osobę wzgl. rodzinę dla 1.806 rodzin.

6. Wsparcia gwiazdkowe.

Tytułem wsparcia gwiazdkowego wypłacono:

dla biednych w dzielnicy	I.	344 osób	— 7.664,— zł
„ „ „	II.	344 „	— 2.752,— zł
„ „ „	III.	436 „	— 3.488,— zł
„ „ „	IV.	72 „	— 576,— zł
Razem:		1.810 osób	— 14.480,— zł

D. OGÓLNE.

1. Kurs dla piastunek.

Przy żłóbku biejskim prowadzi się kurs dla piastunek, na który przyjmuje się dziewczęta z uboższych rodzin, posiadające siedzibę wsparcia w Katowicach. Kandydatki w wieku od 18 do 22 lat muszą odznaczać się zamiłowaniem do opiekowania się dziećmi. Przed przyjęciem muszą poddać się badaniu lekarskiemu. Kurs trwa 6 miesięcy. W roku sprawozdawczym ukończyło kurs 11 uczennic. Obecnie praktykuje 6 uczennic. Kurs jest bezpłatny.

Za swą pracę kursistki otrzymują wolny wikt. Kurs ułatwia absolwentkom uzyskanie odpowiednich posad.

2. Posiedzenia Wydziału Ubogich.

W roku sprawozdawczym odbyły się 2 posiedzenia Wydziału Ubogich, na których omówiono ważniejsze sprawy z dziedziny opieki społecznej miasta i ustalono preliminarz budżetowy opieki społecznej.

Załatwiono razem 16 spraw.

3. Likwidacja lepianek.

Urząd Opieki nad Ubogimi na podstawie zarządzenia p. Prezydenta Miasta z dnia 4. Vż 1937 r. podjął się akcji likwidacji lepianek na terenie m. Katowic. Przy współudziale Zarządu Nieruchomości i Policji Budowlanej usunięto lepianki na terenach, położonych przy ul. Agnieszki Amandy oraz lepianki na hałdzie kopalni „Katowice".

Dzięki stałej kontroli terenu ze strony tut. Urzędu oraz Policji Województwa Śl. nie doszło do pobudowania nowych lepianek przez bezdomnych.

Mieszkańców lepianek umieszczono w nowych blokach miejskich przy ul. Cynkowej w Zawodziu, w Sschronisku dla Bezdomnych wzgl. w domoch prywatnych.

4. Zmiany osobowe w składzie personalnym naczelników obwodowych.

W myśl statutu miejskiego z dnia 27. III. 1928 r. miasto podzielone jest na 60 obwodów. Na czele każdego obwodu stoi naczelnik obwodu, który przede wszystkim zobowiązany jest do wykonywania opieki nad ubogimi, zamieszkałymi w jego obwodzie.

W miejsce naczelników obwodowych, którzy w ciągu roku ustąpili wskutek choroby, wyprowadzenia się etc., zamianowani zostali w 16 wypadkach następcy.

5. Skargi.

W czasie od 1. IV. 1937 r. do 31. III. 1938 r. wniesiono:

a) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego spraw .	25
b) do Sądu Cywilnego spraw	3
c) do Najwyższego Trybunału Administracyjnego spraw	3
Razem spraw:	31

6. Zwroty kosztów opieki.

Miejscowy Związek Wspierania Ubogich, opiekujący się w myśl § 28 ustawy o siedzibie pod względem wsparcia z dnia 30. V. 1908 r. osobami krajowo — wzgl. obco — ubogimi, ma prawo do zwrotu związanych z tą opieką kosztów od właściwych związków wspieronia ubogich (§ 34).

Ponad to ściąga Miejscowy Związek Wspierania Ubogich w myśl § 62 wspomnianej ustawy wyłożone koszty od osób i instytucyj zobowiązanych, do udzielenia świadczeń na rzecz wspieranej osoby.

Z tego tytułu ściągnięto w roku sprawozdawczym ogółem 60.443,35 zł.

POŚREDNICTWO PRACY.

Rok sprawozdawczy wykazuje dalszą tendencję spadku bezrobocia na terenie miasta.

I. Rejestracja, zapośredniczenie i ewidencja.

Stan zarejestrowanych bezrobotnych początkiem roku sprawozdawczego, t. j. 1. IV. 1937 r, wynosił . .		8.316 osób
końcem roku sprawozdawczego, t. j. 31. III. 1938 r. wynosił		7.270 „
wykazuje efektywny spadek		1.046 osób
Liczba faktycznych nowych zgłoszeń w ciągu roku sprawozdawczego wynosiła		12.288 osób
Ubyło na skutek		
zapośredniczenia do pracy	9.887 osób	
zdjęto z ewidencji	3.447 „	13.334 osób
pozostaje spadek		1.046 osób
Do pracy na terenie miasta Katowic zatwierdzono z innych K. P. P. P.		3.817 „
Do robót publicznych wysłano w okresie sprawozdawczym		2.043 „

II. Instytucja Zastępcza Funduszu Pracy.

W ciągu roku sprawozdawczego wypisano i wydano 15.812 talonów, na podstawie których wypłacono 293.476,05 zł tytułem zasiłków ustawowych, wypłaconych przez Fundusz Pracy.

Ogółem korzystało z tych zasiłków przeciętnie 591 osób miesięcznie i to przez okres 13 tygodni.

III. Dział Pracowników Umysłowych.

Stan zarejestrowanych bezrobotnych pracowników umysłowych w dniu 1. IV. 1937 r. wynosił . . . 1.181 osób
zaś w dniu 31. III. 1938 r. . . . . 1.015 „
Z zasiłków z Z. U. P. U. korzystało miesięcznie przeciętnie około . . . . 197 „

Wysokość zasiłków, wypłaconych w okresie sprawozdawczym przez Z. U. P. U. wynosi . . . . 259.089,87 zł

IV. Opieka nad bezrobotnymi.

a) **Opieka lekarska.** Wystawiono w okresie sprawozdawczym 19.824 przekazów do lekarzy na rachunek Biura Opieki Lekarskiej dla Bezrobotnych w Woj. Śl. w Tarn. Górach.

b) **Pogrzeby dla bezrobotnych i członków ich rodzin.** Udzielono bezpłatnych pogrzebów w 93 wypadkach na ogólną kwotę 3.010,50 zł. Koszty zostały pokryte z funduszów miejskich.

c) **Mleko dla niemowląt oraz na recepty lekarskie.** Wydano w 15.936 wypadkach 377.255 litr mleka wartości ogólnej 93.313,75 zł.

V. Akcja Pomocy Doraźnej.

Okcja ta obejmuje bezrobotnych, którzy na podstawie instrukcji Funduszu Pracy wyczerpali zasiłki ustawowe z Funduszu Pracy i uzyskali prawo do zapomóg miesięcznych.

Liczba bezrobotnych, uprawnionych do pobierania tych zapomóg wynosiła w dniu 1. IV. 1937 r. 3.360 osób, zaś końcem okresu sprawozdawczego, t. j. 31. III. 1938 r. liczba ta wynosiła 2.649 osób.

Wysokość wypłaconych zapomóg z tej akcji wynosi za czas od 1. IV. 1937 r. do 31. III. 1938 r. 325.545,01 zł.

Pokrycie tej sumy stanowiły subwencja Miejskiego Kom. Lok. Fund. Pracy 332.200,00 zł.

Poza tym udzielił Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy zapomogi w naturaliach, mianowicie: mąkę żytnią i pszenną, chleb, kawę konserwową, ziemniaki, węgiel, odzież itp.

Danych liczbowych dot. wartości udzielonych świadczeń powyższych udzieli Miejski Komitet Lokalny Funduszu Pracy.

Kart obiadowych wydano 7.735 sztuk na 234.527 porcji obiadów wartości 23.452,70 zł.

VI. Zapomogi nadzwyczajne.

a) tyt. jednorazowych zapomóg w gotówce wypłacono w okresie sprawozdawczym	16.830,00 zł
b) jednorazowych zapomóg na zakup lekarstw udzielono w 2.623 wypadkach, wartości ogólnej . .	2.403,96 zł
c) zapomogę gwiazdkową wypłacono z funduszów miejskich 3.111 bezrobotnym na łączną kwotę .	22.163,00 zł

VII. Zestawienie ogólne.

A. Komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy.

a) pogrzeby	3.010,50 zł
b) mleko	93.313,75 zł
c) zapomogi w gotówce z akcji pomocy doraźnej .	325.545,01 zł
d) karty obiadowe	23.452,70 zł
e) zapomogi jednorazowe w gotówce dla 5.539 osób	16.830,00 zł
f) zapomogi jednorazowe na lekarstwa	2.403,96 zł
g) zapomogi gwiazdkowe	22.163,00 zł
	486.718,92 zł
B. Fundusz Pracy — zasiłki ustawowe	293.476,05 zł
C. Zakład Ubezpieczeń Prac. Umysł.	259.089,87 zł
Suma razem:	1.039.284,84 zł

VIII. Różne.

W okresie sprawozdawczym

1. wydano 121 zniżek kolejowych,
2. wystawiono około 8.956 zaświadczeń dla bezrobotnych dla różnych celów,
3. załatwiono 28.961 różnych spraw i wniosków,
4. przeprowadzono kontrolę stosunków gospodarczych: bezrobotnych w 14.031 wypadkach, zakładów pracy w 733 wypadkach.

Szkolnictwo, kultura i sztuka, wychowanie fizyczne.

Nasamym wstępie wyjaśnia się, że aczkolwiek sprawozdanie niniejsze dotyczy roku obrachunkowego 1937/38, dane statystyczne wykazane będą za dwa lata szkolne, gdyż rok szkolny rozpoczyna się 1 września, a kończy się 31 sierpnia. Dlatego też przytaczane będą na pierwszym miejscu z dnia 21 czerwca 1937 r., t. j. z końca roku szkolnego 1936/37, następnie z początku roku szkolnego 1937/38, t. j. według stanu z dnia 3 września 1937 r., a w końcu według stanu z dnia 10. I. 1938 r., t. j. z początku II półrocza szkolnego 1937/38.

A. Szkolnictwo powszechne.

Na terenie miasta istniało w dniu 21 czerwca 1937 r. (t. j. koniec roku szkolnego 1936/37) 30 samodzielnych systemów szkolnych, z ogólną liczbą uczniów i uczennic 14.341.

W dniu 3 września 1937 r., t. j. z początkiem roku szkolnego 1937/38 istniało również 30 samodzielnych systemów szkolnych. Z dniem 31. VIII. 1937 r. zlikwidowano szkołę powszechną nr. 17 dla mniejszości językowej niemieckiej z powodu słabej frekwencji. Jednocześnie przekazano dzieci pozostałe do szkół powszechnych nr. 9, 11 i 14. Szkołę nr. 4 przy ul. Dąbrówki podzielono na dwa odrębne zakłady, t. j. na szkołę męską i żeńską. Ostatnią oznaczono literą kolejną nr. 10. W okresie tym było ogółem 323 oddziałów z frekwencją 14.310 uczniów i uczennic. Z wymienionej ilości uczniów i uczennic zalicza się:

a) do narodowości polskiej 13.138 uczniów i uczennic, czyli 91,81%
b) do narodow. niemieckiej 1.167 uczniów i uczennic, czyli 8,10%
c) do innej narodowości 3 uczniów i uczennic, czyli 0,03%

Według wyznań było dzieci:

a) wyznania rzym.-katoickiego 13.180 dzieci, czyli 92,10%
b) „ ewangelickiego 362 „ „ 2,53%
c) „ mojżeszowego 752 „ „ 5,26%
d) innych wyznań 16 „ „ 0,11%

Według zajęć rodziców liczono:

a) 818 dzieci kupców,
b) 358 „ rolników,
c) 4.001 „ hutników i górników,
d) 1.977 „ robotników,
e) 1.415 „ rzemieślników,
f) 2.534 „ funkcjonariuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych,
g) 859 „ urzędników i funkcjonariuszów prywatnych,
h) 2.348 „ innych zawodów.

Poszczególne szkoły pomieszczono w następujących budynkach:

A. Dzielnica I. (Katowice-Centrum).

a) w gmachu szkolnym przy ul. Jagiellońskiej:

1. szkoła powszechna nr. 1 im. Marszałka J. Piłsudskiego (męska) pod kierownictwem p. Jana Zborowskiego,
2. szkoła powszechna nr. 28 (męska) pod kierownictwem p. Bolesława Seweryńskiego,

b) w gmachu szkolnym przy ul. Bartosza Głowackiego:

1. szkoła powszechna nr. 2 im. Marii Konopnickiej (żeńska) pod kierownictwem p. rektora Konrada Tatarczyka,
2. szkoła powszechna nr. 26 (męska) pod kierownictwem p. Emila Kujawskiego.

c) w gmachu szkolnym przy ul. Szafranka:

szkoła powszechna nrż 3 (żeńska) im. Emilii Plater pod kierownictwem p. Marii Renowiczowej.

d) w gmachu szkolnym przy ul. Dąbrówki:

1. szkoła powszechna nr. 4 (męska) im. Ks. Piotra Skargi pod kierownictwem p. Rudolfa Koppa,
2. szkoła powszechna nr. 10 (żeńska) pod kierownictwem p. Stefanii Wintonszki.

Szkołę powszechną nr. 7 (żydowską) przeniesiono z początkiem roku szkolnego 1937/38 do gmachu dawniejszej szkoły powszechnej nr. 17 przy ul. Staszyca w Katowicach II.

e) **w dwóch budynkach w Katowickiej Hałdzie** pomieszczona jest szkoła powszechna nr. 5 im. Ks. Józefa Poniatowskiego (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Bieńkowskiego.

f) **w gmachu szkolnym przy ul. Szkolnej nr. 9** (dawn. szkoły wydziałowej męskiej):

1. szkoła powszechna nr. 6 (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Pawła Wapienika,
2. szkoła dokształcająca zawodowa VI (handlowa),
3. Państwowe Pedagogium i Instytut Pedagogiczny.

W myśl uchwały Magistratu z dnia 0. III. 1938 r. zostało Państwowe Pedagogium pomieszczone czasowo w tymże gmachu za normalnym czynszem i zwrotem kosztów własnych za utrzymanie porządku, ogrzewanie, oświetlenie, wodę itp.

Z uwagi na brak pomieszczenia szkół miejskich oraz z uwagi na trudności, jakie powstały z ustąpienia omawianego gmachu, Oddział Szkolny dnia 18. III. 1938 r. przedłożył Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu — Wydziałowi Budżetowo-Gospodarczymu obszerny memoriał z wniosskiem o przeznaczenie pomieszczenie Instytutowi Pedagogicznemu w budynkach wojewódzkich.

g) **szkoła powszechna nr.** 8 mieści się obecnie w gmachu byłej szkoły gospodarczej przy ul. Szkolnej nr. 5, gdyż gmach przy ul. Raciborskiej, w którym pomieszczona była wymieniona szkoła, miał być wpierw zburzony z uwagi na postawienie na tym miejscu nowego gmachu dla Instytutu Kształcenia Handlowego. Stary budynek jednak przeznaczony ma być na pomieszczenie świetlic pewnych organizacyj. Kierownikiem tej szkoły jest nadal p. Stanisław Rzeszowski.

h) **w gmachu szkolnym przy ul. Stawowej:**

1. szkoła powszechna nr. 9 żeńska dla mniejszości językowej niemieckiej im. Henryka Sienkiewicza pod kierownictwem p. dyrektora Józefa Jarzyńskiego,
2. szkoła powszechna nr. 11 dla mniejszości językowej niemieckiej (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Franciszka Sikory,
3. Szkoła Przysposobienia Kupieckiego Izby Handlowej,
4. część publicznej szkoły dokształcającej zawodowej I. Ostatnia korzysta od początku II półrocza 1937/38 z 7 oddziałów z uwagi na brak pomieszczenia w gmachu przy ul. Wojewódzkiej 45 (II O. Szkł 31/345/Szk. 38).

Wgmachu tym mieści się również ambulatorium lekarskie dzielnicy I, połączone z klinikc dentystyczną nr. I.

B. Dzielnica II (Bogucice).

a) w gmachu szkolnym przy ul. Wolności 6:

szkoła powszechna męska nr. 12 im. Adama Mickiewicza pod kierownictwem p. Żygadlewicza.

Szkoła nr. 12 korzysta nadal z 4 sal wykładowych starego gmachu szkolnego przy ul. Markiefki.

b) w gmachu szkolnym przy ul. Wolności 4:

szkoła powszechna żeńska nr. 13 im. św. Barbary pod kierownictwem p. Desagi.

Szkoła ta korzysta również z 4 sal wykładowych starego gmachu szkolnego przy ul. Markiefki.

c) w gmachu szkolnym przy ul. Bogucickiej 4:

1. szkoła powszechna żeńska nr. 14 im. Królowej Jadwigi pod kierownictwem p. Holony,
2. szkoła powszechna męska nr. 15 pod kierownictwem p. Zygmunta Zajchowskiego.

d) w gmachu szkolnym przy ul. Staszyca:

1. szkoła powszechna (koedukacyjna) nr. 16 im. Jana III Sobieskiego pod kierownictwem p. Müllera,
2. szkoła powszechna nr. 7 (żydowska) pod kierownictwem p. Józefa Bolcherowa.

Szkoła ta korzysta z gmachu od początku roku szkolnego 1937/38.

Dotychczasowa szkoła powszechna nr. 17 dla mniejszości językowej niemieckiej uległa z dniem 1 września 1937 r. likwidacji z powodu słabej frekwencji. Dzieci tej szkoły przydzielone zostały do szkół powszechnych nr. 9, 11 i 14.

C. Dzielnica III. (Dąb).

a) z gmachu szkolnego przy ul. Sportowej korzysta nadal szkoła powszechna nr. 18 im. Karola Miarki (koedukacyjna). Kierownikiem tej szkoły jest p. Michalik;

b) szkoła powszechna nr. 19 im. Zygmunta Krasińskiego (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Waleriana Golańskiego umieszczona jest nadal w gmachu szkolnym przy ul. Agnieszki.

D. Dzielnica III. (Załęże).

a) w dwóch budynkach położonych przy zbiegu ulic Zarębskiego i Wojciechowskiego mieści się szkoła powszechna nr. 20 (żeńska) im. Tadeusza Rejtana pod kierownictwem p. Magrysia;

b) szkoła powszechna nr. 21 im. J Lompy mieści się w gmachu szkolnym przy ul. Wojciechowskiego 107. Kierownikiem tej szkoły jest nadal p. St. Kołodziej;

c) szkoła powszechna nr. 22 im. Juliusza Słowackiego pod kierownictwem p. Juliana Blicharza korzysta nadal z gmachu szkolnego przy ul. Michała Wolskiego;

d) szkoła powszechna nr. 23 im. Jana Kochanowskiego mieści się w gmachu szkolnym przy ul. Wojciechowskiego 99 a. Kierownikiem jest nadal p. Dr. Antoni Schmidt;

e) szkołą powszechną nr. 24 im. Ognacego Mościckiego (koedukacyjną) na kolonii im. Prezydenta Mościckiego kieruje od początku roku szkolnego 1937/38 p. Klimek. Poprzednio kierownikiem tej szkoły był p. Słomka, któremu powierzono kierownictwo szkoły nr. 31;

f) szkoła powszechna nr. 25 im. Ks. Damrota mieści się w gmachu przy ul. Bocheńskiego w Załęskiej Hałdzie. Szkołą tą kieruje nadal w charakterze p. o. kierownika nauczyciel tej szkoły p. Lipka;

g) szkoła powszechna nr. 27 dla mniejszości językowej niemieckiej im. Narutowicza korzysta nadal z gmachu szkolnego przy ul. Wojciechowskiego 124. Kierownikiem tej szkoły jest p. Bernard Otremba.

E. Dzielnica IV. (Brynow).

Szkoła powszechna nr. 29 im. Tadeusza Kościuszki mieści się w dotychczasowym budynku przy ul. Dworskiej.

Kierownikiem jej jest nadal p. Władysław Karwan.

F. Dzielnica IV. (Ligota).

W dwóch budynkach szkolnych przy ul. Hetmańskiej pomieszczone są:

1. szkoła powszechna nr. 30 (koedukacyjna) im Stanisława Staszica pod kierownictwem p. Władysława Dolińskiego,
2. szkoła powszechna nr. 31 (koedukacyjna) pod kierownictwem p. Słomki i to od 1. IX. 1937 r.

Kierownik szkoły p. Klimek objął kierownictwo szkoły nr. 24.

Nauka gospodarstwa domowego.

Naukę gospodarstwo domowego udziela się uczennicom ostatnich trzech roczników szkolnych. W kuchnie szkolne zaopatrzone są następujące szkoły:

1. szkoła powszechna nr. 2 im. Marii Konopnickiej,
2. „ „ „ 3 im. Emilii Plater,
3. „ „ „ 5 im Ks. J. Poniatowskiego,
4. „ „ „ 8 (specjalna),
5. „ „ „ 9 im. Henryka Sienkiewicza,
6. „ „ „ 13 im. św. Barbary,
7. „ „ „ 14 im. Królowej Jadwigi. Z kuchni tej korzystają również dziewczęta szkoły powszechnej nr. 16,
8. szkoła powszechna nr. 18 im Karola Miarki,
9. „ „ „ 22 im. Juliusza Słowackiego, w której korzystają wszystkie dziewczęta szkół szkół załęskich,
10. szkoła powszechna nr. 24 im. Ignacego Mościckiego,
11. „ „ „ 25 im. Ks. Damrota,
12. „ „ „ 30 i 31 im. Staszica.

Wychowanie fizyczne w szkołach powszechnych.

Osóbne sale gimnastyczne istnieją przy następujących szkołach:

1. przy szkole powszechnej nr. 2 im. Marii Konopnickiej,
2. „ „ „ „ 9 im. H. Sienkiewicza,
3. „ Domu Ludowym w Katowicach-Zawodziu,
4, „ szkole powszechnej nr. 22 im. J. Słowackiego,
5. „ „ „ „ 24 im. Ogn. Mościckiego,
6. „ „ „ „ 25 im. Ks. Damrota.

Z wymienionych sal gimnastycznych korzystają w czasie wolnym od nauki również miejscowe towarzystwa gimnastyczne.

Poza tym posiadają poniżej wyszczególnione obszerne boiska i place do gier i zabaw:

1. szkoły powszechne nr. 12 i 13 na gruncie przy ul. Wolności, wydzierżawionym od Katowickiej Spółki Akcyjnej,
2. szkoły powszechne nr. 14 i 15 na gruncie przy ul. Bogucickiej nr. 4, wydzierżawionej od tej samej Spółki,
3. szkoły powszechne nr. 16 i 17 w dzielnicy II, przy ul. Staszica na gruncie miejskim,
4. szkoła powszechna nr. 22 w dzielnicy III. na gruncie miejskim,
5. szkoła powszechna nr. 25 w Załęskiej Hałdzie na terenie, wydzierżawionym od Giesche Sp. Akc.,

6. szkoła powszechna nr. 29 w Brynowie.

Z placu do gier i zabaw na Kolonii Mościckiego szkoła powszechna nr. 24 już nie korzysta, gdyż odnośny teren jest zalany wodą. Wskutek tego rozwiązano z dniem 31. III. 1938 r. z firmą Giesche Sp. Akc. umowę dzierżawną. (II O. Szk. 24/139/Szk.)

Nauczycielstwo szkół powszechnych.

Kierowników i nauczycieli mianuje nadal Wojewoda Śląski. Wydatki osobowye odnośnie szkół powszechnych ponosi jak dotąd Skarb Śląski. Miasto natomiast pokrywa wszelkie wydatki rzeczowe.

Szkolne urządzenia dobroczynnościowe.

Każda nieomal szkoła posiada świetlicę. Świetlice zaopatrzone są w różne przyrządy do gier i zabaw, czasopisma, książki, odbiorniki radiowe itp., w których zbiera się młodzież nie mająca w domu odpowiednich warunków, odrabia w nich lekcje i spędza wolny czas pod nadzorem nauczycielstwa wzgl. uczniów starszego rocznika. Przez zaopiekowanie się dziećmi odciąga się je od ulicy.

Dla rozwoju akcji bibliotecznej na terenie tut. miasta uruchomił Magistrat w porozumieniu z władzami szkolnymi biblioteki publiczne dla szkół w dzielnicy II i III. łącznym kosztem 6.990,35 zł.

Biblioteka w dzielnicy II urządzona została w gmachu szkoły powszechnej nr 23 przy ul. Wojciechowskiego nr 99a.

Do prowadzenia powyższych bibliotek przydzielił Urząd Wojewódzki Śląski 2 siły nauczycielskie, które opłaca Skarb Śląski.

Wydatki na szkolnictwo powszechne.

W roku sprawozdawczym wynosiły wydatki rzeczowe na szkolnictwo powszechne łącznie z wydatkami rozdziału B (przedszkolne) . . . . 470.492,22 zł

(W kwocie tej mieści się 8.077,65 zł na ubezpieczenie pedli z działu VI, rozdz. G, § 34, poz. a.)

Dochody w tym okresie wynosiły:

a) za używanie ubikacyj przez Towarzystwa	3.033,75 zł	
b) z opłat od dzieci nieswojskich .	863,35 „	3.897,10 „
a zatem niedobór:		466.595,12 zł

Wydatki miasta na 1 ucznia czkoły powszechnej, przyjmując stan uczniów według frekwencji z dnia 10 stycznia 1938 r., wynosiły wobec tego **32,79 zł.**

Frekwencja uczniów szkół powszechnych według stanu z dnia 10 stycznia 1938 r. (początek II półrocza) przedstawia się jak następuje:

Szk. powsz. nr	1	7 oddz.	317 uczniów i uczennic	w tym 317 chłopców	— dziewcząt
„ „ „	28	9 „	398 „ „	398 „	— „
„ „ „	2	14 „	662 „ „	— „	662 „
„ „ „	26	12 „	597 „ „	597 „	— „
„ „ „	3	17 „	800 „ „	— „	800 „
„ „ „	4	12 „	501 „ „	501 „	— „
„ „ „	5	7 „	273 „ „	129 „	144 „
„ „ „	6	8 „	340 „ „	212 „	128 „
„ „ „	7	13 „	633 „ „	327 „	306 „
„ „ „	8	12 „	269 „ „	153 „	116 „
„ „ „	9	10 „	456 „ „	166 „	290 „
„ „ „	10	10 „	451 „ „	14 „	437 „
„ „ „	11	9 „	452 „ „	265 „	187 „
„ „ „	12	15 „	687 „ „	687 „	— „
„ „ „	13	15 „	669 „ „	— „	669 „
„ „ „	14	14 „	632 „ „	— „	632 „
„ „ „	15	13 „	620 „ „	620 „	— „
„ „ „	16	13 „	596 „ „	313 „	283 „
„ „ „	18	13 „	544 „ „	277 „	267 „
„ „ „	19	9 „	417 „ „	201 „	216 „
„ „ „	20	10 „	406 „ „	— „	406 „
„ „ „	21	12 „	487 „ „	487 „	— „
„ „ „	22	9 „	479 „ „	— „	479 „
„ „ „	23	9 „	368 „ „	368 „	— „
„ „ „	24	12 „	494 „ „	222 „	272 „
„ „ „	25	8 „	330 „ „	163 „	167 „
„ „ „	27	6 „	172 „ „	78 „	94 „
„ „ „	29	6 „	192 „ „	105 „	87 „
„ „ „	30	14 „	629 „ „	302 „	327 „
„ „ „	31	9 „	360 „ „	196 „	164 „
Razem szkół:	30	327	14231 „ „	7098 „	7133 „

B. Szkolnictwo wydziałowe.

Z początkiem roku szkolnego 1937/38 wskutek słabej frekwencji uczniów i uczennic zostały wszystkie szkoły wydziałowe połączone w jeden zakład koedukacyjny, w którym prowadzi się klasy

od VII—IX włącznie pod nazwą: Polska szkoła wydziałowa z oddziałami dla mniejszości językowej niemieckiej (Por. Goz. Urz. Woj. Śl. nr 7 poz. 113 z roku 1937).

Skarb Śląski na utrzymanie szkoły wydziałowej w okresie sprawozdawczym subwencji nie przyznał. Wszelkie wydatki poniosło więc wyłącznie miasto.

Zamknięcie racunkowe za rok obrachunkowy 1937/38 wykazuje wydatki tego działu w kwocie zł 204.005,57.

Opłata szkolna w szkole wydziałowej w roku szkolnym 1937/38 wynosiła zł 102,— od ucznia, przy czym dzieci funkcjonariuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych, oraz dzieci rodziców niezamożnych korzystały z 50% zniżki taksy. W wypadkach zupełnego ubóstwa udzielano uwolnień od taks szkolnych w całości uczniom, wykazującym dobre postępy w nauce.

Szkoła wydziałowa mieści się obecnie w tylnym gmachu szkolnym przy ul. Szkolnej nr 5.

W szkole wydziałowej znajduje się wzorowo urządzona pracownia fizyczno-chemiczna, gabinety: przyrodniczy i geograficzny, kuchnia gospodarcza, szwalnia dla szkół żeńskich oraz maszyny do pisania, z których korzystają uczniowie i uczennice klas IX.

Frekwencja szkoły wydziałowej w poszczególnych okresach roku sprawozdawczego przedstawia się następująco:

a) Oddziały żeńskie:

Dnia 21 czerwca 1937 r.			Dnia 3 września 1937 r.			Dnia 10 stycznia 1938 r.		
Klasa	VIa	2 oddziały						
„	VII	2 „	Klasa	VII	1 oddział	Klasa	VII	1 oddział
„	VIII	2 „	„	VIII	2 oddziały	„	VIII	2 oddziały
„	IX	2 „	„	IX	1 oddział	„	IX	1 oddział
		8 oddziałów			4 oddziały			4 oddziały
z 281 uczennicami, w tym 208 miejscowych i 73 pozamiejscowych.			z 137 uczennicami, w tym 96 miejscowych i 41 pozamiejscowych.			z 137 uczennicami, w 97 miejscowych i 40 pozamiejscowych.		

b) Oddziały męskie:

Dnia 21 czerwca 1937 r.			Dnia 3 września 1937 r.			Dnia 10 stycznia 1938 r.		
Klasa	VI	2 oddziały	Klasa	VII	1 oddział	Klasa	VII	1 oddział
„	VII	1 „	„	VIII	1 „	„	VIII	1 „
„	VIII	2 „	„	IX	1 „	„	IX	1 „
		6 oddziałów			3 oddziały			3 oddziały
z 214 uczniami, w tym 160 miejscowych i 54 pozamiejscowych.			z 83 uczniami, w tym 59 miejscowych i 24 pozamiejscowych.			z 83 uczniami, w tym 60 miejscowych i 23 pozamiejscowych		

c) Oddziały dla mniejszości językowej niemieckiej:

Dnia 21 czerwca 1937 r.		**Dnia 3 września 1937 r.**		**Dnia 10 stycznia 1938 r.**	
Klasa VI	1 oddział	Klasa VII	1 oddział	Klasa VII	1 oddział
„ VII	1 „	„ VIII	1 „	„ VIII	1 „
„ VIII	1 „	„ IX	1 „	„ IX	1 „
„ IX	1 „				
	4 oddział.		3 oddział.		3 oddział.
z 67 uczniami i 66 uczennicami razem 133, w tym 114 miejscowych i 19 pozamiejscowych.		z 35 uczniami i 25 uczennicami razem 60, w tym 54 miejscowych i 6 pozamiejscowych.		z 32 uczniami i 22 uczennicami razem 54, w tym 48 miejscowych i 6 pozamiejscowych.	

W dniu 10 stycznia 1938 r. zatrudniano w szkole wydziałowej 16 sił nauczycielskich. Funkcje kierownika szkoły pełnił profesor gimnazjum męskiego p. Karol Parchatka.

Budżet:

W okresie sprawozdawczym wynosiły wydatki na szkolnictwo wydziałowe (por. budżet Dz. VI, Rozdz. D) 204.005,57 zł

Na ubezpieczenie przypada dla personelu szkół wydziałowych . . . . 2.585,— „

Z kwoty tej przypada:

a) na wydatki osobowe . . . 154.163,26 zł
b) „ „ rzeczowe . . . 52.427,31 „
Tytułem taks szkolnych wpłynęło . . . . 20.621,18 „

Niedobór pokryty przez miasto wynosi więc: 185.969,39 zł

Na jednego ucznia szkoły wydziałowej dopłacało miasto w roku obrachunkowym 1937/38 **678,62 zł,** biorąc za podstawę frekwencję z dnia 10 stycznia 1938 r.

C. Szkolnictwo średnie ogólnokształcące:

Miasto utrzymuje nadal 2 gimnazja ogólnokształcące, mianowicie: miejskie gimnazjum męskie i żeńskie. Przy gimnazjum żeńskim i męskim istnieją od początku roku szkolnego 1937 po 2 klasy licealne, które utrzymywane są również przez miasto, a mianowicie: przy gimnazjum żeńskim: liceum humanistyczne (1 oddział), liceum przyrodnicze (1 oddział); przy gimnazjum męskim: liceum matem.-fizyczne (1 oddział), liceum przyrodnicze (1 oddział).

Statystyka.

a) **Miejskie gimnazjum żeńskie:**

Frekwencja przedstawia się jak następuje:

Dnia 15 czerwca 1937 r.		Dnia 3 września 1937 r.		Dnia 10 stycznia 1938 r.	
Klasa I	3 oddziały	Klasa I	4 oddziały	Klasa I	4 oddziały
„ II	4 „	„ II	3 „	„ II	3 „
„ III	3 „	„ III	4 „	„ III	4 „
„ IV	3 „	„ IV	3 „	„ IV	3 „
„ VII	2 „	„ VIII	2 „	„ VIII	2 „
„ VIII	2 „	I lic. hum.	1 oddział	I lic. hum.	1 oddział
		I „ przyr.	1 „	I „ przyr.	1 „
17 oddziałów		18 oddziałów		18 oddziałów	
z 620 uczennicami, w tym 539 miejscowych i 81 pozamiejscowych.		z 693 uczennicami, w tym 605 miejscowych i 88 pozamiejscowych.		z 680 uczennicami, w tym 595 miejscowych i 85 pozamiejscowych	

W dniu 10 stycznia 1938 r. zatrudniano przy gimnazjum żeńskim ogółem 30 sił nauczycielskich. Dyrektorką gimnazjum jest p. Irena Wojciechowska.

Przy gimnazjum istnieją następujące ogniska metodyczne:

a) języka polskiego, kierowane przez nauczycielkę gimnazjum państwowego p. Dr. Mieczysławę Miterzankę,

b) neofilologiczne pod kierownictwem p. Dra Stefanii Mazurkówny, nauczycielki gimnazjum państwowego,

c) zajęć praktycznych pod kierownictwem nauczycielki stałej gimnazjum państwowego p. Budzówny.

b) Miejskie gimnazjum męskie im. Mikołaja Kopernika:

Dnia 21 czerwca 1937 r.		Dnia 3 września 1937 r.		Dnia 10 stycznia 1938 r.	
Klasa I	3 oddziały	Klasa I	3 oddziały	Klasa I	3 oddziały
„ II	3 „	„ II	3 „	„ II	3 „
„ III	2 „	„ III	3 „	„ III	3 „
„ IV	2 „	„ IV	2 „	„ IV	2 „
„ VII	2 „	„ VIII	2 „	„ VIII	2 „
„ VIII	2 „	l. I. m. f.	1 oddział	l. I. m. f.	1 oddział
		lic. I przyr.	1 „	lic. I przyr.	1 „
14 oddziałów		15 oddziałów		15 oddziałów	
z 466 uczniami, w tym 390 miejscowych i 76 pozamiejscowych		z 539 uczniami, w tym 464 miejscowych i 75 pozamiejscowych		z 536 uczniami, w tym 463 miejscowych i 73 pozamiejscowych	

W dniu 10 stycznia 1938 r. zatrudniano w gimnazjum męskim ogółem 28 sił nauczycielskich. Dyrektorem zakładu jest p. Dr Feliks Steuer.

Przy zakładzie istnieją następujące ogniska metodyczne:

a) matematyczne, kierowane przez nauczycieli p. Wakulicza, przydzielonego przez Urząd Wojewódzki Śląski,

b) historyczne, kierowane przez nauczyciela p. Dra Popiołka, przydzielonego również przez Urząd Wojewódzki Śląski.

Utrzymanie.

Koszty utrzymania obu gimnazjów pokrywało miasto z własnych funduszów. Taksy administracyjne wynoszą zł 200,— rocznie od ucznia, przy czym dzieci rodziców niezamożnych oraz dzieci funkcjonariuszów państwowych, komunalnych i wojskowych zawodowych korzystały z 50% zniżki taksy jeżeli w zachowaniu miały ocenę co najmniej dobrą i z poszczególnych przedmiotów naukowych postępy co najmniej dostateczne. Dzieci zupełnie ubogie zwalniane były całkowicie od płacenia taksy w wypadkach, gdy się dobrze uczyły. Odnośnie opłat obowiązuje nowy statut miejscowy z dnia 10 lutego 1938 r., ogłoszony w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej z dnia 30 kwietnia 1938 r. Nr 4, poz. 95.

Pomieszczenie.

Gimnazjum męskie pomieszczone jest nadal w gmachu przy ulicy Jagiellońskiej, zaś gimnazjum żeńskie przy ul. 3-go Maja.

W porze wieczornej z ubikacyj obu zakładów korzystały miejscowe towarzystwa kulturalno-oświatowe, zaś z sal gimnastycznych towarzystwa sportowe i gimnastyczne.

Aule obu zakładów używane były w godzinach wieczornych przez miejscowe towarzystwa śpiewacze.

Budżet.

Zamknięcie rachunkowe wykazuje wydatki na szkolnictwo średnie ogólnokształcące w okresie sprawozdawczym (por. Dz. VI, Rozdz. E) .	386.737,05 zł
Z Rozdz. G, § 35 „Na ubezpieczenie nauczycieli“ przypada dla personelu szkół średnich ogólnokształcących	8.114,— „
razem:	394.851,05 zł

Z tej kwoty przypada:

a) na wydatki osobowe . .	317.444,91 zł
b) na wydatki rzeczowe . .	77.406,14 „

Dochody wynosiły:

a) z opłat szkolnych gimnazjum męskiego	67.114,82 zł

b) z opłat szkolnych gimnazjum żeńskiego . . . . . . 71.556,76 „
c) subwencja wojewódzka . . 28.095,— „ 166.766,58 zł

Niedobór pokryty przez miasto wynosił zatem: 228.084,47 zł

Do jednego ucznia względnie uczenniciy szkół średnich ogólnokształcących dopłacało miasto w okresie sprawozdawczym, biorąc za podstawę frekwencję uczniów z dnia 10 stycznia 1938 r.

187.57 zł.

Dopłata w roku obrachunkowym 1936/37 wynosiła na ucznia 143,67 zł.

D. Szkolnictwo zawodowe.

a) Gimnazjum kupieckie i szkoła handlowa.

Dotychczasowa 3-klasowa koedukacyjna miejska szkoła handlowa ze specjalną klasą IV o kierunku ekonomiczno - handlowym (znajdująca się w stopniowej likwidacji) oraz w jej miejsce nowopowstałe 4-letnie gimnazjum kupieckie, znajdują się jeszcze w jednym z najstarszych gmachów szkolnych w Bogucicach. Prawdopodobnie już od początku nowego roku szkolnego zakład ten umieszczony zostanie w nowobudującym się gmachu szkolnym w Katowicach przy ul. Raciborskiej.

Frekwencja gimnazjum kupieckiego i szkoły handlowej przedstawia się następująco:

Dnia 19 czerwca 1937 r.		**Dnia 3 września 1937 r.**		**Dnia 10 stycznia 1938 r.**	
Klasa I	2 oddziały	Klasa I	4 oddziały	Klasa I	4 oddziały
„ II	1 oddział	„ II	2 „	„ II	2 „
„ III	1 „	„ III	1 oddział	„ III	1 oddział
„ IV	1 „	„ IV	1 „	„ IV	1 „
	5 oddziałów		8 oddziałów		8 oddziałów
z 115 uczniami i 91 uczenicami razem 206, w tym 130 miejscowych i 76 pozamiejscowych		z 180 uczniami i 199 uczennicami razem 379, w tym 260 miejscowych i 119 pozamiejscowych		z 181 uczniami i 199 uczennicami razem 380, w tym 263 miejscowych i 117 pozamiejscowych	

W dniu 10 stycznia 1938 r. zatrudniano w gimnazjum kupieckim i szkole handlowej ogółem 22 siły nauczycielskie. Obowiązki dyrektora zakładu pełni stały nauczyciel p. Witold Gawdzik.

Zakład utrzymuje miasto.

Z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1937 r. wydano nowy statut miejscowy z dnia 10 lutego 1938 r. o pobieraniu taks i opłat szkolnych w szkołach zawodowych, który ogłoszony został w Ga-

zecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej z dnia 30 kwietnia 1938 r. Nr 4, poz. 96. Taksę administracyjną ustalono na 150,— zł rocznie od ucznia wzgl. uczennicy.

Według § 4 tegoż statutu ulgową taksę administracyjną, wynoszącą 30% normalnej taksy opłacają dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych, wojewódzkich, komunalnych i wojskowych zawodowych (pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i Kas związków komunalnych oraz czynni funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych itd.), o ile wykazują postęp w nauce dostateczny i sprawowanie dobre z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku.

Poza tym częściowe lub całkowite zwolnienia z opłaty szkolnej mogą uzyskać dzieci rodziców niezamożnych, dzieci inwalidów wojennych, powstańców śląskich, kawalerów orderu „Virtuti Militari" oraz odznaczeni „Krzyżem" lub „Medalem Niepodległości". Ulgi można stosować do wysokości nieprzekraczającej 20% wpływu, jaki osiągnęła by szkoła, pobierając całkowitą taksę administracyjną od wszystkich uczniów i uczennic zapisanych do szkoły.

Skarb Śląski w okresie sprawozdawczym przyznał miastu na utrzymanie gimnazjum kupieckiego i szkoły handlowej 6.000,— zł tytułem subwencji.

Zamknięcie rachunkowe na rok obrachunkowy 1937/38 wykazuje:

I. Wydatki:

a) wydatki osobowe	. . . .	68.779,85 zł
b) wydatki rzeczowe	. . . .	15.415,27 „
	razem:	84.195,12 zł

II. Dochody:

a) z taks szkolnych	53.962,40 zł	
b) z subwencji wojewódzkiej .	6.000,— zł	= 59.962,40 zł
Niedobór pokryty przez miasto wynosił zatem:		24.232,72 zł

Do jednego ucznia wzgl. uczennicy dopłacało miasto w roku obrachunkowym 1937/38

63,77 zł.

b) **Publiczne szkoły dokształcające zawodowe.**

Na terenie miasta istnieją dwie publiczne szkoły dokształcające zawodowe (przemysłowe), a mianowicie 1 męska i 1 żeńska oraz 1 szkoła dokształcająca zawodowa VI (handlowa) koedukacyjna.

Szkoła dokształcająca przemysłowa I mieści się w gmachu byłej szkoły budowlanej przy ulicy Wojewódzkiej 45. Z uwagi na brak całkowitego pomieszczenia szkoła ta korzysta również z 7 oddziałów w gmachu szkolnym szkoły powszechnej nr 9 przy ul. Stawowej. Szkoła dokształcająca przemysłowa V (żeńska) korzystała na początku okresu sprawozdawczego z ubikacyj byłej szkoły budowlanej przy ul. Wojewódzkiej 45, zaś od września 1937 r. mieści się w gmachu szkoły wydziałowej przy ul. Szkolnej nr 5. Szkoła dokształcająca zawodowa VI (handlowa) mieści się nadal w gmachu szkoły powszechnej nr 6 przy ul. Szkolnej 9.

Kierownikami szkół dokształcających zawodowych byli wzgl. są:

a) publicznej szkoły dokszt. zawodowej I (przemysłowej) męskiej p. Mieczysław Bakoś,

b) publicznej szkoły dokszt. zawodowej V (przemysłowej) żeńskiej p. H. Manterysówna, zaś od 1. IX. 1937 r. p. Maria Żychoniówna,

c) publicznej szkoły dokszt. zawodowej VI (kupiecko - handlowej) p. Stanisław Bartoszewicz.

Frekwencja publicznych szkół dokształcających zawodowych przedstawiała się jak następuje:

a) **w dniu 20 czerwca 1937 r.:**

Publiczna szkoła dokszt. zawodowa	I	klas 31,	uczniów	1.419
„ „ „ „	V	„ 3,	uczennic	93
„ „ „ „	VI	„ 7,	uczniów i uczennic	316
Razem:		klas 41,	uczniów i uczennic	1.828

b) **w dniu 3 września 1937 r.:**

Publiczna szkoła dokszt. zawodowa	I	klas 36,	uczniów	1.519
„ „ „ „	V	„ 3,	uczennic	90
„ „ „ „	VI	„ 8,	uczniów i uczennic	384
Razem:		klas 47,	uczniów i uczennic	1.993

c) w dniu 12 lutego 1938 r.:

Publiczna szkoła dokszt. zawodowa I	klas	44,	uczniów	1.853
„ „ „ „ V	„	3,	uczennic	113
„ „ „ „ VI	„	10,	uczniów i uczennic	430
Razem:	klas	57,	uczniów i uczennic	2.396

W roku szkolnym 1937/38 zatrudniano w powyższych szkołach prócz kierowników ogółem 51 nauczycieli, a mianowicie:

	stałych	tymcz.	kontr.	doch.	Razem
a) publ. szkoła dokszt. zawod. I	5	—	11	22	38
b) „ „ „ „ V	1	—	1	6	8
c) „ „ „ „ VI	5	—	—	—	5

Wydatki na szkolnictwo dokształcające zawodowe w roku sprawozdawczym wynosiły:

1. a) wydatki osobowe szkoły dokszt. zaw. I i V	111.242,01	zł
b) wydatki rzeczowe szk. dokszt. zaw. I i V	16.270,91	„
2. a) wydatki osobowe szkoły dokszt. zaw. VI	27.484,98	„
b) wydatki rzeczowe szkoły dokszt. zaw. VI	515,95	„
3. ognisko młodzieży powyższych szkół . .	900,—	„
4. z Działu VI, Rozdz. G (Ubezpieczenie nauczycieli) przypada na szkoły dokszt. zawod.	5.015,—	„
Razem:	161.428,85	zł

Dochody składały się:

a) z opłat od rzemieśln. i przemysłowców na rzecz publicznych szkół dokształcających zawodowych I i V . . .	31.445,80	zł
b) z opłat od pracodawców kupieckich na rzecz publicznej szk. dokształcającej zawod. VI	7.096,—	„
c) z subwencji wojewódzkiej dla szkół I i V	53.240,—	„

d) z subwencji wojewódzkiej dla szkoły dokszt. VI . . . . 20.490, „ = 112.271,80 „

Niedobór pokryty przez miasto wynosił: 49.157,05 zł

Do 1 ucznia wzgl. uczennicy publicznych szkół dokształcających zawodowych dopłacało miasto w okresie sprawozdawczym, biorąc za podstawę frekwencję uczniów i uczennic według stanu z dnia 12 lutego 1938 r.

20,52 zł.

Ogólne zestawienie wydatków na szkolnictwo, pomoc dla akademików i wychowanie fizyczne w roku obrachunkowym 1937/38.

Oznaczenie szkół	Wydatki zwyczajne zł	Wydatki nadzwyczajne zł	Wpływy z taks, subwencyj i t. p. zł	Niedobór zł
1. Szkoły powszechne . .	454 148,98	—	3 897,10	450 251,88
2. Wydatki przedszkolne . .	1 933,66	—	—	1 933,66
3. Szkoła wydziałowa . .	206 590,57	—	20 621.18	185 969,39
4. Szkoły średnie ogólnokształcące	394 851,05	—	166 766,58	228 084.47
5. Szkoły dokształcające zawodowe	161 428,85	—	112 271,80	49 157,05
6. Na higienę szkolną . .	47 731,04	—	—	47 731,04
7. Stypendia dla akademików.	3 339,90	—	—	3 339,90
8. Gimnazjum kupieckie i szkoła handlowa . .	84 195,12	—	59 962,40	24 232,72
9. Wydatki związane z wychowaniem fizycznym ludności (boiska, popieranie towarzystw sportowych, przysposobienia wojskowego itp.)	45 629,12	—	—	45 629,12
Razem:	1 399 848,29	—	363 519,06	1 036 329,23

Miejski Ośrodek Wychowania Fizycznego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Gmachem Ośrodka W. F. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego przy ul. Raciborskiej zarządza nadal Miejski Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego. Wydatki na utrzymanie porządku, koszty opału i oświetlenia oraz opłacenie dozorcy pokrywano z Działu VIII, Rozdz. E, § 60 budżetu administracyjnego (popieranie sportu).

Kultura i sztuka.

Teatr Miejski.

W dalszym ciągu prowadziło Teatr Miejski Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego na mocy kontraktu, zawartego pomiędzy gminą miasta Katowic a Zarządem Towarzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego. Gmach oddało miasto Towarzystwu bezpłatnie, a poza tym miasto ponosi wydatki za opał i światło, opłaca mistrza teatralnego, 1 stolarza, 2 elektryków, 2 portierów, szatnierki, bileterki, uprzątaczki i posługaczki. W okresie sprawozdawczym wypłaciło miasto Towarzystwu Przyjaciół Teatru Polskiego tytułem subwencji na cele przedstawień teatralnych w Katowicach 43.200,— zł.

Dyrektorem Teatru im. Wyspiańskiego jest nadal p. Marian Sobański.

W okresie sprawozdawczym Teatr prowadził, jak w latach ubiegłych dział komediowo-dramatyczny. Oprócz tego odbyły się występy gościnne.

Zestawienie frekwencyjne Teatru im. Wyspiańskiego za czas od 1 kwietnia 1937 r. do 31 marca 1938 r. przedstawia się jak następuje:

Ogólna ilość przedstawień w Katowicach — 325.
W tym:

a) premier	16
b) przedstawień popularnych	120
c) przedstawień wykupionych przez stowarzyszenia kulturalno-oświatowe, związki zawodowe, zarządy kopalń i hut dla swych pracowników . . .	71
d) przedstawień szkolnych	40
e) przedstawień dla bezrobotnych	20

f) różnych imprez 58

Z ostatnio wymienionych imprez w liczbie 58 przypada:

a) na przedstawienia operowe 13
b) na przedstawienia baletów 15
c) występy chórów 8
d) koncerty 10
e) różne imprezy 12

Ogólna ilość osób na przedstawieniach w Katowicach 177.128, z czego:

a) na premierach 6.250
b) na przedstawieniach popularnych 52.414
c) na przedstawieniach wykupionych przez stowarzyszenia, związki zawodowe itp. 54.114
d) na przedstawieniach szkolnych 23.830
e) na przedstawieniach dla bezrobotnych . . . 16.331
f) na przedstawieniach różnych i imprezach . . . 24.189

Towarzystwo Przyjaciół Teatru Polskiego odstąpiło gmach Teatru Niemieckiej Gminie Teatralnej na 2 dni w tygodniu i w ostatnią niedzielę w miesiącu. Gmina ta nie posiadała własnego zespołu aktorskiego i podobnie jak w latach ubiegłych sprowadzała do Katowic zespół teatru niemieckiego z Bytomia.

Wydatki na Teatr, poniesione przez miasto, wynosiły w okresie sprawozdawczym:

a) na utrzymanie gmachu i urządzenia wewnętrznego	130.430,80	zł
b) wynagrodzenie personelu technicznego, opłacanego przez miasto	44.134,38	„
c) subwencja dla Towarzystwa Przyjaciół Teatru Polskiego	43.200,—	„
	217.765,18	zł
Dochód z opłat z szatni i z opłaty uznaniowej za bufet teatralny wynosił	43.165,55	„
Niedobór czyli wydatki na Teatr włącznie subwencji wynosiły w okresie sprawozdawczym .	174.599,63	„

Ogólne wydatki na cele kulturalno-oświatowe.

Tytułem dalszych wydatków na cele kulturalno - oświatowe wydano w okresie sprawozdawczym:

a)	na subwencjonowanie bibliotek, towarzystw kulturalno-oświatowych, na stypendia itp. .	17.118,44 zł
b)	inne wydatki działu VII budżetu . . .	7.126,— „
	Razem:	24.244,44 zł

Ogólne wydatki zwyczajne na oświatę, kulturę i sztukę wynosiły w roku obrachunkowym 1937/38:

a)	wydatki na szkolnictwo i wychow. fizyczne	1.399.848,29 zł
b)	wydatki na Teatr	174.565,18 „
c)	inne wydatki na cele kulturalno - oświatowe	67.444,44 „
	Razem:	1.641.587,91 zł

Ponieważ ogólne wydatki zwyczajne miasta Katowic w roku obrachunkowym 1937/38 wynosiły 9.512,089,71 zł, zatem wydatki na oświatę, wychowanie fizyczne oraz na kulturę i sztukę w okresie sprawozdawczym wynosiły 17,27% wydatków ogólnych.

Inwestycje.

W okresie letnim roku 1937 rozpoczęto budowę 3 nowych gmachów szkolnych, a to:

a) szkoły powszechnej przy ul. Katowickiej,
b) szkoły powszechnej w Katowicach-Ligocie,
c) Instytutu Kształcenia Handlowego przy ul. Raciborskiej.

W kosztach budowlanych partycypuje w 50% Skarb Śląski. Budowy ukończone zostaną w miesiącu wrześniu 1938 r.

Wydatki wynosiły na dzień 31 marca 1938 r.:

a)	na szkołę przy ul. Katowickiej	121.591,58 zł	(preliminowano 626.000,— zł)
b)	na szkołę w Katowicach-Ligocie	127.130,— zł	(preliminowano 609.000,— „)
c)	na Instytut Kształc. Handl.	135.592,04 zł	(preliminowano 700.000,— „)
	Czyli ogółem:	384.313,62 zł	1.935.000,— zł)

Poza tym przebudowano ustępy w szkołach powszechnych nr 21 i 22 w dzielnicy III na ustępy wodne kosztem . . . . 49.746,22 zł

Oprócz tego dokonano przebudowy starego gmachu szkolnego przy ul. Szkolnej, tak zwanej szkoły gospodarczej, który to gmach przeznaczono publicznej szkole powszechnej nr 8 (specjalnej).

Wydatki przebudowy wynosiły . . . . . . 50.315,05 zł

Rozbudowa miasta

A) Miejskie Budownictwo Naziemne

Przy utrzymaniu budynków miejskich zostały wykonane roboty remontowe względnie restauracyjne.

Środki na ten cel wynosiły . . .	303 987,58 zł
Faktyczne wydatki wynoszą . . .	296 329,04 „
Zaoszczędzono:	7 658,54 zł.

Oprócz zwykłych i bieżących robót konserwacyjnych wykonano większe roboty remontowe względnie przebudówki:

a) **dzieln. I**

1. Odnowienie fasady domu miejskiego przy ul. 3 Maja 24,
2. Odnowienie fasady zabudowań Straży Pożarnej przy ul. Wojewódzkiej,
3. Odnowienie fasady domu miejskiego przy ul. Pocztowej 16,
4. Odnowienie fasad domów miejskich przy ul. Sienkiewicza nr. 7—11,
5. Gruntowny remont szpitala miejskiego przy ul. Raciborskiej,
6. Otynkowanie szczytu domu mieszkalnego przy ul. Mikołowskiej nr. 123,

b) **dzieln. IIII.**

7. Odnowienie fasady domu miejskiego przy ul. Wojciechowskiego nr. 7.

c) **dzieln. IV.**

8. Wybudowanie transformatora dla Oddziału XVI w Brynowie.

W roku 1937/38 zostały ukończone i rozpoczęte przez Urząd Budown. Naziemnego następujące nowe budowle:

1. **Budowa 3 bloków domów mieszkalnych w Katowicach-Zawodziu przy ul. Cynkowej:**

a) blok I, (od strony zachodniej) obejmuje 5 domów mieszkalnych oznaczonych nr. 12, 12 a, 12 b, 12 c, 12 d, składające się z su-

terenu, parteru, I i II piętra. Na parterze, I i I piętrze mieści się 60 mieszkań o jednej izbie. Ustępy znajdują się na podestach klatki schodowej. W suterenie znajdują się komórki piwniczne. Komórek do suszenia bielizny na strychu domy te nie posiadają. Wykonanie budynku jest masywne, wysokość pięter wynosi 2,75 m w świetle, stropy z cegieł pomiędzy dźwigarami, schody żelbetowe zatarte na gładko, podłoga w izbach z heblowanych desek podłogowych sosnowych, posadzka w ustępach z betonu, piece w kuchniach z białych kafli, dach płaski pokryty papą, fasady częściowo tynkowane, częściowo oblicowane cegłą i fugowane. Domy wyposażone w instalację elektryczną, wodociągową i połączone z miejską siecią kanalizacyjną.

b) Blok II obejmuje 5 domów mieszkalnych pod nr. 14, 14 a, 14 b, 14 c, 14 d. Rozmieszczenie i sposób wykonania jak w bloku I. Pomiędzy blokiem I i II ze strony południowej wybudowano ochronkę dla dzieci.

c) Blok III obejmuje 6 domów mieszkalnych pod nr. 16, 16 a, 16 b, 16 c, 16 d, 16 e. Rozmieszczenie mieszkań i sposób wykonania jak w bloku I.

Obszar zabudowy tych 3 bloków wynosi:	5 500,00 m²
Zabudowana powierzchnia bloku I wynosi:	656,00 „
Zabudowana powierzchnia bloku II wynosi	656,00 „
Zabudowana powierzchnia bloku III wynosi	775,00 „
razem:	2 087,00 m²

Kubatura bloku I wynosi około	8 000,— m³
Kubatura bloku II wynosi około	8 000,— „
Kubatura bloku III wynosi około	9 600,— „
Kubatura ochronki wynosi około	500,— „
razem:	22 100,— m³

Koszta budowy 3 bloków wynoszą okr. 560 000,— zł.
1 m³ kosztuje okr. 21,50 zł.
Wszystkie 3 bloki obejmują 192 mieszkań jednoizbowych.
Jedno mieszkanie kosztuje okr. 2 900,— zł.
Blok I i II rozpoczęto dnia 21. VIII. 1936 r.
Oddanie budynków nastąpiło dnia 1. IV 1937 r.
Blok III rozpoczęto dnia 19. XI. 1936 r.
Roboty wykończeniowe rozpoczęto dnia 6. IV. 1937 r.
Oddanie budynku do użytku nastąpiło dnia 1. IX. 1937 r.
Pokrycie kosztów budowy:

1. z pożyczki Śląskiego Funduszu Gospodarczego,
2. z funduszów miejskich.

2. Przebudowa szkoły gospodarczej przy ul. Szkolnej na szkołę specjalną:

Wobec tego że na terenach dawn. szkoły specjalnej przy ul. Raciborskiej w bieżącym roku rozpoczęto z budową gmachu Instytutu Kształcenia Handlowego okazała się konieczność ulokowanie specjalnej szkoły w innym miejscu. Zdecydowano ulokować szkołę tę w budynku dawn. szkoły gospodarczej przy ul. Szkolnej, który też na ten cel został gruntownie przebudowany. Budynek składa się z suterenu, parteru, I i II piętra.

Po przebudowie budynek ten posiada 14 klas, kancelarię, gabinet, kuchnię gospodarczą, pracownię, natryski z szatniami i mieszkanie o 2 pokojach i kuchni dla pedla.

Kubatura budynku wynosi 5 050 m^3
Koszta przebudowy wynoszą 50 500,— zł.
1 m^3 przebudowy wynosi 10,— zł.
Z robotami rozpoczęto dnia 22. VII 1937 r.
Oddanie budynku do użytku nastąpiło dnia 20. IX. 1937 r.

3. Przy szkołach powszechnych w dzieln. III Załęże znajdowały się ustępy na podwórzach. Stan ten urągał nowoczesnym przepisom sanitarnym i hiegieny. Przystąpiono zatem do wybudowania ustępów połączonych bezpośrednio z głównym budynkiem szkolnym. Takich ustępów wybudowano w dz. III Załęże:

1. przy szkole powszechnej im. Lompy przy ul. Wojciechowskiego,
2. przy szkole powszechnej im. Słowackiego przy ul. Wolskiego,

Kubatura dobudowanych ustępów wynosi:

1. przy szkole im. Lompy	435,— m^3
2. przy szkole im. Słowackiego	885,— m^3
razem:	1320,— m^3
Koszta dobudowy wynoszą:	50 000,— zł.

1 m^3 dobudowy wynosi 37,90 zł.

4. Budowa wieży ćwiczebnej i świetlicy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Katowicach-Zawodziu przy ul. Krakowskiej 80-82.

Budowę powyższą uzasadniono rozszerzeniem czynności nałożonych na Ochotniczych Straży Poażrnych przez O. P. L. G.

Budowa składa się z wspinalni i świetlicy. Wykonanie masywne. Wspinalnia o wysokości parteru i 3 piętr. Posiada urządzenie do czyszczenia wężów. Stropy i dach wspinalni żelbetonowe. Świetlica również masywna, dach z konstrukcji drewnianej, pokryty papą.

Fasady oblicowano cegłą i ofugowano.
Kubatura wynosi 675 m^3
Koszta budowy wynoszą ok. 8 800,— zł.
1 m^3 kosztuje okr. 13,— zł.

Z robotami rozpoczęto dnia 21 IX 1937 r.
Oddano budynek do użytku dnia 21 X 1937 r.

5. **Budowa nowej wieży ćwiczebnej i świetlicy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Katowicach-Ligocie przy ul. Hetmańskiej.**

Budowę wspinalni o wysokości parteru i 3 piętr wykonano masywnie, stropy i dach żelbetonowy, fasady oblicowano cegłą i ofugowano. Wewnątrz wspinalni znajduje się urządzenie do czyszczenia wężów. Świetlicę dobudowano do wozowni, wykonano również masywnie, dach z konstrukcji drewnianej pokryty papą. Fasadę oblicowano cegłą i ofugowano.

Kubatura wynosi 463 m^3
Koszta wnyoszą okr. 7 200,— zł.
1 m^3 kosztuje okr. 15,55 zł.
Z robotami rozpoczęto dnia 27 IX 1937 r.
Budynek oddano do użytku dnia 15 stycznia 1938 r.

6. Przy blokach mieszkalnych przy ul. Katowickiej od strony południowej wybudowano płot druciany odgradzający budynki od sąsiada. Długość tego płotu wynosi okr. 300 mtr. Koszta wynoszą około 10 000,— zł.

Oprócz powyższych robót zostały rozpoczęte:

1. Budowa szkoły powszechnej w dz. II przy ul. Katowickiej,
2. Budowa szkoły powszechnej w Katowicach-Ligocie przy ul. Projektowanej,
3. Budowa gmachu Instytutu Kształcenia Handlowego w Katowicach przy ul. Raciborskiej,
4. Budowa kasyna oficerskiego w Katowicach przy ul. Raciborskiej,
5. Budowa pawilonu ogrodu jordanowskiego w Katowicach dz. III Załęże przy ul. Wojciechowskiego,
6. Budowa pawilonu ogrodu jordanowskiego w Katowicach I przy ul. św. Barbary,
7. Budowa kuchni ludowej w Katowicach-Załężu przy ul. Zarębskiego.

B) Miejskie Budownictwo Drogowe

I. Utrzymanie publicznej sieci ulic i dróg, chodników oraz kanalizacji miejskiej wraz z oczyszczalniami ścieków.

Bieżącemu utrzymaniu podlegały następujące urządzenia uliczne:

1. sieć drogowa:

a) 66.961 km ulic brukowanych o powierzchni	498.703 m^2
b) 8.136 km ulic bitumicznych o powierzchni	58.495 m^2
c) 22.162 km dróg szosowych o powierzchni	110.500 m^2
d) 36.084 km dróg gruntowych o powierzchni	194.781 m^2
133.343 km razem:	862.479 m^2

2. sieć chodników ulicznych:

a) 181.300 km chodników o powierzchni 687.680 m²

3. sieć kanałów ulicznych:

a) 62.992 km kanałów dla wód gospodarczych,
b) 5.681 km kanałów dla wód deszczowych,
c) 2.660 km kanałów dla wód burzowych,

Razem 71.333 km kanałów ulicznych.

4. 5 zakładów oczyszczalń ścieków kanałowych w dzielnicy I., II., III. i IV.

W roku sprawozdawczym przybyło:

a) 3.500 km ulic brukowanych,
b) 7.200 ulic szosowych,
c) 0.140 km ulic nieumocowanych,
d) 5.300 km chodników,
e) 6.160 km kanałów ulicznych,
f) 120 szt. szybów ulicznych,
g) 280 szt. skrzyń osadowych,
h) 700 mb połączeń kanałowych.

Roboty przy utrzymaniu ulic, dróg i chodników oraz kanałów ulicznych wykonano częściowo we własnym zakresie. Zatrudniano 100 robotników i rzemieślników stałej załogi robotniczej i 62 robotników sezonowych i częściowo — zwłaszcza przy głównym remoncie ulic — przez firmy fachowe.

Wykonano napraw ę jezdni w ulicy: Marszałka Piłsudskiego, Zamkowej, Skośnej, Dyrekcyjnej, Zabrskiej, Dąbrówki, Sobieskiego, Ks. Damrota, Francuskiej, Juliusza Ligonia, Plebiscytowej, Wojewódzkiej, Bartosza Głowackiego, drogi do Karbowej, drogi do lotniska, ul. Równoległej, Ryszarda, Krakowskiej, Rawy, Oblatów, Chorzowskiej, Wąskiej, Dębskiej, Wojciechowskiego, Mikołowskiej i Brynowskiej.

Umocowano także należycie nawierzchnie chodników przy ulicach: Wandy, Rymera, Powstańców, Podchorążych, Kościuszki, Ks. Bisk. Lisieckiego, Rybnickiej, Marcina, Janasa, Gliwickiej i Ks. Damrota.

We własnym zakresie wykonano:

a) naprawę nawierzchni dróg gruntowych o łącznej powierzchni . . . . 25.000 m²
b) naprawę chodników nieumocowanych o łącznej powierzchni . . . . 27.000 m²
c) naprawę chodników betonowych i łączpowierzchni . . . . 2.000 m²
d) pogłębienie i wyczyszczynie rowów przydróżnych . . . . 21 km
e) czyszczenie kanałów ulicznych na przestrzeni 10,5 km

f) wydobyto z ulicznych skrzyń osadowych około 2.500 m³ mułu.

Fachowe firmy brukarskie wykonywały następujące roboty głównego remontu ulic:

a) przebrukowanie bruków ulicznych o łącznej pow. 3.250 m^2
b) naprawę bruku zalanego cementem o łącznej pow. 750 m^2
c) naprawę nawierzchni asfaltowej o łącznej pow. 1.912 m^2
d) ułożenie krawężników na ulicach nieumocowanych 2.730 mb
e) wykonanie umocowania chodników płytami beton. 1.675 m^2

Na drogach państwowych i wojewódzkich położonych w obrębie miasta Katowic wykonano roboty konserwacyjne kosztem 25.000,— zł. i koszta pokryto z dotacji Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Od stycznia 1938 r. przeprowadza się na 7 punktach obserwacyjnych na terenie miasta pomiar ruchu na drogach publicznych w. myśl zarządzenia Ministerstwa Komunikacji.

Przy utrzymaniu kanałów ulicznych było zatrudnionych 30 robotników kanałowych ze stałej załogi robotników, którzy wykonali 9.500 robotnikodniówek.

W oczyszczalniach ścieków kanałowych wykonano naprawę urządzeń technicznych konieczne do normalnej nie przerwanej czynności tych oczyszczalń.

Do nowo wzniesionych budynków mieszkalnych na obszarze miasta Katowic wykonano na wnioski właścicieli nieruchomości 250 połączeń domowych do kanalizacji miejskiej.

II. Opracowanie projektów drogowych, kanalizacyjnych, mostowych i innych ze zakresu budownictwa podziemnego.

Na podstawie przeprowadzonych zdjęć sytuacyjnych i wysokościowych opracowało biuro projektów Urzędu Drogowego i Mierniczego następujące projekty wraz z kosztorysami.

A. Projekty drogowe:

1. rozbudowa ul. św. Jana w dzielnicy I. na długości 50 mb od ul. Pocztowej do ul. Dworcowej — umocowanie jezdni asfaltem na podłożu szosowym, ułożenie krawężników i umocowanie chodników płytami betonowymi i kostką mozaikową,
2. rozbudowa ul. Pocztowej w dzielnicy I. na długości 50 mb od ul. św. Jana do ul. Dworcowej — sposób umocowania jak ad 1),
3. rozbudowa ul. Dworcowej w dzielnicy I. na odcinku 50 mb od ul. Pocztowej do ul. św. Jana — sposób umocowania jak wyżej,
4. rozbudowa ul. Młyńskiej w dzielnicy I. na długości 100 mb od ul. Pocztowej do ul. Wawelskiej — sposób umocowania jak wyżej,

5. rozbudowa ul. Batorego w dzielnicy I. na długości 150 mb od ul. Kościuszki do ul. Andrzeja — umocowanie jest małą kostką granitową na podłożu szosowym, ułożenie krawężników i wyłożenie chodników płytami betonowymi i kostką mozaikową,
6. rozbudowa ul. Wandy w dzielnicy I. na długości 300 mb od ul. Stalmacha do ul. Poniatowskiego — sposób umocowania jak ad 5),
7. rozbudowa ul. Kilińskiego w dzielnicy I. na długości 300 mb od ul. Jordana do ogródków działkowych — sposób umocowania jak ad 5),
8. rozbudowa ul. Reymonta w dzielnicy I. na długości 100 mb od ul. Wojewódzki do ul. Dąbrowskiego — sposób umocowania jak ad 5),
9. rozbudowa ul. Król. Jadwigi w dzielnicy I. na długości 100 mb od ul. Juliusza Ligonia do ul. Jagiellońskiej — sposób umocowania jak ad 5),
10. ruzbudowa ul. Wita Stwosza w dzielnicy I. na długości 100 mb od ul. Powstańców do ul. Juliusza Ligonia — sposób umocowania jak ad 5),
11. rozbudowa ul. Mickiewicza w dzielnicy I. na długości 400 mb od ul. Sokoskiej do ul. Dąbrówki — sposób umocowania jak ad 5),
12. rozbudowa ul. Stalmacha w dzielnicy I. na długości 300 mb od ul. Mikołowskiej do ul. Raciborskiej — sposób umocowania jak ad 5),
13. rozbudowa ul. Mikołowskiej w dzielnicy I. na długości 1600 mb od ul. Poniatowskiego do ul. Brynowskiej — sposób umocowania jak ad 5),
14. budowa koła objazdowego na skrzyżowaniu ulic Mikołowskiej i Kochłowickiej w dzielnicy I. — sposób umocowania jak ad 5),
15. rozbudowa ul. Zamkowej w dzielnicy I. na długości 1800 mb od Pl. Marsz. Piłsudskiego do granicy miasta (Wełnowiec) — umocowanie jezdni na I-szym odcinku od Pl. Marsz. Piłsudskiego ul. Chorzowskiej nawierzchnią asfaltową, wzgl. betonową, ułożenie krawężników, umocowania pasa tramwajowego średnią kostką granitową na podłożu szosowym i wyłożenie chodników płytami betonowymi oraz kostką mozaikową, II-gi odcinek od ul. Chorzowskiej do granicy miasta — umocowanie jezdni średnią postką granitową na podłożu szosowym poza tym jak na I-szym odcinku,
16. rozbudowa ul. Staszyca w dzielnicy II. na długości 150 mb od ul. Krakowskiej do ul. Rawy — sposób umocowania jak ad 5),
17. rozbudowa ul. Górnej w dzielnicy II. na długości 150 mb od ul. Katowickiej do ul. Mieroszewskiego — sposób umocowania jak ad 5),

18. rozbudowa ul. Agnieszki w dzielnicy III. na długości 800 mb od ul. Zygmunta Seydy do granicy miasta — sposób umocowania jak ad 5),
19. budowa drogi Załęże — Ligota w dzielnicy III. i IV. na długości 4500 mb w przedłużeniu ul. Bocheńskiego — umocowania jezdni małą kostką granitową na podłożu szosowym, ułożenie krawężników i wyłożeni chodników płytami betonowymi i kostką mozaikową.

B. Projekty kanalizacyjne:

1. budowa tak zw. burzowca mikołowskiego długości 750 mb od ul. Andrzeja do koryta Rawy wzdłuż ul. Sokolskiej, przewód żelbetowy o średn. 1,75/2,50 m.,
2. budowa t. zw. burzowca kozielskiego długości 600 mb od ul. Raciborskiej do rowu kop. Wujek — kanał z rur betonowych i żelbetowych o średn. 1000 mm,
3. skanalizowanie ul. Francuskiej w dzielnicy I. na długości 250 mb od ul. Powstańców w kierunku Karbowej — kanał z rur betonowych o średn. 300 mm,
4. skanalizowanie ul. projektowanej „4 B" przy ul. Stefana w dzielnicy II na długości 380 mb — kanał z rur o średn. 200 mm,
5. skanalizowanie ul. Cynkowej w dzielnicy II na długości 275 mb od ul. Niedurnego do ul. Murckowskiej — kanał z rur o średn. 200, 300 i 400 mm wraz z budową połączeń bloków dla bezdomnych przy ul. Cynkowej.

III. Budowa nowych ulic i dróg, kanałów, mostów i inne roboty inwestycyjne — podziemne.

Poniżej podaje się w streszczeniu wykonane w roku sprawozdawczym roboty inwestycyjne — drogowe i inne podziemne.

A. Roboty drogowe:

1. Rozbudowa ul. Koszarowej w dzielnicy I od domu nr. 3 do ul. Mikołowskiej.

Stare umocowanie szosowe zerwano, ułożono nowe umocowanie z żużlu wysokopiecowego, następnie ułożono bruk z małej kostki granitowej do wjazdu do koszar. Od wjazdu do koszar do ulicy Mikołowskiej wykonano umocowanie szosowe. Chodnik umocowano płytami betonowymi, żużlem hałdowym i piaskiem żużlowym.

Długość umocowanego odcinka ulicy wynosi 400 mb. Ogólny koszt robót wynosił około 70.000,00 zł.

2. Rozbudowa ul. Podchorążych w dzielnicy I.

Wykonano roboty ziemne, drogowe i chodnikowe. Jezdnię umocowano materiałem żużlowym, zaś chodniki żużlem i piaskiem

hałdowym. Długość całego odcinka wymienionej ulicy wynosi 100 mb. Koszty wymienionych robót wykonanych przez przedsiębiorcę wynosiły około 4.000,00 zł.

3. Rozbudowa ul. Krasińskiego w dzielnicy II przed Śląskimi Technicznemi Zakładami Naukowemi.

Na podłożu szosowym ułożono twardolany asfalt o grubości 5 cm (785 m^2). Chodniki umocowano płytami betonowymi po obu stronach ulicy powierzchni 560 m^2 oraz 105 mb. krawężnika na podłożu betonowym uregulowano. Rozbudowany odcinek wymienionej ulicy wynosił 84 mb., zaś ogólne koszty robót wynosiły 19.775,43 zł.

4. Rozbudowa ul. Kilińskiego w dzielnicy I na odcinku od ul. Jordana do ogródków działkowych.

Umocowano jezdnię o szerokości 8 — 9 m małą kostką granitową na podłożu szosowym. Ułożono krawężniki szerokie na podłożu betonowym. Chodniki umocowano materiałem żużlowym. Odnośne roboty odcinka wymienionej ulicy wynoszącego 350 mb kosztowały ogółem około 45.000,00 zł.

5. Rozbudowa ul. Wandy w dzielnicy I od ul. Andrzeja do ul. Kopernika.

Ułożono twardolany asfalt o grub. 5 cm na podłożu szosowym powierzchni 1118 m^2 a na długości odcinka 145 mb. Koszty tych robót wynosiły 19.251,01 zł.

6. Rozbudowa ul. Wandy w dzielnicy I na odcinku od ul. Stelmacha do ul. Poniatowskiego.

Jezdnię o szerokości 7 m. umocowano małą kostką granitową na podłożu szosowym, ułożono krawężniki po obu stronach jezdni na wymienionym odcinku tej ulicy długości 300 mb, chodnik umocowano płytami betonowymi na podłożu piaskowym. Ogólne koszta tych robót wynosiły mniej więcej 40.000,00 zł.

7. Rozbudowa ul. Batorego w dzielnicy I na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Andrzeja.

Jezdnię o szerokości 7 m. na długości 150 mb umocowano małą kostką granitową na podłożu szosowym. Krawężniki kwarcytowe ułożono po obu stronach jezdni. Chodniki umocowano płytami betonowymi. Koszty tych robót wynosiły około 35.000,00 zł.

8. Rozbudowa ul. Stalmacha w dzielnicy I na odcinku od ul. Kilińskiego do ul. Mikołowskiej.

Umocowano jezdnię na szerokości 6 m. i na długości 150 mb małą kostką porfirową na podłożu szosowym. Krawężniki ułożono po obu stronach jezdni, zaś chodniki umocowano materiałem żużlowym. Ogólne koszty robót wynosiły około 20.000, — zł.

9. Rozbudowa ul. św. Jana w dzielnicy I na odcinku od ul. Bronisława Pierackiego do ul. Dworcowej.

Wykonano 1200 m² nowego szosowania ze szlaki wielkopiecowej o grub. 30 cm, na którym ułożono dwuwarstwowy twardolany asfalt grub. 5 cm. Ułożono także 200 mb krawężników szerokich oraz 600 m² płyt chodnikowych betonowych na podłożu betonowym. Długość przebudowanego odcinka tej ulicy wynosi 100 mb. Koszty tych robót wynosiły około 47.000,00 zł.

10. Dalszy ciąg budowy szosy Katowice — Kochłowice.

Na wykonanym w ubiegłym roku nasypie ułożono 16.000 m² szosowania ze szlaki wielkopiecowej, dowieziono 20.000 m³ ziemi na nasyp o wysokości 10 m. Uregulowano 13.000 m² chodnika po obu stronach żużlem hałdowym, uregulowano 50.000 m² skarp i wybrukowanego 500 m² rowu kamieniem piaskowym. Długość ukończonego odcinka tej drogi wynosi 3200 mb. Ogólne koszty robót wykonanych we własnym zakresie wynosiły około 213.352,95 zł., które w całej pełni pokrył Urząd Wojewódzki Śląski.

11. Budowa mostu w tarkcie szosy Katowice Kochłowice w km 0,4 + 50.

W km 0,4 + 50 drogi Katowice — Kochłowice wybudowano wiadukt żelbetonowy o dwóch przyczółkach i środkowego filara o otworach 12,50 m. długości 46 m. i szerokości 14 m. oraz w km 0,4 + 80 wybudowano żelbetonowy przepust paraboliczny przekroju w świetle 2,75 + 2,50 m. o długości 38 m., nad którym wykonano nasyp wysokości 10 m. Odnośne roboty wykonane przez przedsiębiorstwo kosztowały około 158.500,— zł., które to koszty pokrył również Urząd Wojewódzki Śląski.

12. Budowa koła objazdowego przy ul. Mikołowskiej w dzielnicy I.

U zbiegu ulic: Kochłowickiej, Koszarowej i Mikołowskiej wybudowano koła objazdowe o przekroju 100 m i szerokości jezdni 11 m. Wykonano szosowanie ze szlaki wysokopiecowej na powierzchni 2250 m². Ułożono 1200 m² chodnika z żużlu hałdowego i ułożono 500 mb licaka jako krawężnik. Koszty odnośnych robót wykonanych we własnym zakresie wynosiły około 17.000,00 zł.

13. Rozbudowa ulicy projektowanej „C" w dzielnicy I. na terenie dawniejszej cegielni Grünfelda.

Roboty fachowe t. j. ułożenie krawężników, wybrukowanie ścieków oraz wbudowanie skrzyń osadowych łącznie z połączeniami wykonała firma prywatna. Wykonanie zaś podłoża szosowego ze starego złomu ceglanego o grub. 30 cm. na ogólnej powierzchni 600 m² oraz na długości 135 mb jak również wykonanie górnej warstwy za pomocą grysiku wysokopiecowego nastąpiło we włas-

nym zakresie. Po obu stronach jezdni wykonano i umocowano żużlem chodniki o szer. 2,00 m czyli łącznej powierzchni 540 m². Koszty tych robót wynosiły 5.838,52 zł.

14. Rozbudowa ul. Wita Stwosza w dzielnicy I. od ul. Juliusza Ligonia do ul. Powstańców

Uregulowano 220 mb krawężników szerokich, wykonano 820 m² bruku na długości 110 mb z małej kostki granitowej oraz ułożono 150 m² chodnika z płyt betonowych. Koszty odnośnych robót wykonane przez przedsiębiorcę wynosiły około 16.000,00 zł.

15. Rozbudowa ul. Reymonta w dzielnicy I. od ulicy Wojewódzkiej do ul. Dąbrowskiego

Wykopano 500 m³ ziemi, wykonano 770 m² szosowania na długości jezdni 110 mb, ułożono 150 mb krawężników szerokich oraz 300 m² chodnika z płyt betonowych. Roboty te wykonane przez przedsiębiorcę kosztowały ogółem około 11.000,00 zł.

16. Rozbudowa ul. Cynkowej w dzielnicy II. od ul. Niedurnego do końca zabudowań.

Przy rozbudowie tej ulicy na odcinku 190 mb wykonano wykopu ziemi 780 m³, ułożono 250 mb krawężników, 27 połączeń do skrzyń osadowych, wykonano 950 m² nowego szosowania, i 850 m² umocowania chodnikowego ze żużlu. Roboty wykonał przedsiębiorca ogólnym kosztem ca 11.200,00 zł.

17. Rozbudowa ul. Zogały w dzielnicy II. od ul. Markiefki do ul. Francla.

Wykonano 285 m³ wykopu ziemi, ułożono 245 mb nowych krawężników i 296 m² lekkiego szosowania grub. 25 cm. szerokości jezdni 5,50 m na długości odcinka 123 mb, na którym ułożono 700 m² bruku z małej kostki porfirowej oraz 420 m² umocowania chodnikowego. Ogólne koszty tych robót wynosiły 8.500,00 zł.

18. Budowa ulic: Klonowej i Wierzbowej w dzielnicy II. w kolonii urzędniczej przy ulicy Katowickiej.

Jezdnię obu ulic zabrukowaną nieregularnym brukiem porfirowym na umocowaniu szosowym. Dla odgraniczenie jezdni od chodników ułożono krawężniki z licaków szarogłazowych. Roboty wykonano częściowo przez firmę, częściowo zaś we własnym zakresie na ogólnym odcinku wymienionych ulic wynoszącym 600 mb kosztem około 25.000,— zł.

19. Rozbudowa ul. Dębowej w dzielnicy III. od ul. Szpitalnej do ul. Krzyżowej.

Jezdnia tej ulicy została poszerzona o 1 m na 8 m. Po zerwaniu starego bruku i częściowym ułożeniu nowego szosowania ułożono nowy bruk z małej kostki granitowej na sucho na powierz-

chni jezdni 3500 m^2 i na długości 400 mb. Wbudowano 800 mb krawężników kwarcytowych na podłożu szosowym, umocowano 970 m^2 chodnika płytami betonowymi na podłożu piaskowym. Roboty te wykonał przedsiębiorca ogólnym kosztem 60.000,— zł.

20. Rozbudowa ul. Agnieszki w dzielnicy III. od ul. Krzyżowej do budynku Nr 14.

Wykonano nowe podłoże szosowe szerokości 8 m. na tymże szosowaniu ułożono 1276 m^2 bruku z małej kostki granitowej uzyskanej z ul. Dębowej. Umocowano 390 m^2 chodnika płytami betonowymi na podłożu piaskowym, 160 m^2 bruku wjazdowego do przyległych parcel oraz ułożono 351 mb krawężników na podłożu piaskowym. Długość umocowanego odcinka wymienionej ulicy wynosi 154 mb. Ogólny koszt robót wykonanych przez przedsiębiorcę wynosi 18.462,67 zł.

21. Rozszerzenie ul. Chorzowskiej w dzielnicy III. od ul. Dębskiej do granicy miasta.

Wymienioną ulicę rozszerzono na długości 620 mb po stronie południowej a mianowicie jezdnię tej ulicy rozszerzono o 1,20 m i rozszerzony pas umocowano kostką granitową ułożoną na podłożu szosowym. Koszty tych robót wynosiły około 9.200,— zł.

22. Rozbudowa ul. Wojciechowskiego w dzielnicy III. od ul. Jana Kupca do ul. Wilsona.

Jezdnię tej ulicy w pasie starego wąskiego wydobytego toru tramwajowego zabrukowano w szerokości 3,50 do 4,80 m dużą kostką granitową na podłożu szosowym ze zalaniem spojeń bruku zaprawą cementową. Przesunięto równocześnie i uregulowano 498 mb krawężników oraz wbudowano 12 sztuk skrzyń osadowych. Długość wykonanego odcinka robót wynosiła 476 mb. Koszty tych robót wykonanych przez przedsiębiorcę wynosiły 86.933,69 zł.

B. ROBOTY KANAŁOWE:

1. Skanalizowanie ul. Zamkowej w dzielnicy I. od domu nr 22 do gmachu Izby Przemysłowo-Handlowej.

W korpusie wymienionej ulicy ułożono na długości 630 mb kanał z rur żelbetonowych o przekroju 600, 800 i 1000 mm. Koszt tych robót wykonanych przez przedsiębiorcę wynosił 60.000, 00 zł.

2. Budowa burzowca t. zw. mikołowskiego w dzielnicy I. od ulicy Andrzeja do rzeki Rawa.

Od ul. Andrzeja w trasie przez ul. Mikołowską pod tunelem kolejowym, ul. Matejki, Pl. Wolności, ul. Sokolskiej do rzeki Rawa długości 702 mb ułożono kanał dla wód burzowych, kto-

ry zapobiegnie raz na zawsze zalewaniu podczas gwałtownych opadów atmosferycznych tunelu, przy ul. mikołowskiej i przyległych. Kanał ten ma różne profile i to od rzeki Rawa do ul. Mickiewicza z powodu mało nośnego gruntu ułożono kanał o przekroju 1,70 × 2,50 m. długości 77,70 mb na palach drewnianych. Od ul. Mickiewicza do pl. Wolności na długości 263,17 mb ułożono kanał o przekroju 1,70 × 2,50 m. z boczną rynną dla wód brudnych o przekroju 1 m. Od pl. Wolności do tunelu kolejowego kanał o długości 257,60 m. o przekroju 1,60 × 2,40 m. Od tunelu kolejowego do ul. Andrzeja t. j. komory burzowej ułożono kanał o profilu skrzynkowym na długości 106,10 m o przekroju 1,50 × 2,20 m. Prócz kanału burzowego ułożono w chodniku pod tunelem kolejowym na długości 120 mb kanał dla wód brudnych z rur żelbetonowych o przekroju 600 i 1000 mm. Ogólne koszty robót wykonanych przez przedsiębiorcę wynosiły 294.338 zł.

3. **Budowa burzowca t. zw. Kozielskiego w dzielnicy I od ulicy Raciborskiej do rowu kop. Wujek.**

Celem odwodnienia szpitala miejskiego oraz Wojewódzkiego Zakładu Badania Żywności i przyległych terenów ułożono kanał burzowy o średnicy 1000 mm z rur żelbetonowych i betonowych na długości 560 mb. Kanał ten nie został ukończony w roku sprawozdawyczym, gdyż należy jeszcze wykonać przekop i ułożenie rur pod torami kolejowymi w trakcie przejazdu kolejowego i przebicie nasypu kolejowego sposobem górniczym do wylotu rowu kop. Wujek. Koszty odnośnych robót wykonanych przez przedsiębiorcę wynosiły w okresie sprawozdawczym około 67.000,— zł.

4. **Skanalizowanie ul. Francuskiej w dzielnicy I od ul. Powstańców w kierunku Karbowy.**

Ułożono po stronie zachodniej kanał z rur betonowych o przekroju 300 mm na długości 150 mb oraz wbudowano 4 szyby okrągłe betonowe o średnicy 1000 mm. Kanał ten ułożony jest w chodniku i służy do odprowadzenia wód z nowo wybudowanych domów. Ogólne koszty tych robót wynosiły ok 3.500,— zł.

5. **Skanalizowanie ul. Cynkowej w dzielnicy II od ul. Niedurnego do końca zabudowań.**

Ułożono na odcinku 190 mb kanał z rur betonowych różnych przekrojów a to: 400, 300, 200 i 150 mm kosztem około 14.000,00 zł włącznie robót wykonania 168 mb połączeń kanałowych.

6. **Skanalizowanie ul. Projektowanej „4 B“ przy ulicy Stefana w dzielnicy II.**

W określonej ulicy ułożono na długości 103 mb kanał z rur betonowych o przekroju 200 mm. kosztem 3.343,00 zł.

7. **Skandalizowanie ul. Brzozowej w kolonii urzędniczej przy ul. Katowickiej w dzielnicy II.**

Ulicę tę na przestrzeni 435 mb skanalizowano z użyciem rur betonowych o przekroju 200 i 400 mm. Koszt tych robót wynosi około 15.500,00 zł.

8. **Skanalizowanie drogi dojazdowej do kolonii robotniczej Zakładów Hohenlohego w dzielnicy Ligota.**

W określonej drodze dojazdowej został ułożony kanał dla odprowadzenie wód brudnych z wymienionej kolonii robotniczej, który odwadnia także drogę dojazdową i odprowadza wody do otwartego rowu. Wody brudne zostają wpierw oczyszczone przez oczyszczalnię systemu „Oms". Długość kanału wynosi 200 mb, przekrój rur betonowych 200, 300 i 500 mm. Koszt tych robót wynosił około 5.500,— zł.

C. Dalszy ciąg budowy bocznicy do Hali Targowej.

W roku sprawozdawczym ułożono 700 mb. kompletnego toru kolejowego bocznicowego odgałęzienia od linii Katowice — Kopalnia Karolina a to aż do koryta Rawy. Na długości 75 mb. przełożono przewody wodociągowe o przekroju 80 mm. Koszt wykonanych robót włącznie z dostawą różnych materiałów jak: rozjazdów, szyn kolejowych, podkładów, dźwigarów i t. p. wynosi łącznie 159.800,— zł. Roboty wykonano częściowo we własnym zakresie a częściowo przez przedsiębiorcę.

IV. Prace pomiarowe, niwelacyjne, wytyczania i ustalania linii regulacyjnych ulic i t. p.

Rodzaj i nasilenie prac mierniczych idzie w parze z ogólną rozbudową miasta. Wszelkie większe projekty, nie licząc już zwykłych prac bieżących wymagają dostarczenia potrzebnych pokładek czy to we formie planów, czy też odnośnych dokumentów katastralnych. Wspomnieć należy tylko o nowo wybudowanej drodze Katowice — Kochłowice lub opracowanych trasach drogi Załęże — Ligota w trakcie ul. Bocheńskiego, rozszerzenia ul. Zamkowej i t. d. Podobnie ruch budowlany w ostatnim roku dość ożywiony, pociągnął za sobą konieczność dostarczenia potrzebnych planów linii regulacyjnych wzgl. ustalenia tych linii. Nowe budynki powstały przeważnie na dalszych przedmieściach, tworząc miejscami całe nowe osiedla. Zestawione w tym celu szczegółowe plany zostały częściowo już formalnie ustalone, inne zaś znajdują się jeszcze w toku załatwienia. Poniżej podaje się najważniejsze z tych planów, wykonanych w roku sprawozdawczym.

1. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na terenie pomiędzy ulicami: Strzelecką, Mikołowską i Raciborską (tereny firmy Münstermann) w podziałce 1:1000.

2. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na terenie zawartym pomiędzy ulicami: Zamkową, Peowiaków, Bankową a rzeką Rawą w podziałce 1:1000.
3. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na terenie zawartym pomiędzy ulicami: Mickiewicza, Ludwika Labusa, Chorzowską i Zamkową w podziałce 1:1000 w 2-ch częściach.
4. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na terenie zawartym pomiędzy ulicami: Chorzowską, św. Ducha, przedłużoną ul. Oblatów a „Koszutką" w podziałce 1:1000.
5. Plan zmiany linii regulacyjnych ulicy prowadzącej na północ od ul. Wojciechowskiego między domami nr. 32 i 34 w podziałce 1:500.
6. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na ternie zawartym pomiędzy ulicami: przedłużoną ul. Kościuszki, Podleśną, Kolistą św. Huberta i Warzywną w podziałce 1:1000.
7. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na terenach na wschód od ulicy Wolności pomiędzy ul. Leopolda a szybem Ryszarda w podziałce 1:1000.
8. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na terenie zawartym pomiędzy ul. Stromą, ul. Załęską i koleją w podziałce 1:500.
9. Plan zmiany linii regulacyjnych ulic położonych na terenie pomiędzy ulicami: Lompy, Dąbrowskiego, Reymonta i Jagiellońską w podziałce 1:500.
10. Plan linii regulacyjnych ulic położonych na terenie zawartym pomiędzy ulicami: Graniczną, Równoległą, Floriana i przedłużoną ul. Krasińskiego w podziałce 1:1000 .
11. Plan nowej drogi Katowice — Kochłowice w podziałce 1:1000 wraz z pomiarem katastralnym zajętych pod budową tej drogi gruntów.
12. Plan drogi Załęże — Ligota w trakcie przedłużonej ul. Bocheńskiego, której długość wynosić będzie 5,2 km.

Do innych prac w zakres miernictwa wchodzących należało w okresie sprawozdawczym:

1. Dokonywanie pomiarów uzupełniających, katastralnych, przy wydzielaniu terenów ulicznych, które to tereny nabywa Gmina Miejska Katowice bądź to w drodze kupna, bądź też na podstawie prawa o postępowaniu wywłaszczeniowym.
2. Wytyczania i wskazywanie linii regulacyjnych na miejscu w związku z rozpatrywaniem wniosków o konsens budowlany, jak również wygotowanie planów sytuacyjnych.
3. Dostarczenie Oddziałowi Podatkowemu planów sytuacyjnych, będących podstawą przy wymierzaniu podatków od placów budowlanych.

4. Podawanie odległości trasy dla Oddziału Przemysłowo-Handlowego celem poświadczenia pobieranych opłat od pojazdów mechanicznych, czy też konnych przy wzywaniu lekarza do chorego.

5. Uzupełnianie planów sekcyjnych oraz planów poglądowych w podziałkach 1:4000 i 1:10 000.

6. Uzupełnianie ksiąg i map katastralnych.

7. Przeprowadzenie niwelacyj ścisłych-kontrolnych na ul. Kościuszki od ul. Poniatowskiego do boiska sportoweg Miejskiego Komitetu P. W. i W. F. oraz ulicy Mikołowskiej do narożnika ul. Ligockiej.

8. Przeprowadzenie numeracji domów w kolonii mieszkalnej ,,pod lasem" w dzielnicy Brynów.

9. Zestawienie parcel z gmin Panewnik i Piotrowic, które mają dodatkowo jeszcze być wcielone do obrębu miasta Katowic.

10. Wykonanie wstępnych prac w związku z projektem przyłączenia gminy Wełnowiec do obrębu miasta Katowic.

11. Wszczęcie prac wstępnych rekonstruowania i zagęszczenia istniejących sieci triangulacyjnej łącznie z opracowaniem projektu sieci poligonowej dla zdjęć szczegółowych obszaru miasta Katowic.

V. Administracja budowlana i gospodarcza.

Do zadań administracji budowlanej należy załatwianie spraw związanych z istnieniem obecnych oraz z budową nowych ulic i dróg, jak również spraw wchodzących w zakres działalności miejscowej Policji Drogowej i miejscowej Policji Wodnej wzgl. Nadzoru Wodnego. W tym przedmiocie wydano szereg zarządzeń policyjnych. Również prowadzono i zastępowano przed instancjami odwoławczymi kilkanaście sporów w sprawach udziałowych kosztów rozbudowy ulic nakładanych na obywateli po myśli obowiązujących statutów miejskich.

Wymiar opłat drogowych na pokrycie kosztów budowy i utrzymania dróg publicznych przejął w roku sprawozdawczym Oddział Podatkowy.

Opłata kanałowa na pokrycie kosztów utrzymania urządzeń kanalizacyjnych w obrębie miasta Katowic pobrana została od właścicieli nieruchomości w tej samej wysokości co w poprzednim roku budżetowym, którą obliczono w wysokości 10% od komunalnego podatku budynkowego i 0,70 zł od każdego metra długości frontowej nieruchomości. Wygotowano 2048 wymiarów tej opłaty na łączną sumę 105.887,63 zł. Właściciele nieruchomości wpłacili na poczet tej opłaty ogółem 92.363,15 zł a na poczet zaległości z ubiegłych lat 20.849,32 zł czyli, że łączny wpływ na poczet opłaty kanałowej wy-

nosił w okresie sprawozdawczym 113.212,47 zł. Sprzeciwów od wymiarów tej opłaty oraz wniosków o jej umorzenie wpłynęło 67 w tej liczbie 34 uzasadnionych, zaś 33 nieuzasadnionych.

W związku z wnioskami o udzielenie zezwolenia policyjno-budowlanego na budowę domów mieszkalnych właściciele nieruchomości odstąpili bezpłatnie na rzecz Gminy Miejskiej Katowice na zasadzie obowiązującego statutu miasta Katowic około 16.000,— m² gruntu pod ulice, który to grunt przepisany został w księdze wieczystej na rzecz Gminy Miejskiej. Pod rozbudowę istniejących oraz pod budowę nowych ulic i dróg nabyto od właścicieli nieruchomości w drodze kupna w roku sprawozdawczym łącznie przeszło 19.000,— m² gruntu po cenie przeciętnej 4,— zł za m². Wartość uzyskanego tytułem darmym terenu ulicznego wynosi — licząc stawkę przeciętnie 4,— zł za m² = 16.000 × 4,— = 64.000,— zł, zaś wartość nabytego w drodze kupna gruntu ulicznego powierzchni około 19.000 m² wynosi 19.000 × 4,— = 76.000,— zł. Majątek nieruchomy miasta powiększył się przeto w okresie sprawozdawczym o sumę 64.000,— + 76.000,— = **140.000,— zł.**

Posiedzeń Komisji Budowlano-Drogowej odbyło się w okresie sprawozdawczym 18, na których załatwiono 200 spraw, zaś posiedzeń Deputacji Administracyjnej dla spraw urbanistyczno-estetycznych odbyło się 5, na których rozpatrzono 83 sprawy.

W roku budżetowym 1937/38 Urząd Drogowy i Mierniczy wydatkował na roboty konserwacji urządzeń ulicznych i na roboty inwestycyjne następujące kwoty:

I. Z budżetu administracyjnego:

1.	na robotników stałej załogi zatrudnionych przy utrzymaniu ulic, dróg, chodników i kanałów oraz oczyszczalń ścieków kanałowych ogółem	254.299,68 zł
2.	na remont dróg, ulic, chodników, placów targowych kwotę	86.627,02 zł
3.	na pokrycie rachunków za roboty inwestycyjne wykonane w roku budżetowym 1936/37 . .	49.999,67 zł
4.	na pomiary i rozbudowę miasta (biuro projektów i aparat do światłodruków)	29.688,35 zł
5.	udział w kosztach regulacji Rawy	222.965,00 zł
6.	różne wydatki jak: zwrot adiacentom przepłaconych kwot na rozbudowę ulic, koszty ogłoszeń, opłaty uznaniowe i składki członkowskie do stowarzyszeń publicznych	3.666,10 zł
7.	na utrzymanie Zakładu Kąpielowego . . .	1.988,30 zł
	Razem z budżetu administracyjnego: . . .	649.234,12 zł

II. Z budżetu nadzwyczajnego:

1. na koszty budowy bocznicy kolejowej do nowej Hali Targowej . . 205.000,— zł
2. na koszty budowy dróg, ulic i chodników z kredytów:
   a) Funduszu Pracy — pożyczka . 195.053,— zł
   b) Funduszu Pracy — dotacje . 28.958,70 zł
   c) z kredytów miejskich . . . 654.086,59 zł
   d) z udziałów adiacentów . . . 17.148,40 zł 1.100.246,69 zł
3. na budowę kanałów ulicznych z kredytów:
   a) Funduszu Pracy — pożyczka . 154.000,— zł
   b) Funduszu Pracy — dotacja . 10.263,39 zł
   c) z kredytów miejskich . . . 284.594,20 zł 448.857,59 zł
4. na dalszy ciąg budowy szosy Katowice — Kochłowice i wiaduktów w trakcie tej szosy: z kredytów:
   a) Wojewódzkiego Funduszu Drogowego . . . . 206.545,13 zł
   b) z Nadzwyczajnego Funduszu Inwestycyjnego . . . . . . 217.973,69 zł 424.518,82 zł
5. na utrzymanie dróg państwowych i wojewódzkich:
   a) z Wojewódzkiego Funduszu Drogowego . . 25.500,— zł
6. na opracowanie planu miasta Katowic:
   a) z kredytów miejskich . . . . 48.841,65 zł
7. na koszty wykupna gruntu pod ulice i place:
   a) z kredytów miejskich . . . . 52.792,52 zł
8. na rozbiórkę starej i budowę nowej strzelnicy w parku Kościuszki:
   a) subwencja z Funduszu Pracy . . . . . . 3.879,54 zł
9. na zakup motorowego wozu kanałowego I-sza rata
   a) z kredytów miejskich . . . . 43.000,— zł

2.352.136,81 zł

Ogółem wydatkowano na cele drogowe w roku budżetowym 1937/38:

a) z budżetu administracyjnego . . . . 649.234,12 zł
b) z budżetu nadzwyczajnego . . . . . . 2.352.136,81 zł

Razem . . 3.001.370,93 zł

W porównaniu do roku budżetowego 1936/37 ogólne wydatki na cele drogowe wzrosły o 159.655,02 zł.

C) Ogrodnictwo Miejskie

1. **Stan załogi:**

	stałych	sezon. na własnym budżecie	sezon. płac. przez Fund. Pracy
a) ogrodników i rzemieślników	27	6	—
b) robotników	32	8	145
c) robotnic	17	11	—
d) stróżów i woźnic	9	—	—
razem:	85	25	145

2. Wielkość zieleńców publicznych utrzymywanych przez Zarząd Ogrodów Miejskich . . . . 106.8700 ha
3. Zadrzewienie ulic miasta (8.358) sztuk . . . 40.200 km
4. Lasy miejskie . . . . 25.0000 ha
5. **Budżet Zarządu Ogrodów Miejskich w roku sprawozdawczym:**

Uchwalono: a na wydatki osobowe . . . . 236.214,04 zł
b) na wydatki rzeczowe . . . 69.437,— zł
razem: . . 305.651,04 zł

6. **Wydano w roku sprawozdawczym:**

a) na wydatki osobowe . . . . 230.072,40 zł
b) na wydatki rzeczowe . . . . 60.950,03 zł
razem: . . 291.022,43 zł

I. Utrzymanie plant miejskich

W roku sprawozdawczym w pewnej mierze Zarząd Ogrodów Miejskich zredukował załogę stałą z 105 na 85 osób, a porą letnią przyjął 25 robotników sezonowych. Robotnicy z Funduszu Pracy wykonali tylko roboty ziemne przy zakładaniu nowych plant.

1. **Park Kościuszki:**

W roku sprawozdawczym pracowano przy dalszej rozbudowie zieleńca na terenie dawniejszej prochowni w południowej części parku w wielkości około 10.000 m^2. Poza tym uregulowano około 20.000 m^2 w tej samej części parku. Siłami Zastępczego Powszechnego Obowiązku Wojskowego, przerobiono łąkę ludową, bardzo już zniszczoną i obsadzono żywopłotem.

2. **Stare miasto:**

Plac Wolności, którego część wschodnia została zniszczona z powodu — budowy burzowca przez Urząd Budowlany Podziemny ulegnie ugólnej przeróbce. Plac dla zabaw dla dzieci przy ul. Raciborskiej zlikwidowano z powodu budowy kasyna oficerskiego.

3. **Ogród naukowy:**

W roku sprawozdawczym zwiedziło ogród naukowy 275 klas szkolnych oraz 18 wycieczek z ogólną liczbą uczestników 15.253,

w tym było 8308 uczestników z obszaru śląskiego, 6445 z innych dzielnic Państwa i 485 z zagranicy.

Wiadomości meteorologiczne podaje Zarząd Ogrodów Miejskich regularnie co miesiąc Miejskiemu Urzędowi Statystycznemu. Poza tym korzystało z stacji Dyrekcja Polskiego Radia, Dyrekcja Policji Sądy, Szkoły, Dyrekcja Okr. Kolei Państwowych i t. d.

4. **Ogrody szkolne:**

Dużo wagi poświęca Zarząd Ogrodów Miejskich ogrodom szkolnym urządzonym w poszczególnych szkołach miejskich dla celów doświadczalnych. Zapoznanie młodzieży szkolnej z przyrodą zachęca do szanowania roślin i zieleńców naszego miasta. Młodzieży szkolnej wydano również przeszło 1000 roślin doniczkowych różnego gatunku.

5. **Przedmieścia i place do zabaw dla dzieci:**

Zarząd Ogrodów Miejskich dokłada wszelkich starań, w kierunku utrzymywania placów zabaw dla dzieci. Brak zieleńców w niektórych dzielnicach zmusza Zarząd do zakładania nowych placów zabawowych.

6. **Nowe plantacje:**

Dzięki uzyskaniu funduszów przez Fundusz Pracy Wojewódzki oraz pracowników z Zastępczego Powszechnego Obowiązku Wojskowego przystąpiono, do założenia szeregu nowych plant.

a) przerobiono łąkę ludową w parku Kościuszki w wielkości . . . . 8.000 m²
b) ukończono zieleniec na terenie dawniejszej prochowni w parku Kościuszki w wielkości . . . 10.000 m²
c) uregulowano, obsadzono oraz założono drogi w południowej części parku Kościuszki w wielkości . 20.000 m²
d) ukończono boisko szkolne przy szkole im. Prez. Mościckiego . . . . 8.000 m²
e) ukończono boisko szkolne przy szkole nr. 25 w Załęskiej Hałdzie w wielkości . . . . . . 6.000 m²
f) założono skwery przy blokach mieszkalnych przy ul. Katowickiej w wielkości . . . . . . 2.000 m²
g) rozpoczęto prace przy założeniu zieleńca przy kościele św. Piotra i Pawła w wielkości . . . . 17.000 m²
h) rozpoczęto prace przy budowie ogrodu Jordanowskiego w Katowicach Załężu w wielkości . . 31.000 m²
i) rozpoczęto prace przy założeniu ogrodu Jordanowskiego przy ul. św. Barbary w wielkości . . 11.400 m²

razem: 113.400 m²

7. Ogrodnictwo i szkółki drzew:

Do obsadzenia zieleńców, ogródków szkolnych i ulic miejskich wyhodowano w okresie sprawozdawczym w ogrodnictwie i szkółkach miejskich 308.425 roślin wartości 284.450 zł.

Wydano roślin:

a) z ogrodnictwa	87.225 sztuk wartości . . .	57.816.00 zł.
b) z szkółek	35.560 sztuk wartości	48.407.00 „
razem:	122.785 sztuk wartości	106.223.00 zł.

Zapas roślin na końcu roku sprawozdawczego:

a) w ogrodnictwie	134.375 sztuk wartości . .	98.232,00 zł
b) w szkółkach	50.225 sztuk wartości . .	36.854.00 „
c) rośliny dekoracyjne	1.040 sztuk wartości . .	43.141,00 zł.
razem:	185.640 sztuk wartości . .	178.227.00 zł.

II. Ochrona roślin i ptactwa, kontrola nawozów sztucznych i poradnia fachowa.

1. Ochrona roślin:

Niekorzystne położenie miasta wśród okręgu przemysłowego, gdzie szkodliwe wyziewy przemysłu działają trujące na rozwój roślin i ich odporność utrudnia ochronę roślin. Tym więcej uwagi poświęca szkodnikom roślinności. Pilnuje się walki z szkodnikami u siebie, właścicieli sadów, ogrodów i t. p. tak, że udało się występowanie szkodników w dużej mierze zmniejszyć. Jednakże jeszcze dosyć silnie grasuje choroba raka ziemnaczanego. W roku sprawozdawczym sprowadził Zarząd Ogrodów Miejskich dla użytkowników upraw ziemniaczanych na terenie powiatu miejskiego 1.400 ctr. ziemniaków — sadzeniaków rakoodpornych.

2. Ochrona ptaków:

W okresie sprawozdawczym umieszczono na wszystkich zieleńcach zimową porą karmiki i schroniska dla ptaków, oraz uzupełniono i oczyszczono stare gniazda dla ptaków na zieleńcach miejskich (około 500 sztuk).

3. Poradnia fachowa:

W roku sprawozdawczym korzystała publiczność pilnie z poradni fachowej. Najwięcej porad udzielono co do budowy nagrobków pomników) i strojenia balkonów.

Dzielono się również z doświadczeniami w sprawach budowy basenów i altanek z innymi miastami jak Chorzów, Lwów itd

4. Kontrola nawozów sztucznych:

Śladem lat ubiegłych przeprowadzono lustrację wszystkich zakładów trudniących się sprzedażą nawozów sztucznych. Pobrane próbki nawozów do analizowania nie wykazały żadnych uchybień.

III. Prace dekoracyjne:

Dla celów reprezentacyjnych wykonał Zarząd Ogrodów Miejskich szereg dekoracyj we własnym zakresie bez specjalnych funduszów na ten cel.

IV. Inwentarz:

1. **Żywy:**

Stan zwierząt w ogrodzie naukowym i w parku Kościuszki wynosił w roku sprawozdawczym 205 sztuk.

2. **Martwy:**

a) maszyny ogrodniczo-rolnicze wartości . . .	11.636.00 zł
b) narzędzia ręczne wartości	12.745.92 „
c) materiały wartości	109.830.89 „
razem:	134.212.81 zł

V. Lasy miejskie:

Las miejski pod Panewnikiem obejmujący około 25 ha i pilnowany przez stróża kontroluje się regularnie co pewien czas. Z powodu budowy przewodów elektrycznych przechodzących przez las miejski trzeba było usunąć kilka drzew, które Zarząd tut. zużył dla własnej potrzeby (na słupy do parkanów, na słupy do drzew ulicznych i t. p.)

VI. Drzewa uliczne:

W roku sprawozdawczym zadrzewiono i uzupełniono drzewostan na ulicach miasta w ogólnej liczbie 389 sztuk.

1. ul. Kościuszki (przedłużona)	160 drzew
2. ul. Francuska (przedłużona)	80 „
3. ul. Jordana	11 „
4. ul. Katowicka	26 „
5. ul. Krakowska	16 „
6. ul. Hallera	20 „
7. ul. Niedurnego	16 „
8. na innych ulicach	62 „
razem:	389 drzew

Z powodu zniszczenia zamieniono ogółem 69 drzew ulicznych.

Zakłady i przedsiębiorstwa

I. Wodociągi miejskie.

Cena sprzedażna dla wody do gospodarstw domowych i dla celów przemysłowych pozostała w okresie sprawozdawczym bez zmian i wynosiła 33 gr/m³. Do tego dochodzi opłata na rzecz bezrobotnych, która wynosi 4 gr/m³.

Cena sprzedażna dla wody do ogródków działkowych wynosi 30 gr/m³.

Ogółem zakupiono w roku sprawozdawczym 4.989.976 m³ wody. W stosunku do roku poprzedniego podwyższyło się zapotrzebowanie wody o okrągło 11%.

Zapotrzebowanie wody z ostatnich lat przedstawia się następująco:

1934/35	4.254.023 m³
1935/36	4.393.427 m³
1936/37	4.477.350 m³
1937/38	4.989.976 m³

Według przeprowadzonego obliczenia wynoszą straty wody w sieci wodociągowej jak w roku poprzednim około 17%.

Sieć wodociągowa została poważnie rozbudowana. Założono nową sieć rozdzielczą o łącznej długości 4.428 m.

Główne wodociągi założono na następujących ulicach miasta **w dzieln. I:**

ul. Projektowana w Karbowie
ul. Zamkowa,
ul. Krasińskiego,
ul. Mikołowska,
ul. Zabrzska,
ul. Powstańców,
ul. Kościelna,
ul. Stalmacha,
ul. Reymonta,
ul. Drzymały,
ul. Koszarowa,

ul. Astrów,
ul. Francuska,
ul. Podchorążych,

w dzieln. II:

ul. Cynkowa,
ul. Projektowana,

w dzieln. III:

ul. Agnieszki,

w dzieln. IV:

ul. Winc. Pola,
ul. Kościuszki (Brynów),
ul. Szadoka,
ul. Klasztorna
ul. Panewnicka,
ul. Tomasza,
ul. Leśna.

Rozbudowę sieci wodociągowej na terenie miasta w ostatnich latach przedstawia następujące zestawienie:

Rozszerzenie sieci wodociągowej w ostatnich 5-ciu latach.

Rok	Długość m	Przybyło m
1933/34	98.500	2.320
1934/35	101.501	3.001
1935/36	104.026	2.525
1936/37	108.114	4.088
1937/38	112.532	4.428

Przez przyłączenie wojewódzkiej kolonii mieszkalnej w dzieln. IV do sieci wodociągowej miasta, powiększyła się długość głównej sieci wodociągowej o 4.854 m tak, że ogólna długość sieci wodociągowej na terenie miasta z końcem okresu sprawozdawczego wynosiła 117.386 m.

W związku z wykonaniem przyłączeń domowych, założono przewody wodociągowe o średn. 40—100 mm i łącznej długości 2.335 m.

W miarę przeprowadzenia rozszerzenia sieci wodociągowej na terenie miasta, założono w okresie sprawozdawczym 56 nowych hydrantów pożarowych. Stan ilości hydrantów na terenie miasta przedstawia niżej umieszczona tabela.

Ilość hydrantów pożarowych.

Rok	Sztuk	Przybyło
1934/35	631	35
1935/36	657	26
1936/37	720	63
1937/38	776	56

Oddawanie wody dla konsumentów na terenie miasta następuje wyłącznie za pomocą wodomierzy. Wodomierze, używane przez Miejski Zakład Wodociągowy, znajdują się pod kontrolą Głównego Urzędu Miar.

Stan zainstalowanych wodomierzy z ostatnich lat wykazuje niżej umieszczona tabela:

Rok	Sztuk	Przybyło
1934/35	2.644	53
1935/36	2.741	97
1936/37	2.824	83
1937/38	2.971	147

Wartość inwentarzowa tych wodomierzy na 1. IV. 1938 r. wynosi 300.000,— zł.

Doprowadzenie wody do południowej części miasta oraz do dzielnicy Ligota i Brynów następuje przez Stację Pomp na pl. Miarki.

W okresie sprawozdawczym pracowała Stacja Pomp bez zarzutu. Ogółem przepompowano na Stacji Pomp 603.938 m³. Maksymum przepompowania wody przypada na czerwiec 1937 r., gdzie przepompowano 61.292 m³ wody.

Poniżej zestawiono ilość przepompowanej przez Stację Pomp wody i zużycie nergii elektrycznej w ostatnich latach. Jak z tabeli wynika, powiększyła się ilość przepompowanej wody w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego o 42%. Powiększenie ilości przepompowanej wody przypisać należy powiększeniu konsumcji wody w dzielnicy Brynów i Ligota.

Rok	Ilość przepompowanej wody w m³	Zużycie energii w kWh
1933/34	332.530	94 010
1934/35	510.975	137.400
1935/36	547.064	144.000
1936/37	423.320	116.080
1937/38	603.938	161.430

Stan przewodów wodociągowych na terenie miasta należy uważać w części za przestarzały i wymagać będzie w przyszłości systematycznej wymiany, zwłaszcza w dzieln. II (Zawodzie).

W okresie sprawozdawczym nastąpiło uszkodzenie:
przy głównej sieci rozdzielczej w 25-ciu wypadkach,
przy przyłączeniach domowych w 68-miu wypadkach,
hydrantów naprawiono w tym samym okresie 46 szt.

Na utrzymanie sieci wodociągowej wydano
w okresie sprawozdawczym okrągło . . . . 182.627,95 zł.
Wydatek ten wynosił w roku poprzednim . . . 170.020,86 zł

Na rozszerzenie sieci wodociągowej wydano
w okresie sprawozdawczym ogółem . . . . 187.606,08 zł.
zaś w roku poprzednim . . . . 221.204,96 zł.

II. Sieć elektryczna w Brynowie.

Gospodarkę elektryczną prowadzi miasto w własnym zakresie jedynie w dzielnicy Brynów. Potrzebną energię elektryczną dostarczają Zakłady Hohenlohego z Kopalnią Wujek.

W okresie sprawozdawczym pobrano z Kopalni Wujek 168.850 kWh, co stanowi nadwyżkę w stosunku do roku poprzedniego o okrągło 25%.

Strata prądu elektrycznego wynosi według zestawienia 29%. Stratę tą rozdzielić należy na stratę po stronie wysokiego napięcia, niskiego napięcia i na stratę pomiarową.

Niżej podane zestawienie wykazuje zakup i sprzedaż energii elektrycznej na terenie Brynowa w ostatnich 5-ciu latach:

Zakup i sprzdaż energii elektrycznej dla sieci konsumcyjnej w Brynowie:

Rok	Zakup	Oddanie	STRATA w kWh	STRATA w %
1933/34	115 010	85 476	29 534	26
1934/35	119 240	81 295	37 945	32
1935/36	126 233	89 288	36 945	29
1936/37	146 690	100 303	46 387	31
1937/38	168 850	119 358	49 492	29

Ogólna ilość konsumentów prywatnych wynosiła z dniem 31. III. 1937 r.: 562. Z tej ilości przypada na konsumentów licznikowych 474, na konsumentów ryczałtowych 88. Przyrost konsumentów w ostatnich 4-ch latach wynika z następującej tabeli:

Rok	Ilość konsumentów	Przyrost ilości konsumentów
1933/34	370	32
1934/35	371	1
1935/36	417	46
1936/37	492	75
1937/38	562	70

Jak z tabeli wynika, podwyższyła się ilość konsumentów w okresie sprawozdawczym znacznie, co przypisywać należy wzmożonemu ruchowi budowlanemu w dzielnicy Brynów.

Koszty zakupu energii elektrycznej wynosiły w roku sprawozdawczym . . . . 21.950,50 zł.

Z tytułu sprzedaży prądu elektryzcznego zaprzychodowano . . . . 51.983,01 zł.
W kwocie tej obięta jest opłata pomiarowo-licznikowa.

Na rozszerzenie sieci elektrycznej wydano w tym samym okresie . . . . 3.663,09 zł.

Na utrzymanie sieci elektrycznej wydano . . 4.820,04 zł.

III. Gospodarka prądu elektrycznego w budynkach i instytucjach miejskich.

Budynki i instytucje miejskie oświetlane są wyłącznie prądem elektrycznym. Poza tym używa się energię elektryczną do oświetlenia ulic, popędu maszyn w przedsiębiorstwach miejskich i do aparatów wszelkiego rodzaju.

Potrzebną energię elektryczną pobiera miasto od dostawców, którymi są:

1) Śląskie Zakłady Elektryczne. Sp. Akc. w Katowicach,
2) Zakłady Hohenlohego, Sp. Akc. w Wełnowcu,
3) Zakłady „Elektro" w Łaziskach Górnych,
4) Giesche Sp. Akc. w Katowicach,
5) Kopalnia Katowice,
6) Kopalnia Ema (Gorzyce),
7) Gmina Jarzębie Zdrój (Katowiczanka).

W roku sprawozdawczym zakupiono ogółem:

1.867.732 kWh za 297.074,20 zł.

W stosunku do okresu poprzedniego powiększyło się zapotrzebowanie prądu o okrągło 10%. Zaznaczyć wypada, że w tej ogólnej ilości energii elektrycznej przypada na oświetlenie ulic 617.829 kWh.

Odbiór energii elektrycznej następuje po stronie niskiego napięcia, które wynosi 220 lub 120 woltów.

Zużycie energii elektrycznej ustala się na podstawie wskazań zainstalowanych na poszczególnych miejscach odbiorczych liczników energii elektrycznej lub ograniczników. Jedynie zużycie energii elektrycznej do oświetlenia ulic ustala się ryczałtowo.

Ceny prądu elektrycznego regulują taryfy poszczególnych dostawców.

Dla poglądu zestawiono tabelę, z której wynika ilość energii elektrycznej, zakupionej dla własnych potrzeb w ostatnich 3-ch latach od poszczególnych dostawców:

Zużycie energii elektrycznej przez Magistrat.

Dostawca	Rok 1935/36 kWh	Rok 1936/37 kWh	Rok 1937/38 kWh
Śląskie Zakłady Elektryczne . .	1.560.439	1.630.566	1 798.915
Kopalnia Wujek	26.836	28.153	30.088
Zakłady „Elektro"	22.159	24.013	23 605
Giesche Sp. Akc.	7.246	6.532	7.517
Kopalnia Ema (Gorzyce) . . .	5.325	4.997	4.881
Jastrzębie Zdrój	1.334	1 952	1.766
Kopalnia Katowice	960	960	960
Inni	200	175	—
Razem:	1.624.499	1 697.348	1 867 732

IV. Elektryczne oświetlenie ulic.

W roku sprawozdawczym zostało elektryczne oświetlenie ulic na terenie miasta znacznie rozszerzone.

Wszelkie instalacje oświetlenia ulic wykonał Oddział Techniczny w własnym zakresie. Ogółem założono 62 nowe punkta oświetleniowe.

Stan ilości lamp elektrycznego oświetlenia ulic z końcem okresu sprawozdawczego wynika z następującego zestawienia:

Katowice I	368 lamp
Katowice II	173 „
Katowice III — Załęże	92 „
Katowice III — Dąb	114 „
Katowicka Hałda	68 „
Katowice IV — Brynów	35 „
Katowice IV — Ligota	64 „
razem:	914 lamp.

Zużycie energii elektrycznej dla oświetlenia ulic wynosiło w okresie sprawozdawczym 644.024 kWh przy obciążeniu maksymalnym 189.680 kW.

Dla porównania podaje się poniżej zużycie energii elektrycznej dla oświetlenia ulic w ostatnich 4-ch latach:

1934/35 — 750 lamp	546.453 kWh
1935/36 — 785 „	567.368 „
1936/37 — 858 „	601.345 „
1937/38 — 914 „	644.024 „

V. Gazowe oświetlenie ulic.

Oprócz elektrycznego oświetlenia uilc posiada miasto również gazowe oświetlenie ulic, mianowicie w dzieln. I, II i III (Dąb).

Potrzebny gaz dostarczają Gazownie Górnośląskie, Sp. Akc. w Katowicach.

Opłatę za zużyty gaz reguluje umowa, zawarta pomiędzy Magistratem a wspomnianą Spółką.

Gazownie Górnośląskie utrzymują i obsługują lampy gazowe we własnym zakresie.

Ogólna ilość lamp gazowych na terenie miasta wynosiła z końcem roku sprawozdawczego 349, mianowicie:

w dzieln. I	290 szt.
w dzieln. II	23 „
w dzieln. III (Dąb) . . .	36 „

W roku sprawozdawczym powiększyła się ilość lamp gazowych o 31 szt. w dzieln. I, jak to wynika z poniżej wykazanej tabeli:

Ilość lamp gazowych oświetlenia ulic:

Dzielnica	Rok 1935/36		Rok 1936/37		Rok 1937/38	
	Sztuk	Przybyło	Sztuk	Przybyło	Sztuk	Przybyło
Katowice I. . .	253	2	259	6	290	31
Katowice II. . .	23	–	23	—	23	—
Katowice-Załęże .	—	—	—	—	—	—
Katowice-Dąb .	36	—	36	—	36	—
Katowicka Hałda	—	—	—	—	—	—
Brynów	—	—	—	—	—	—
Ligota	—	—	—	—	—	—
Razem:	312	2	318	6	349	31

Ponieważ oświetlenie ulic na terenie miasta zasilane jest prądem elektrycznym i gazem, podaje się poniżej zestawienie lamp elektrycznych i lamp gazowych z ostatnich 3-ch lat:

Zestawienie lamp oświetlenia ulic na terenie miasta.

Dzielnica	Rok 1935/36			Rok 1936/37			Rok 1937/38		
	elekt. szt.	gaz. szt.	razem szt.	elekt. szt.	gaz szt.	razem szt.	elekt. szt.	gaz. szt.	razem szt.
Katowice I. . . .	316	253	569	347	259	606	368	290	658
„ II. . . .	145	23	168	169	23	192	173	23	196
„ III. (Załęże)	82	—	82	92	—	92	92	—	92
Katowice-Dąb . .	97	36	133	97	36	133	114	36	150
Katow. Hałda . .	66	—	66	66	—	66	68	—	68
Brynów	23	—	23	28	—	28	35	—	35
Ligota	56	—	56	59	—	59	64	—	64
Razem:	785	312	1097	858	318	1176	914	349	1263

Rzeźnia Miejska

I. Spęd zwierząt od 1 kwietnia 1937 r. do 31 marca 1938 r:.

bydła	świń	cieląt	owiec	kóz	koni
10.422	122.255	6.107	885	329	85

II. Ubój zwierząt:

bydła	świń	cieląt	owiec	kóz	koni
10.448	121.797	6.094	898	330	85

Różnica pomiędzy ubojem i spędem zwierząt wynika z pozostałości z roku poprzedniego.

III. Sprawdzanie mięsa pozamiejscowego w rzeźni miejskiej:

bydła	świń	cieląt	owiec	kóz	—
2.973	1.109	22.241	282½	18	—

IV. Ubój domowy:

Dzielnica II Bogucice—Zawodzie 465
Dzielnica III Załęże—Dąb 408
Dzielnica IV Ligota—Brynów 312

Z powodu zakwestionowania chorych sztuk
1) oddano do taniej jatki 575 i 20/4 zwierząt rzeźnych,
2) spalono 243 zwierząt rzeźnych.

Eksport.

W czasie od 1 kwietnia 1937 r. do 31 marca 1938 r. eksportowano przez firmę Silesiebacon 19.638 bekonów do Anglii i Stanów Zjednoczonych, drobną część eksportowano do Niemiec i Hiszpanii.

Import.

W roku sprawozdawczym sprowadzono z zagranicy i zbadano przez tut. lekarzy weterynaryjnych 5.068 kg jelit, co w porównaniu do roku poprzedniego wykazuje zwyżkę importu o 3.000 kg.

Wytwórnia tłuszczu.

W starej wytwórni tłuszczu wytopiono w roku sprawozdawczym surowca 485.125 kg (sadła, kresek i łoju) i roztopiono powtórnie 9.310 kg.

Z przetopionego tłuszczu t. j. surowca i roztopu otrzymano 359.230 kg czystego smalcu. Zużyto przy tym 7.222 kwg prądu elektrycznego i 7.000 m³ wody.

Administracja.

W roku sprawozdawczym wpłynęło i załatwiono 1.483 spraw administracyjnych. Z dniem 1 lipca objął kierownictwo lekarz weter. dr Głombik Jan.

Wskutek przeprowadzania bezustannych rewizji u miejscowych rzeźników wydatnie powiększyły się wpływy za sprawdzanie i ponowne badanie mięsa. W roku sprawozdawczym wpływy te wynosiły **46.519,86 zł.**

Sprawozdanie rachunkowo-kasowe.

Dochód za rok 1937/38 wynosił	883.929,26 zł
Rozchód za rok 1937/38 wynosił	737.777,90 zł
Nadwyżkę w wysokości	146.151,36 zł

odstawiono do Głównej Kasy Miejskiej.

Czysty dochód od podatku od uboju jako 3% zwrot kosztów administracyjnych przypadających miastu wynosił 5.407,69 zł (w roku zeszłym 4.565,95 zł).

Majątek rzeźni miejskiej wynosi 3.945.807,79 zł.

Kredyt przewozowy.

Dochód ogólny z kredytu przewozowego wynosił	874.427,45 zł
Rozchód ogólny	862.246,84 zł
Zaległość bierna	12.180,61 zł
Czysty zysk zaprzychodowany pod dochody budż.	10.999,12 zł

Rozbudowa i reparacje.

1. Ukończono rozbudowę płucz 13
1. Ukończono rozbudowę płuczkarni za cenę . . 13.500,— zł
2. Wmontowano 2 rozjazdy (w przedchłodni) za cenę 1.150,— zł
3. Wmontowano nową tablicę rozdzielczą w piwnicy za cenę . . . . 7.050,— zł

   Razem więc podwyższono wartość nieruchomości o kwotę . . . . **21.700,— zł**
4. Zakupiono 300 haków 3-ramiennych, 80 haków 2-ramiennych, 50 kotów biegowych (wózków wiszących) i 8 wielokrążków za cenę 9.060,— zł. 100 haków umieszczono w hali bydlęcej, resztę zamagazynowano.
5. Zakupiono 3 aparaty do ogłuszania świń w myśl wymogów ustawy za cenę 5.250,— zł.
6. Zakupiono 3 aparaty do ogłuszania bydła za cenę 420,— zł.

Bezpieczeństwo

A. Zawodowa Straż Pożarna.

1. **Wyjazdów do pożaru było** 86
   alarmów fałszywych 28
   ogólna ilość wyjazdów 114
2. **Z pośród pożarów jako ważniejsze należy wymienić:**

22. VI. 1937 r.: pożar stajni i stodoły w **Wełnowcu** przy ulicy Damrota, gdzie uratowano dużą ilość inwentarza żywego;

27. VI. 1937 r.: pożar w Hucie „Kunegundy“, gdzie uległo częściowemu zatruciu 5 strażaków;
2. IX. 1937 r.: pożar składu trumien przy ul. Wojciechowskiego;
3. IX. 1937 r.: pożar magazynu Wytwórni Chemicznej przy ulicy Zamkowej;
16. IX. 1937 r.: pożar stolarni przy ul. Andrzeja;
5. X. 1937 r.: pożar Impregnacji i kotłowni w **Wielkim Chełmie;**
16. X. 1937 r.: pożar transformatora 6000 wolt w Hucie Baildon,
8. IX. 1937 r.: pożar fabryki sukna w **Bielsku,** gdzie wysłano drabinę samochodową;
1. XI. 1937 r.: pożarlakieru w kotle przy ul. Gliwickiej, gdzie gaszono pianą;
26. XI. 1937 r.: pożar fabryki płyt korkowych w **Dąbrówce Małej;**
11. III. 1938 r.: pożar belek dachowych przy ul. 3-go Maja 19.

3. Skład personelu straży.

Stan załogi Zawodowej Straży Pożarnej z końcem roku sprawozdawczego wynosił:

1 komendant straży,
1 plutonowy jako zastępca komendanta,
1 sekcyjny i
38 strażaków.

4. Zakupy.

Zakupiono dalsze 2 motopompy dla Ochotniczych Straży Pożarnych Oddział V i VI.

5. Ważniejsze prace.

Podczas przedstawień w teatrze miejskim i innych salach publicznych stawiono ogółem 357 wart bezpicezeństwa pożarowego, w których brało udział 482 strażaków.

W wszystkich szkołach na terenie miasta Katowic przeprowadzono wykłady o niebezpieczeństwie pożarowym. Prócz tego celem zapoznania się z życiem i pracą straży pożarnych, szkoły te zwiedziły tut. pogotowie pożarne.

Organizowanie „Tygodnia Strażackiego“ od 18. V. do 23. V. 1937 r., podczas którego przeprowadzono szereg imprez i pokazów.

Przeprowadzenie ćwiczeń praktycznych i aplikacyjnych z opl. w zakładach przemysłowych z terenu m. Katowice, a mianowicie w hutach: Ferrum, Kunegunda, Elevator, Moj, Baildon, Kromołowski, fabryka Porcelany, Münsterman, w Farbiarni w Ligocie, w gmachu wojewódzkim.

W celach organizacyjnych opl.-poż. przeprowadzono codziennie wciągu całego roku sprawozdawczego rewizje strychów w domach mieszkalnych na terenie miasta Katowic. Zorganizowano

również szereg kursów opl.-poż. dla różnych organizacyj na terenie miasta.

B. Bezpieczeństwo i Komunikacja.

Komisja Bezpieczeństwa i Komunikacji odbyła w roku sprawozdawczym 6 posiedzeń, na których obradowano nad 67 sprawami, między innymi:

1. nad zezwoleniem na ustawienie kiosków, straganów i skrzynek z wyrobami tytoniowymi w różnych punktach miasta;
2. nad zakupem i rozmieszczeniem na ulicach miasta Katowic koszyków na odpadki;
3. nad rozszerzeniem przymusowego wywozu śmieci i zakupem potrzebnych kubłów;
4. nad przedłużeniem godzin handlowych w kioskach i straganach;
5. nad wydzierżawieniem słupów ogłoszeniowych;
6. nad wyznaczeniem postoju dla autobusów;
7. nad hałasowaniem na ulicach w godzinach rannych;
8. nad uregulowaniem ruchu kołowego i samochodowego;
9. nad założeniem prowizorycznego dworca autobusowego;
10. nad uruchomieniem zakładu poprawczego dla prostytutek.

W roku 1937/38 odbyły się 2 odpusty w dzielnicy II (Bogucice i Zawodzie) oraz 2 w dzielnicy III (Załęże i Dąb). W sprzedaży brał udział przeszło 150 handlarzy.

Dochód ze straganów na odpustach wynosił **2.699,85 zł.**

C. Tabor miejski i czyszczenie ulic.

1. **Ilość personelu** taboru miejskiego wynosi 227

w tym:	szoferów i woźniców	34
	robotników	165
	robotnic	6
	rzemieślników i pomocników . . .	17
	dozorców	5

W skutek choroby nie pracowało 35 robotników i nie przepracowano 449 dni roboczych.

Wypadków nieszczęśliwych w czasie pracy było 9. Z powodu wypadków nieszczęśliwych nie przepracowano 111 dni roboczych.

	Ilość przepracowanych robotnikodniówek	wypłacony zarobek
w roku administr. 1936/7	55.159	420.839,16 zł
w roku administr. 19378	66.670	478.346,54 ,,

2. **Obszar czyszczenia ulic** według danych Oddziału Drogowego wynosił . . . . 819.056 m²

powierzchni kamiennej	478.758	m^2
„ bitumicznej	55.392	„
„ szosowej	88.725	„
„ klinkerowej	2.000	„
„ nieumocowanej	194.181	„
razem:	819.056	m^2

Przy czyszczeniu ulic pracowało codziennie:

a) zaprzęgi jednokonne 8
b) zaprzęgi parokonne 3
c) 3 zamiatarki mechaniczne.

3. **Śniegu odwieziono w m³:**

w miesiącu styczniu . . .	10.443
„ lutym	4.392
„ marcu	—
„ listopadzie . . .	132
„ grudniu	572
ogółem:	15.539

Przy odwożeniu śniegu pracowały:

a) zaprzęgi parokonne . . . . 691 dni
b) samochody ciężarowe . . . . 37 „

4. **Wody do skrapiania ulic** zużyto w ciągu całego roku sprawozdawczego przy 6-miesięcznym skrapianiu ulic ogółem 262.830 m³.
Przy skrapianiu ulic pracowały:

a) zaprzęgi parokonne . . . . 125 dni
b) 2 samochody . . . . 472 „

5. **Inwentarz żywy taboru miejskiego:**

Stan koni z początkiem roku budżetowego 1937/38 . 47 koni
W ciągu roku sprawozdawczego wycofano z powodu niezdolności do pracy . . . . 4 „
zakupiono nowych koni . . . . 7 „

Stan koni w dniu 31. III. 1938 r. wedle następującego podziału:

w dzielnicy I.	27 koni
„ II.	6 „
„ III.	8 „
„ IV.	2 „
Zarząd Ogrodów Miejskich . .	4 „
Zamek Gorzyce	2 „
Rzeźnia Miejska	1 „
razem:	50 koni.

6. **Paszy i pościółki dla koni** w ciągu roku sprawozdawczego spotrzebowano w kg:

a) owsa	107,748
b) siana	137.280
c) słomy długiej	42.252
d) „ prasowanej . . .	56.60:
e) makuchu	2.005
f) innych	470
razem:	346.359

Z ogólnej ilości siana pod ad b) otrzymaliśmy bezpłatnie z corocznego zbioru siana z uzdrowiska w Gorzycach 118.000 kg.

Różne:

a) zakupiono 1 samochód do wywozu śmieci,
b) zmontowano w własnym zakresie 1 platformę z kołami gumowymi,
c) zakupiono 1 motocykl.

D. Przymusowy wywóz śmieci.

Przymusowy wywóz śmieci w roku sprawozdawczym rozszerzono na dalsze 164 nieruchomości prywatne i miejskie. Na końcu roku sprawozdawczego podlegało przymusowemu wywozie śmieci w centrum miasta Katowic 899 realności prywatnych i miejskich, w których znajdują się wiadra:

w realnościach prywatnych . .	3.022
w realnościach miejskich . .	203
razem:	3.225 wiader

Opłata statutowa od jednego wiadra za jeden miesiąc wynosi 4,50 zł.

Oprócz tego wywożono śmieci z 7 realności prywatnych furmankami, z których wywieziono 91 furmanek. Od 5 lutego 1938 r. wywóz śmieci furmankami zlikwidowano i zastąpiono go samochodami. Wywóz śmieci odbywa się z każdej realnośc 2 razy w tygodniu. Dochód z wywozu śmieci z realności prywatnych wynosi w roku sprawozdawczym 164.393,34 zł.

Wydatki związane z wywozem śmieci jak: zarobki robotników, zakup wiader, smary i oleje dla samochodów, reparacje samochodów itd. wynosiły 161.813,70 zł.

E. Miejskie publiczne urządzenia sanitarne.

Miasto posiada 6 ustępów publicznych i to: przy ul. Dworcowej, placu Miarki, placu Wolności, placu Andrzeja i przy ul. Ludwika Labusa w dzielnicy III oraz na targowisku.

Dochód z opłat za używanie ustępów wynosił w roku sprawozdawczym 556,00 zł.

Opłatę przeznacza się wyłącznie na utrzymanie tych urządzeń.

Hala Targowa

Administracja Hal Targowych obejmuje nową halę targową, halę mięsną, place i ulice okalające hale.

Obserwując dotychczasowy rozwój handlu w miejskich halach targowych wnioskować można, że staną się one z biegiem czasu centralnym punktem handlu zagłębia przemysłowego. Już obecnie, kiedy hale nie mają jeszcze bocznicy kolejowej, zwozi się do hal targowych w olbrzymich ilościach towar różnego rodzaju samochodami ciężarowymi i furmankami.

Część zwiezionego towaru sprzedaje się w halach, druga zaś stąd odchodzi na dalszą rozsprzedaż do miasta lub do okolicznych gmin. Uderza, że ceny artykułów spożywczych sprzedawanych w halach targowych w Katowicach są ogólnie niższe od cen w mieście lub na targach okolicznych gmin.

Na główne targi, które odbywają się w poniedziałki, czwartki i soboty uczęszcza przeciętnie 650 — 700 handlarzy. W pozostałe dni (wtorki, środy i piątki) uczęszcza na targi około 40 — 60 handlarzy. Liczba ich stale wzrasta a publiczność coraz to liczniej uskutecznia codziennie swe zakupy w halach targowych.

Obroty w Hali Targowej wynikają z następującego zestawienia:

Zesta=

obrotu z hali targowej za czas od

Dochód	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
Hala mięsna . . .	9 288,80	8 658,20	7 997,35	8 490,55	7 708,70	7 433,55
Hala główna . . .	12 052,60	13 239,20	11 779,45	13 437,75	11 969,25	12 450,95
Stragany na placu	2 187,05	2 782,—	2 422,—	3 952,05	3 434,45	3 522,60
Magazyny	2 650,—	2 200,—	2 325,—	2 476,55	2 340,—	1 988,10
Piwnice	133,40	255,20	188,80	337,90	363,60	351,60
Sklepy	1 685,—	1 265,—	1 428,90	880,—	1 261,30	1 911,50
Ustępy, waga i t. p.	731,80	735,55	735,40	860,20	801,95	768,40
Kantyna	650,—	650,—	650,—	650,—	650,—	650,—
Handel hurtowy .	—	—	5 563,45	3 601,50	1 602,75	1 079,90
Razem:	29 378,65	29 785,15	33 090,35	34 686,50	30 132,—	30 156,60
Rok 1936/37 (za czas od 1. X. 1937 do 31. III. 1938 r.)	—	—	—	—	—	—

wienie

1. IV. 1937 r. do 31. III. 1938 r.

Październik	Listopad	Grudzień	Styczeń	Luty	Marzec	Razem zł	Razem gr
10 020,30	8 483,45	8 236,40	9 615,50	8 969,60	8 764,10	103 666	50
12 767,45	11 738,60	13 444,85	11 801,60	10 925,80	11 349,25	146 956	75
4 315,—	3 185,—	4 641,70	2 552,25	2 286,10	2 262,—	37 542	20
3 506,20	2 428,10	1 765,10	3 433,20	2 754,60	3 194,10	31 060	95
433,—	534,30	1 225,—	1 078,95	1 005,70	1 468,10	7 375	55
2 222,61	1 464,—	1 956,—	1 268,90	1 779,10	1 789,—	18 911	31
953,20	1 404,60	871,50	849,80	703,10	1 168,14	10 583	64
650,—	650,—	650,—	650,—	650,—	650,—	7 800	—
1 197,40	405,40	204,50	—	—	—	13 654	90
36 065,16	30 293,45	32 995,05	31 250,20	29 074,—	30 644,69	377 551	80
24 141,10	23 545,10	24 248,35	20 497,70	18 494,15	27 520,55	138 446	95

Przeciwstając wykazanym wyżej dochodom w wysokości 377.551,80 zł.
sumę wydatków:

a) spłata rat i odsetek od części pożyczki amerykańskiej, zużytej na zakup gruntów, na cele targowe i budowę hali targowej . . . . 172.051,16 zł.

b) spłata rat i odsetek pożyczki Śląskiego Komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego w wysokości 250.000,— zł., zaciągniętej na budowę hali targowej . . . . 31.221,34 zł.

c) inne wydatki budżetowe . . . 119.802,98 zł. 323.075,48 zł.

pozostaje nadwyżka budżetowa za rok 1936/37, wyrażająca się kwotą . . . . 54 476,32 zł.

Sprawy finansowe, podatkowe i majątkowe

Główna Kasa Miejska.

Całokształt gospodarki finansowej obrazuje księga inwentarzowa Dział „A". Majątek miasta na dzień 31 marca 1938 r. wynosi 69.932.839,88 zł i w porównaniu do roku ubiegłego podwyższył się o 3.681.658,71 zł (majątek miasta na dzień 31 marca 1937 r. wynosił 66.251.181,17 zł).

Nadwyżka budżetowa za rok 1937/38 wynosi 405.798,95 zł.

Przyrost stanu czynnego wykazują:

Grupa	I:	Nieruchomości	1.165.811,07 zł
„	II:	Inwestycje przy budowie	562.063,41 zł
„	V:	Aktywa fundacyj	10.282,33 zł
„	VI:	Materiały i zapasy	319.595,68 zł
„	IX:	Pozostałości czynne na rachunkach bieżących w instytucjach finansowych	228.050,63 zł
„	X:	Kasa	246.929,76 zł
„	IX:	Inne aktywa	625.825,61 zł
		Razem:	3.158.558,49 zł

Zmniejszenie stanu czynnego wykazują:

Grupa	III:	Ruchomości	245.210,16 zł	
„	IV:	Aktywa przedsiębiorstw komunalnych	34.822,54 zł	
„	VII:	Lokaty	13.394,98 zł	
„	XII:	Depozyty walorowe	310.653,96 zł	604.081,64 zł

Zatem **więcej** od stanu czynnego roku poprzedniego o 2.554.476,85 zł

Przyrost stanu biernego wykazują:

Grupa	VI:	Fundusze specjalne	458.204,50 zł	
„	VII:	Inne pasywa	370.204,95 zł	828.409,45 zł

Zmniejszenie stanu biernego wykazują:

Grupa	I:	Długi długoterminowe	1.527.451,14 zł	
„	II:	Pasywa przedsiębiorstw komunalnych	11.275,59 zł	
„	V:	Sumy przechodnie	105.238,12 zł	
„	VIII:	Deponenci	311.626,46 zł	1.955.591,31 zł

zatem zwiększenie majątku przy porównaniu ze stanem księgi inwentarzowej Dział „A“ za r. 1936/37 wynosi jak poprzednio podano . . . . . 3.681.658,71 zł

Gwarancyj udzielonych było na dzień 31 marca 1937 281.655,26 zł

zaś gwarancyj przyjętych . . . . 647.992,27 zł

Sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu przedkłada się w formie głównego zetawienia, ,z którego przytacza się następujące cyfry dot. gospodarki miejskiej.

Wydatki.

Rodzaj wydatków	Preliminowano zł	gr	Wypłacono zł	gr
Wydatki budżetu zwyczajnego . .	10 063 900	00	9 512 089	71
Wydatki budżetu nadzwyczajnego .	8 489 833	99	4 421 848	82
Wydatki zakładów komunalnych . .	815 024	00	753 235	63
Wydatki przedsiębiorstw komunaln.				
wydatki zwyczajne	2 745 100	00	2 720 930	86
wydatki nadzwyczajne	81 930	13	71 845	78
Razem:	22 195 788	12	17 479 950	80

Dochody.

Rodzaj dochodów	Preliminowano zł	gr	Otrzymano zł	gr
Dochody budżetu zwyczajnego . .	11 326 565	41	11 895 953	94
Dochody budżetu nadzwyczajnego .	6 762 067	39	2 443 783	54
Dochody zakładów komunalnych . .	815 024	00	753 235	63
Dochody przedsiębiorstw komunaln.				
dochody zwyczajne	2 745 100	00	2 720 930	86
dochody nadzwyczajne	81 930	13	71 845	78
Razem:	21 730 686	93	17 885 749	75

Przeciwstawiając wykazanym wyżej dochodom w wysokości	17.885.749,75 zł
sumę wydatków w wysokości	17.479.950,80 zł
pozostaje nadwyżka budżetowa za rok 1937/38 wyrażająca się kwotą	405.798,95 zł
Zestawienie do wykonania budżetu wykazuje przy wydatkach zwyczajnych budżetu administracyjnego oszczędność w wysokości	551.810,29 zł

Z oszczędności tych przypada na:

wydatki osobowe jak pobory urzędników, sił pomocniczych i nauczycieli, emerytury oraz zarobki robotników	111.775,53 zł
Pozostałość w wysokości	440.034,76 zł

dzieli się na oszczędności przy wydatkach rzeczowych i to:

przy dziale I:	Zarząd ogólny . .	10.433,55 zł	
„ „ II:	Majątek komunalny .	5.949,44 zł	
„ „ IV:	Spłata długów . .	43.577,86 zł	
„ „ V:	Drogi i place publ.	14.150,94 zł	
„ „ Va:	Pomiary i rozbudowa miasta	1.264,63 zł	
„ „ VI:	Oświata	59.326,32	
„ „ VII:	Kultura i sztuka .	37.755,93 zł	
„ „ VIII:	Zdrowie publiczne .	205.865,65 zł	
„ „ IX:	Opieka społeczna .	20.722,18 zł	
„ „ XI:	Popieranie przemysłu i handlu	1.799,29 zł	
„ „ XII:	Bezpieczeństwo publiczne	16.373,29 zł	
„ „ XIII:	Różne	22.815,68 zł	440.034,76 zł

Największą oszczędność wykazuje Dział VIII, bo 205.865,65 zł.

Z oszczędności tej przypada na wydatki:

personalne na utrzymanie służby zdrowia . . .	814,— zł
na zwalczanie ostrych chorób zakaźnych . . .	5.648,37 zł
„ zwalczanie chorób społecznych	5.945,95 zł
„ opiekę higieniczno-lekarską nad macierzyństwem i dzieckiem	6.113,55 zł
„ higienę publiczną jak usuwanie nieczystości, ustępy publiczne, kanalizacja, cmentarze i popieranie sportu	9.545,71 zł
„ parki, ogrody i zieleńce	8.486,97 zł
„ ośrodki zdrowia	2.391,78 zł

„ łaźnię miejską, miejski zakład kąpielowy i sztuczny tor łyżwiarski (nie został przejęty, wobec czego preliminowane wydatki w wysokości 19.400,00 złotych nie zostały naruszone) . . . . . 25.450,84 zł
„ dopłatę do utrzymania szpitala miejskiego . . 96.428,67 zł
„ dopłatę do utrzymania szpitala dla dzieci . . 30.700,00 zł
„ koszty leczenia chorych . . . . 13.999,40 zł
„ koszty przewozu chorych . . . . 340,41 zł

Razem: 205.865,65 zł

Wpływy podatkowe za rok 1937/38 przedstawiają się jak następuje:

a) Udział w podatkach państwowych:

1. 15% udział w państwowym podatku dochodowym 1.468.683,04 zł
2. 17% udział w państwowym podatku przemysłowym od obrotu . . . . 1.457.375,58 zł
3. Podatek specjalny od pracowników miejskich . 382.018,61 zł

Razem: 3.308.077,23 zł

W budżecie przewidziano . . . . 3.160.000,00 zł
zatem wpłynęło więcej . . . . 148.077,23 zł

b) Dodatki d opodatków państwowych:

1. Dodatki do państwowego podatku dochodowego 2.562.424,22 zł
2. Dodatek do podatku gruntowego . . . . . 4.487,78 zł
3. Dodatki do państwowych opłat od świadectw przemysłowych i handlowych . . . . . 185.166,17 zł
4. Dodatek do podatku od spożycia, zużycia i produkcji . . . . 195.844,58 zł
5. Dodatek do opłat państwowych od patentów akcyzowych . . . . 62.573,29 zł

Razem: 3.010.496,04 zł

W budżecie przewidziano . . . . 2.909.500,00 zł
zatem wpłynęło więcej . . . . 100.996,04 zł

c) Podatki samoistne:

1. Podatek od rozrywek i zabaw . . . . . 131.246,47 zł
2. „ od psów . . . . 39.194,58 zł
3. „ hotelowy . . . . 39.766,42 zł
4. „ od ogłoszeń . . . . 15.498,63 zł
5. „ od przyrostu wartości . . . . . 58.665,99 zł
6. „ od nabycia nieruchomości . . . . 275.006,07 zł
7. „ budynkowy . . . . 782.873,76 zł
8. „ szynkarsko - koncesyjny . . . . 32.178,24 zł
9. „ od placów niezabudowanych . . . 48.038,03 zł

10. „ od spadków i darowizn		4.411,93 zł
11. „ od kopalń		203.717,12 zł
12. „ wojskowy		34.634,56 zł
13. Opłaty na budowę i przebudowę dróg publicznych		247.091,10 zł
	Razem:	1.912.322,90 zł
W budżecie przewidziano		1.753.065,41 zł
zatem wpłynęło więcej		159.257,49 zł

Zestawienie

Wpłynęło więcej ad a)		148.077,23 zł
ad b)		100.996,04 zł
ad c)		159.257,49 zł
Ogółem wpłynęło więcej		408.330,76 zł
Więcej jak preliminowano wpłynęło:		
15% udział w państwowym podatku dochodowym .		93.683,04 zł
17% udział w państwowym podatku przemysłowym od obrotu		37.375,58 zł
Podatek specjalny od pracowników miejskich . .		17.018,61 zł
Dodatki do państwowego podatku dochodowego .		37.424,22 zł
Dodatki do państwowych opłat od świadectw przemysłowych i handlowych		10.166,17 zł
Dodatek do podatku od spożycia, zużycia i produkcji		45.844,58 zł
Dodatek do opłat państwowych od patentów akcyzowych		7.573,29 zł
Podatek od rozrywek i zabaw		11.246,47 zł
„ od psów		4.194,58 zł
„ hotelowy		9.766,42 zł
„ od ogłoszeń		498,63 zł
„ od nabycia nieruchomości		15.006,07 zł
„ budynkowy		82.873,76 zł
„ szynkarsko - koncesyjny		7.178,24 zł
„ od spadków i darowizn		2.411,93 zł
„ od kopalin		33.717,12 zł
„ od placów niezabudowanych		18.038,03 zł
„ wojskowy		8.569,15 zł
Razem:		442.585,89 zł
Mniej jak preliminowano wpłynęło:		
Dodatek do podatku gruntowego . .	12,22 zł	
Podatek od przyrostu wartości . .	1.334,01 zł	
Opłaty na budowę i przebudowę dróg publicznych	32.908,90 zł	34.255,13 zł
Zatem większy wpływ z ogólnych podatków jak poprzednio podano		408.330,76 zł

ZAKŁADY KOMUNALNE.

1. Szpital Miejski.

Dochód i rozchód wynosi po . . . . 492.515,09 zł

W dochodach mieści się dopłata w sumie 23.771,33 zł, zapłacona przez kasę Związku Komunalnego z Działu VIII, I, 72, a) budżetu administracyjnego. Dopłatę preliminowano na 120.200,— złotych.

2. Szpital dla dzieci.

Dochód i rozchód wynosi po . . . . 86.155,36 zł

Nadwyżka dochodów w kwocie 1.679,09 zł, mieszcząca się w rozchodzie, została odstawiona do kasy Związku Komunalnego i zaprzychodowana przy Dziale VI, P, 45 a budżetu administracyjnego. W budżecie preliminowano dopłatę w kwocie 30.700,— zł.

3. Teatr Miejski.

Dochód i rozchód wynosi po . . . . 174.565,18 zł

W dochodach mieści się dopłata w sumie 131.399,63 zł, zapłacona przez kasę Związku Komunalnego z Działu VII, A, 46 — budżetu administracyjnego. Dopłatę preliminowano na kwotę 164.600,00 zł.

PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNE.

1. Miejskie Zakłady Wodociągowe.

Dochód i rozchód zwyczajny wynosi po . . . . 1.459.449,80 zł
Dochód i rozchód nadzwyczajny po . . . . . . 71.845,76 zł

Nadwyżka w pwocie 21.742,02 zł, mieszcząca się w rozchodach zwyczajnych, została odstawiona do kasy Związku Komunalnego i zaprzychodowana przy Dziale II, A, 7, a — budżetu administracyjnego. Nadwyżkę preliminowano na kwotę 27.800,00 zł.

2. Hala Targowa.

Dochód i rozchód zwyczajny po . . . . 377.551,80 zł

Nadwyżka w kwocie 54.476,32 zł, mieszcząca się w rozchodach zwyczajnych, została odstawiona do kasy Związku Komunalnego i zaprzychodowana na Dział II, A, 7, b — budżetu administracyjnego. Nadwyżkę preliminowano na kwotę 40.600,— zł.

3. Rzeźnia Miejska.

Dochód i rozchód wynosi po . . . . 883.929,26 zł

Nadwyżkę w kwocie 146.151,36 zł, mieszczącą się w rozchodach odstawiono do kasy Związku Komunalnego i zaprzychodowano przy Dziale II, A, 7, c — budżetu administracyjnego. W budżecie nie przewidziano ani nadwyżki ani dopłaty.

Sprawy podatkowe

Podatek od przyrostu wartości.

Preliminowano 60.000,— zł, wymierzono 67.167,37 zł. Zaległości na 1. IV. 1937 r. wynosiły 85.467,03 zł. Wpłacono na wymiar z roku sprawozdawczego 30.965,33 zł, na zaległości 27.717,86 zł, razem kwotę 58.683,19 zł. Umorzono względnie odpisano z wymiaru 3.750,46 zł, z zaległości 11.335,85 zł, razem 15.086,31 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 78.876,90 zł.

W okresie sprawozdawczym zanotowano 440 (445 w roku ubiegłym) przewłaszczeń nieruchomości, z czego 175 opodatkowano, a 265 zwolniono od podatku. W ubiegłym roku preliminowano 40.000,— zł, wpłynęło 78.873,45 zł. Niestosunkowy spadek wpływów z podatku od przyrostu wartości tłumaczyć należy obniżeniem się wartości nieruchomości, częstymi transakcajmi budynkami, wybudowanymi po roku 1924 oraz gruntami, przeznaczonymi pod budowę ulic, które to transakcje na zasadzie obowiązujących przepisów wolne są od podatku. W roku sprawozdawczym wpłynęło 17 odwołań od wymiarów, z których uwzględniono dziewięć a osiem oddalono.

Podatek od umów.

Preliminowano 100.000,— zł, wymierzono 137.051,98 zł, zaległości na dzień 1. IV. 1937 r. wynosiły 292.490,91 zł. Wpłacono na wymiar z roku sprawozdawczego 121.864,10 zł, na zaległości 153.635,95 zł, razem 275.505,— zł. Umorzono względnie odpisano z należności bieżących 2.309,72 zł, a z zaległości 126.609,27 zł, razem 128.916,99 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 25.123,85 zł. W roku ubiegłym preliminowano 70.000,— zł, wpłynęło 150.742,30 zł. W roku budżetowym 1937/38 wpłynęło 10 reklamacyj, z których uwzględniono 6, a oddalono 4. Dwie sprawy oparły się o Wojewódzki Sąd Administracyjny, a w jednym wypadku podatnik wniósł rewizję do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie.

Podatek budynkowy.

W roku budżetowym 1937/38 preliminowano 700.000,— zł, wymierzono 739.310,— zł, zaległości na 1. IV. 1937 r. wynosiły 369.180,30 zł, wpłacono na wymiar z roku sprawozdawczego 614.399,78 zł, na zaległości 168.473,98 zł, razem 782.873,76 zł, umorzono względnie odpisano z należności bieżących 10.743,38 zł, z zaległości 7.772,50 zł, razem 18.515,88 zł. Zaległości na 1. IV. 1938 r. wynoszą 307.100,66 zł. W ubiegłym roku preliminowano 700.000,— złotych, wymierzono 761.120,— zł, wpłynęło razezm z zaległościami 746.257,68 zł. Na terenie miasta Katowic znajdują się 3.983 zabudowane nieruchomości, z których 815 budynków w myśl § 2

statutu miasta Katowic nie podlegają podatkowi budynkowemu. Podstawą wymiaru podatku jest wartość użytkowa budynku, stawka podatkowa wynosi 5‰ podstawy wymiaru. Wniosków o obniżenie względnie umorzenie podatku wpłynęło 217, z czego 121 uwzględniono a 90 oddalono. 12 spraw oparło się o Wojewódzki Sąd Administracyjny, który wszystkie wymiary zatwierdził.

Podatek od placów budowlanych.

W roku sprawozdawczym opodatkowano 595 placów budowlanych względnie gruntów, które uzyskały charakter placów budowlanych. Podstawę wymiaru stanowi wartość sprzedażna względnie szacunkowa placu budowlanego. Stawka podatkowa wynosi 3‰.

Preliminowano w budżecie na rok 1937/38 30.000,— zł, wymierzono 54.500,48 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1937 r. wynosiły 18.103,54 zł. Wpłynęło z należności bieżących 40.248,08 zł, na zaległości 7.789,95 zł, razem 48.038,03 zł. Umorzono względnie odpisano z należności bieżących 2.459,95 zł, z zaległości 1.364,45 zł, razem 3.824,40 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 20.741,59 zł. W roku poprzednim preliminowano 30.000,— zł, wpłynęło 47.349,33 zł.

Podatek szynkarsko koncesyjny.

Preliminowano na rok budżetowy 1937/38 25.000,— zł, wymierzono 49.765,— zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1937 r. wynosiły 68.217,50 zł. Wpłacono na należności bieżące 15.244,90 zł, na zaległości 16.933,34 zł, razem 32.178,24 zł. Umorzono względnie odpisano z należności bieżących 13.720,— zł, z zaległości 30.779,90 zł, razem 44.499,90 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 41.304,36 zł. Magistrat w 133 wypadkach podatek obniżył względnie umorzył.

Podatek od reklam i ogłoszeń.

Preliminowano na rok budżetowy 1937/38 15.000,— zł, wymierzono 16.910,90 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1937 r. wynosiły 6.090,93 zł. Wpłynęło na należności bieżące 11.656,01 zł, na zaległości 3.842,62 zł. Odpisano względnie umorzono z należności bieżących 1.121,82 zł, z zaległości 872,11 zł, razem 1.993,93 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 5.509,27 zł.

Podatek od spadków i darowizn.

Preliminowano w roku budżetowym 1937/38 2.000,— zł, wymierzono 4.729,70 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1937 r. wynosiły 8.153,94 zł, wpłynęło z należności bieżących 3.543,70 zł, na zaległości 868,23 zł, razem 4.411,93 zł. Odpisano względnie umorzono z należności bieżących 25,30 zł, z zaległości 2.062,24 zł, razem

2.087,54 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 6.384,17 zł. Zaległości zmniejszą się w roku budżetowym 1938/39 dość znacznie, gdyż jest przewidziany wpływ zajętych w Urzędzie Opłat Stemplowych kwot w wysokości 6.500,— zł.

Podatek hotelowy

Preliminowano 30.000,— zł, wymierzono 45,045,59 zł, zaległo.ci na dzień 1. IV. 1937 r. 63.701,88 zł, wpłacono na należności bieżące 22.951,54 zł, na zaległości 16.814,88 zł, razem 39.766,42 zł. Umorzono względnie odpisano z zaległości 10.015,44 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszzą 58.965,61 zł. Stosunkowo wysokie zaległości datują z lat ubiegłych, kiedy to stawka podatku hotelowego wynosiła 20% ceny wynajmu pokoju brutto. Obecnie przy obniżonej stawce 10% ceny wynajmu pokoju netto, właściciele hotelów spłacają obok należności bieżących stopniowo również zaległości.

Podatek od psów.

Preliminowano w roku budżetowym 1937/38 35.000,— zł, wymierzono 51.364,15 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1937 r. wynosiły 23.646,61 zł, wpłacono na wymiar 30.026,40 zł, na zaległości 9.182,33 złotych, razem 39.208,37 zł. Umorzono względnie odpisano z należności bieżących 10.171,25 zł, z zaległości 3.559,25 zł, razem 13.730,50 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 22.071,53 zł.

Podatek wojskowy.

Dekretem Prezydenta R. P. z dnia 9. XI. 1936 r., Dz. U. R. P. Nr. 86, zniesiony został podatek wojskowy, a zamiast niego wprowadzono zastępczy powsz. obowiązek wojskowy, to też w roku budżetowym 1937/38 nie wymierzono już podatku wojskowego. Ściągano tylko zaległości, z których wpłynęło 34.520,56 zł na preliminowanych 10.000,— zł. Umorzono 102.085,80 zł. Na mocy rozporządzenia Min. Spraw Wewn. z dnia 22. III. 1938 r. umorzono resztę zaległości.

Podatek od zabaw.

Preliminowano 120.000,— zł, wymierzono 136.337,64 zł. Zaległości z lat ubiegłych wynosiły 100.663,92 zł. Wpłynęło z należności bieżących 113.053,75 zł, na zaległości 18.192,72 zł, razem 131.246,47 zł. Umorzono względnie odpisano z należności bieżących 7.627,29 zł, z zaległości 18.802,99 zł, razem 26.430,28 zł. Zaległości w dniu 1. IV. 1938 r. wynoszą 79.324,81 zł. W ubiegłym roku preliminowano 150.000,— zł, wpłynęło ogółem 153.897,38 zł. Ubytek wpływów z podatku od zabaw powodują ulgi podatkowe przyznane przedsiębiorstwom kinowym od wyświetlania filmów krajowych o tematach polskich, przyznane na mocy rozp. Wojew. Śl. z ndia 6. X. 1936 r.

Opłata na Fundusz Pracy.

1. od biletów wstępu pobrano w roku sprawozd. . 121.720,66 zł
2. od zużycia gazu pobrano . . . . . . 17.962,26 „
3. od zakł. gastronom. za przebyw. po godz. 24-tej 23.467,97 „
4. od kwitów komornianych . . . . . . 146,43 „

Tytułem odszkodowania za inkaso powyższych opłat wpłynęło na rzecz miasta 6.245,72 zł.

Opłata na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

W roku budżetowym 1937/38 wpłynęło 72.761,01 zł. Tytułem odszkodowania za inkaso otrzymało miasto 2.182,83 zł. W ubiegłym roku wpłynęło 66.429,60 zł. Odszkodowanie za inkaso wynosiło 1.992,89 zł.

Opłaty katastralne.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 6 wykazów należności opłat katastralnych za przeprowadzenie zmian w operatach katastralnych w roku 1937 na kwotę 251,— zł. Kwota ta została w całości wpłacona. Tytułem wynagrodzenia za inkaso wpłynęło do Głównej Kasy Miejskiej 7,53 zł.

Ubezpieczenie od wypadków drobnych producentów rolnych.

Ogólny wymiar składek wyżej wymienionego ubezpieczenia w okresie sprawozdawczym wynosi 4.607,73 zł. Wpłynęło razem z odsetkami 1.429,74 zł. Tytułem wynagrodzenia za inkaso miasto otrzymało 28,59 zł.

Opłata drogowa.

Podstawę do wymiaru opłaty drogowej stanowi wymierzony za rok ubiegły komunalny podatek budynkowy i państwowy podatek przemysłowy od obrotu. Na płatników podatku budynkowego przypadało w roku bieżącym 76.112,— zł, a na płatników podatku przemysłowego 176.050,63 zł. Wymiarów wysłano 5.268. Ogólna kwota wymiaru opłaty drogowej za rok 1937/38 jest mniejsza od preliminowanej w budżecie, a to z powodu nie wymierzenia w czasie przez Wydział Skarbowy podatku przemysłowego od obrotów większym spółkom, wskutek czego Magistrat nie miał podstawy do wymierzenia tym spółkom opłaty drogowej na rok 1937/38. W roku budżetowym 1937/38 preliminowano 280.000,— zł, wymierzono 252.162,63 zł, wpłynęło wymierzonych opłat 179.517,46 złotych. Tytułem zwrotu kosztów rozbudowy ulic wpłynęło od adjacentów 42.328,98 zł, razem 221.846,44 zł. Do ubytku stawiono 16.666,67 zł. Zaległości na dzień 1. IV. 1938 r. wynoszą 55.978,50 zł. W roku sprawozdawczym załatwiono 1084 odwołań, z których

uwzględniono 727, a oddano 367, 6 spraw oparło się o Wojewódzki Sąd Administracyjny; z których 5 rozstrzygnięto po myśli wymiaru, a jedna została przez stronę wycofana.

Podatek gruntowy (dodatek do państwowego podatku gruntowego).

W roku sprawozdawczym została ustawą państwową zmieniona procedura przy wymiarze państwowego podatku gruntowego. Podatek gruntowy wymierza obecnie Urząd Skarbowy poszczególnym płatnikom indywidualnie. Inkaso wymierzonego podatku powierzono zarządom gmin za wynagrodzeniem 3% zainkasowanych kwot. Gminy upoważniono do uchwalenia dodatku do państwowego podatku gruntowego. Korporacje miejskie Katowic uchwaliły pobierać w roku 1937 dodatek w wysokości 50% państwowego podatku gruntowego. Urząd Skarbowy wymierzył płatnikom opłacającycm progresywny podatek gruntowy tytułem dodatku komunalnego 6.506,26 zł, a płatnikom nie podlegającym progresji 845,46 zł. Kwoty powyższe przekaże Urząd Skarbowy po ostatecznym rozliczeniu. Tytułem wynagrodzenia za inkaso podatku gruntowego wpłynęło do Głównej Kasy Miejskiej 181,84 zł, a za inkaso należności ewidencyjnych w kwocie 77,— zł — 2,31 zł.

Udział w podatku dochodowym i dodatki komunalne do podatku dochodowego.

Wpływy z udziału w podatku dochodowym i dodatków do podatku dochodowego powiększyły się o tyle, że Magistrat podwyższyć mógł preliminowane w budżecie kwoty. Preliminowano na rok 1937/38 z udziałów w podatku dochodowym 1.350.000,— zł. Uchwalono dodatkowo 42.000,— zł. Preliminowano wpływów z dodatków komunalnych do podatku dochodowego 2.500.000,— zł, uchwalono dodatkowo 25.000,— zł. Preliminowano wpływów z udziału w podatku przemysłowym 1.050.000,— zł, uchwalono dodatkowo 370.000,— zł. Preliminowane i dodatkowo uchwalone kwoty wpłynęły z nadwyżką. Na poszczególne kategorie płatników podatku dochodowego przypada: na ciężki przemysł 8% wpływów, na średni przemysł 25%, na kupiectwo, rzemiosło, wolne zawody i t. p. 21%, a 46% wpływów daje podatek od uposażeń, zarobków i emerytur. Z powyższego zestawienia wynika, że wpływy podatku dochodowego od ciężkiego przemysłu są nieznaczne. Z wpływów tych korzystają w wysokości 70% obce gminy.

Z 17 firm ciężkiego przemysłu, które mają swą siedzibę w Katowicach płaciły podatek dochodowy zaledwie 4 firmy, mianowicie: Śląskie Kolejki, Śląskie Zakłady Elektryczne, Lignoza i Polskie Kopalnie Skarbowe, a to stosunkowo małe kwoty w stosunku do rozmiarów przedsiębiorstw oraz wymiarów ppdatku za lata ubiegłe. Wielkie Spółki Akcyjne jak: Giesche, Wspólnota Interesów

dla Górnictwa i Hutnictwa, Rybnickie Gwarectwo Węglowe już od kilku lat nie płacą podatku dochodowego z działu I., ponieważ nie wykazały dochodu podlegającego opodatkowaniu.

Poniżej zestawienie wpływów w roku 1937/38

Rodzaj podatku	Preliminowano	Wpłynęło	Wypłacono obcym gminom	Pozostało dla miasta
udział w podatkach dochodowym . .	1 392 000,—	1 568 953,92	100 270,88	1 468 683,04
udział w podatku przemysłowym .	1 420 000,—	1 476 264,31	18 888,73	1 457 375,58
dodatki do podatku dochodowego . .	2 525 000,—	2 751 061,53	188 637,31	2 562 424,22

Zestawienie wpływów za rok 1936/37.

Rodzaj podatku	Preliminowano	Wpłynęło	Wypłacono obcym gminom	Pozostało dla miasta
udział w podatku dochodowym . .	1 200 000,—	1 462 666,71	237 689,71	1 224 977,08
udział w podatku przemysłowym .	1 050 000,—	1 212 687,60	25 835,80	1 186 851,80
dodatki do podatku dochodowego . .	2 200 000,—	2 652 256,12	435 066,49	2 217 189,63

Z zestawienia wpływów wynika, że w roku budżetowym 1937/38 wpłynęło więcej jak w roku ubiegłym udziałów w podatku dochodowym o 243.705,96 zł udziału w podatku przemysłowym o 270.523,78 zł dod. kom. do podatku dochodowego o 345.234,59 zł.

Dodatek do opłat od świadectw przemysłowych.

Preliminowano w roku sprawozdawczym	175.000,—	zł
Wpłynęło	185.166,17	„
Wpłynęło więcej niż preliminowano .	10.166,17	„
W roku poprzednim preliminowano .	130.000,—	„
Wpłynęło	177.651,17	„

Dodatek do opłat od patentów akcyzowych.

Preliminowano w roku sprawozdawczym	55.000,— zł
Wpłynęło	62.573,29 „
Nadwyżka wynosi	7.573,29 „
W roku poprzednim preliminowano . .	40.000,— „
Wpłynęło	61.689,30 „

Podatek od kopalin.

Preliminowano w roku sprawozdawczym	170.000,— zł
Wpłynęło	211.153,58 „
Wypłacono obcym gminom . . .	7.436,46 „
dla miasta pozostało	203.717,12 „
Nadwyżka wynosi	33.717,12 „

Podatek od spożycia, zużycia i produkcji.

Preliminowano w roku sprawozdawczym	150.000,— zł
Wpłynęło	195.844,58 „
Nadwyżka wynosi	45.844,58 „
W roku poprzednim preliminowano . .	100.000,— „
Wpłynęło	147.699,74 „

DZIAŁ INKASOWO-EGZEKUCYJNY.

W dziale inkaso-egzekucyjnym zauważyć się daje pewna poprawa. Wniosków egzekucyjnych wpłynęło w roku sprawozdawczym mniej niż w ubiegłym roku. Mimo to ściągnięto względnie zainkasowano kwotę wyższą, niż w poprzednim roku. Do działu inkaso-egzekucyjnego wpłynęło w roku sprawozdawczym 69.961 spraw do załatwienia, w tym wniosków o przymusowe ściągnięcie

względnie o przymusowe zainkasowanie należności .	19.911
rachunków za zużytą wodę	33.306
„ za wywóz śmieci	10.740
„ za prąd elektryczny . . .	6.004
razem:	69.961

W roku ubiegłym wpłynęło spraw 75.384, zatem w roku sprawozdawczym o 5.423 spraw mniej.

Ogółem zainkasowano względnie ściągnięto w roku sprawozdawczym 1.293.906,16 zł, w roku ubiegłym 1.096.006,84 zł czyli więcej w roku 1937/38 o 197.899,32 zł. Tytułem kosztów egzekucyjnych, manipulacyjnych i upominawczych oraz odsetek za zwłokę ściągnięto w roku sprawozdawczym 52.406,67 zł, w roku ubiegłym ściągnięto 17.546,99 zł, zatem więcej w roku sprawozdawczym o 34.859,68 zł. Należności, które egzekutorzy bez zastosowania przymusu inkasować nie mogą, przekazuje się odnośnym urzędom skarbowym do przymusowego ściągnięcia. Takich wniosków egze-

kucyjnych wysłano do urzędów skarbowych w okresie sprawozdawczym 1.524 na kwotę 177.451,37 zł (w r. ub. 433 na kwotę 34.745,09 zł). Bezskutecznego zajęcia dokonały urzędy skarbowe w 187 wypadkach na kwotę 9.314,75 zł (w r. ub. 101 na kwotę 7.599,84 zł). Urzędy skarbowe nie załatwiły dotychczas 880 wniosków na kwotę 138.249,40 zł (w r. ub. 708 na kwotę 191.136,76 zł). W 11 wypadkach skierowano do Sądu Grodzkiego w Katowicach wnioski o wpisanie hipotek zabezpieczających na ogólną kwotę 22.494,23 zł (w roku ubiegłym wystosowano 5 wniosków na kwotę 12.800,29 zł). Egzekutorzy miejscy inkasują również składki na rzecz Meijskiego Lokalnego Komitetu Funduszu Pracy oraz składki deklarowane na rzecz Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym. W roku sprawozdawczym zainkasowano około 11.000,— zł od 1.700 płatników.

Urząd Kontroli.

W roku sprawozdawczym 1937/38 działalność Urzędu Kontroli polegała na wykonywaniu następujących czynności kontrolnych:

A. Rewizje szczegółowe.

1. w Szpitalach Miejskich,
   a) dla dorosłych,
   b) dla dzieci;
2. w Administracji Nieruchomości,
3. w Oddziale Drogowym (danina na rozbudowę ulic),
4. w Taborach Miejskich i Straży Pożarnej,
5. w Urzędzie Opieki Społecznej,
6. w Sanatorium „Katowiczanka“ w Jastrzębiu-Zdroju,
7. w Uzdrowisku w Gorzycach,
8. w „Zakładach Elektro“ odnośnie udziałów w dochodach za sprzedany prąd,
9. w Gazowniach Górnośląskich S. A. odnośnie udziału w dochodach za sprzedany gaz,
10. w Kasach Chorych — (czynności zlecone)
    a) w Ogólno Miejscowej Kasie Chorych,
    b) „ K. Ch. Huty Ferrum,
    c) „ „ „ f-my Scharff,
    d) „ „ „ f-my SAM,
    e) „ „ „ Katowickiej Sp. Akc.,
    f) „ „ „ Huty Baildon,
    g) „ „ „ Śl. Kopalń i Cynkowni,
11. Na zlecenie Oddziału I. (Dla spraw Cechowych) przeprowadzono rewizje ksiąg w następujących Cechach:
    a) w Cechu Dekarzy,
    b) „ „ Blacharzy,

c) „ „ Cukierników,
d) „ „ Fryzjerów,
e) „ „ Introligatorów,
f) „ „ Kołodziei i Powozników,
t) „ „ Murarzy i Cieśli,
g) „ „ Kuśnierzy i Czapników,
h) „ „ Malarzy i Lakierników,
i) „ „ Piekarzy i Piernikarzy,
j) „ „ Rzeźników,
k) „ „ Ślusarzy,
l) „ „ Stolarzy i Tokarzy,
m) „ „ Szklarzy,
n) „ „ Elektrykarzy,
o) „ „ Fotografów,
p) „ „ Kowali,
r) „ „ Krawczyń,
s) „ „ Krawców,
u) „ „ Obuwników,
w) „ „ Budowniczych,
z) „ „ Zdunów.

12. Dorywcze lustracje przeprowadził Urząd Kontroli w 13 szkołach co do gospodarki materialnej, utrzymania czystości i porządku w budynkach i inwentarzach szkolnych, oraz
12. terminowe w kasach podręcznych w poszczególnych oddziałach.
Rewizje w Kasie Rzeźni Miejskiej i Łaźni Miejskiej przeprowadzano co miesiąc.

B. Kontroli rachunkowej podlegały:

1. polecenia do wypłaty i asygnacje tak pod względem merytorycznym jak i rachunkowym (42.400 pozycyj),
2. codzienne sprawdzanie przy- i rozchodów w dzienniku głównym Głównej Kasy Miejskiej,
3. sprawdzanie list płatniczych zarobków i podatków,
4. rozliczenia z udzielonych wzgl. otrzymanych subwencyj,
5. nadzór nad działalnością kasy i oddziału rachunkowego,
6. czuwanie, by kredyty budżetowe nie zostały przekroczone,
7. czuwanie nad terminowym uskutecznianiem wypłat i podbieraniem dochodów,
8. czuwanie nad rentownością i całością majątku komunalnego,
9. badanie prawidłowości sporządzania ksiąg inwentarzowych,
10. czuwanie nad sprawnością aparatu kasowo-rachunkowego związku komunalnego,
11. sprawdzanie, czy sumy obce nie są używane na pokrycie wydatków związku komunalnego.

C. Kontrola inwestycyj i zakupów.

Urząd Kontroli sprawował nadzór nad:

a) celowością inwestycyj i zakupów,

b) nad właściwym przeprowadzaniem przetargów,

c) kalkulacją cen za roboty i dostawy,

d) prawidłowym wykonaniem robót i dostaw co do jakości i ilości materiałów,

d) terminowym wykonaniem umów o roboty i dostawy.

Przetargów z udziałem Urzędu Kontroli odbyło się 102. Przy poważniejszych obiektach przeprowadzano próby techniczne w własnym zakresie lub też zlecano badania odpowiednim instytucjom wzgl. zaprzysiężonym rzeczoznawcom.

D. Dochodzenia.

Ponadto Urząd Kontroli przeprowadzał lustracje i dochodzenia specjalne, o wyniku których sporządzano sprawozdania.

Urząd Kontroli badając celowość i właściwość każdego wydatku, przyczynił się w dużym stopniu do oszczędnego i zgodnego z zadaniami samorządu gospodarowania funduszami i majątkiem miejskim, jak również wpłynął w wydatnej mierze na usprawnienie administracji miejskiej.

Zarząd Nieruchomości.

W czasie sprawozdawczym wzrosła ilość mieszkań czynszowych w budynkach miejskich ogółem o 72 mieszkania jedno-izbowe w nowo wybudowanym bloku przy ul. Cynkowej oraz 2 mieszkania jedno-izbowe przy ul. Ogrodowej (zakupiona nieruchomość od współspadkobierców Ballów).

Równocześnie zmniejszyła się ogólna liczba tych mieszkań o 10 mieszkań jedno-izbowych z zniesionego domu (dawn. asyl) przy ul. Wojewódzkiej 60 oraz o 26 mieszkań w budynkach szkolnych, które zaliczono do kategorii mieszkań służbowych na podstawie ustawy śląskiej z dnia 25. I. 1938 r.

Lista czynszowa wykazuje na dzień 31. III. 1938 r.		1343	pozycji
z czego przypada na	mieszkania czynszowe . .	1229	„
„	lokale sklepowe i restauracje	43	„
„	biura handlowe i urzędowe (komisariaty) i biura inst. społecznych wzgl. związkowych .	36	„
„	kioski	35	„

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto budowę 96 dalszych mieszkań, a to 24 dwu-izbowych i 72 jedno-izbowych.

Zmiany w wykazie nieruchomości były następujące:

W roku 1938 nabyto nieruchomości:

Nr b.	Data	Oznaczenie ks. wiecz.	Powierzchnia	Nazwisko sprzedającego	Cena kupna
1	12. 4. 37	Kat. L. wyk. 1888	7618 m²	F-a Nostra Sp. Bud. z ogran. odpow.	232 000,— zł
2	21. 5. 37	Dąb L. wyk. 37	1 m²	Maria Wieczorkowa i współspadkobiercy po śp Tomaszu Moszu	darowizna
3	9. 11. 36	Bog. L. wyk. 47	3191 m²	Współspadkobiercy Balla	27.500,— zł
4	1. 9. 37			Pawilon restauracyjny przy ulicy Kościuszki (teren wystawowy)	bezpłatnie
5	5. 11. 37	Bog. L. wyk. 108	2178 m²	M. K. K. O. Katowice	25.047,— zł
6	8 2. 38			Barak mieszkalny przy ul. Mickiewicza (w postęp. egzekucyjnym)	1.000,— zł

W roku 1937/38 sprzedano nieruchomości:

Nr b.	Data	Oznaczenie ks. wiecz.	Powierzchnia m²	Nazwisko nabywcy	Cena sprzedaży
1	16. 8. 37	Kat. L. wyk. 1600	1183	Fundusz Pracy Warszawa	darowizna
2	9. 10. 37	Kat. L. wyk. 655	448	Inż. Br. Pietrzykowski	33.600,— zł
3	29. 12. 37	Kat. L. wyk. 469 i 906	224 1609	Tow. Przyjaciół Bud. Bursy dla Uczniów Śl. Techn. Zakł. Naukowych w Katowicach	18.330,— zł
4	21. 1. 38	Kat. L. wyk. 655	475	Dr med. A. Piechaczek	33.260,— zł

Wartość nieruchomości na dzień 31 marca 1938 r. wynosiła:

budowle	31.711.000,00 zł
place zabudowane	15.377.000,00 zł
„ budowlane	6.692.000,00 zł
parki — zieleńce	1.653.000,00 zł
inne grunta	558.000,00 zł
słupy ogłoszeniowe i kioski . . .	130.000,00 zł
Razem:	56.121.000,00 zł

Posiedzeń deputacji nieruchomości odbyło się 6, na których załatwiono 98 spraw.

Miejski Zakład Kąpielowy (ulica Raciborska) prowadzono w okresie sprawozdawczym — jak corocznie — w własnym zakresie. Kąpielisko było otwarte od 21. V. 1937 r. do 10. IX. 1937 r. W czasie tym sprzedano ogółem 50.370 biletów i 356 kart miesięcznych. Frekwencja była słabsza, niż w ubiegł. roku, ponieważ pogoda nie dopisywała.

Magistrat umożliwił bezpłatny wstęp do kąpieliska w godzinach rannych żołnierzom miejscowego garnizonu, szkole rezerwy Policji i dzieciom z kolonii letnich, w godzinach popołudniowych sekcjom pływackim, klubom i organizacjom sportowym. Liczba wszystkich kąpiących się wynosiła z górą 80.000.

Sprawozdaniem powyższym objęto w ogolności najważniejsze zdarzenia i poczynania Zarządu Miejskiego miasta Katowic za czas od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938 r. Dalszy postęp jest widoczny. Miasto przekształca się z roku na rok z miasta prowincjonalnego na stolicę najważniejszego w Polsce województwa. Nie posiada jednak miasto jeszcze wszystkich urządzeń, któreby mogły zaspokoić potrzeby swoich mieszkańców. Wymienić chcę tylko przykładowo niektóre braki jak konieczność budowy nowej lecznicy miejskiej, ratusza, łaźni miejskiej itp. Potrzeby są tak wielkie, że miasto przez długie lata będzie musiało koncentrować swe wysiłki ku zrealizowaniu najkonieczniejszych tylko zadań. Wprawdzie zostały w roku sprawozdawczym osiągnięte pewne ułatwienia w obsłudze działu spłaty długów przez t. zw. akcję oddłużeniową, jednak na osiągnięcie większych kwot pieniężnych na tę nadzwyczajną akcję inwestycyjną będzie można liczyć tylko w drodze uzyskania odpowiednich środków kredytowych, co przy harmonijnej współpracy korporacyj miejskich, a przy życzliwym nastawieniu władz nadzorczych nie powinno nasuwać większych trudności.

Katowice, w sierpniu 1938 r.

Pierwszy Burmistrz:
(—) *Dr. Adam Kocur.*

Skład osobowy Magistratu

(w dniu 31 marca 1938 r.)

1. Prezydent miasta Dr. Kocur, ul. Stalmacha 17,
2. Wiceprezydent miasta Stanisław Szkudlarz, ul. Wita Stwosza 4,
3. Radca miejski Zagoła, ul. Raciborska,
4. „ „ Adamczyk, ul. Kościuszki 49.
5. „ „ Czaplicki Wincenty, ul. Pierackiego 2,
6. „ „ Jankowski, ul. Kopernika 12,
7. „ „ Koś Piotr, ul. Dębowa 66,
8. „ „ Kowalczyk, ul. Gen. Zajączka 26,
9. „ „ Mroczkowski Bolesław, ul. Król. Jadwigi 7,
10. „ „ Mędlewski, ul. Mariacka 18 a,
11. „ „ Dr. Rojek Alfred, ul. Marsz. Piłsudskiego 27,
12. „ „ Rudzki Maksymilian, ul. Kościuszki 54,
13. „ „ Schmiegel Jan, ul. Jagiellońska 36,
14. „ „ Weichmann, ul. Zacisze 2,
15. „ „ Wójcik Jan, pl. Dra Rostka 2.

1. Radca Magistratu Podsiadły, ul. Sienkiewicza 9 — referent z głosem doradczym.

Skład osobowy Rady Miejskiej

(w dniu 31. III. 1938 r.)

1. Prezes Rady Miejskiej Piechulek Jan, ul. 3 Maja 24,
2. Zastępca Prezesa Rady Miejskiej Ligoń Stanisław, ul. Ks. Biskupa Lisieckiego 1,
3. Sekretarz Rady Miejskiej Zagórnik Piotr, ul. Jana Kupca 4,
4. Zast. Sekretarza R. M. Broda Ludwik, ul. Krakowska 57,
5. Radny miasta Absalon Jan, ul. Markiefki 34,
6. „ „ Grelik Wilhelm, ul. Wodna 4,
7. „ „ Badura Jan, ul. Parkowa 3,

8. „ „ Jelitta Norbert, ul. Wojciechowskiego 151 m. 5,
9. „ „ Bednorz Jerzy, ul. Stalmacha 26,
10. „ „ Biniszkiewicz Józef, ul. Dyrekcyjna 10,
11. „ „ Gidaszewski Antoni, ul. 3-go Maja 34,
12. „ „ Czaplicki Stefan, ul. Młyńska 37,
13. „ „ Cichoń Franciszek, ul. Św. Jana 10,
14. „ „ Dr Dąbrowski Włodzimierz, Br. Pierackiego 8,
15. „ „ Daniel Józef, ul. Kraszewskiego 1,
16. „ „ Długiewicz Franciszyek, Wojciechowskiego 58,
17. „ „ Firschke Augustyn, ul. Kochanowskiego 16,
18. „ „ Jasny Jan, ul. Piaskowa 5,
19. „ „ Gawrych Józef, ul. Kościuszki 3,
20. „ „ Giebel Stefan, ul. Narutowicza 7,
21. „ „ Knobloch Gustaw, ul. Gliwicka 2,
22. „ „ Guttwein Ryszard, ul. Górnicza 6,
23. „ „ Ewert Wojciech, ul. Stawowa 8,
24. „ „ Imiela Emanuel, ul. Andrzeja 25,
25. „ „ Janta Józef, ul. Wojciechowskiego 44,
26. „ „ Piec Augustyn, ul. Agnieszki 12,
27. „ „ Klehr Ryszard, ul. Stalmacha 26,
28. „ „ Koniarkowa Zofia, ul. Franciszka 4,
29. „ „ Jezella Jan, ul. Ligocka 114 dz. IV,
30. „ „ Kopocz Paweł, ul. Marsz. Piłsudskiego 33,
31. „ „ Cieślik Paweł, ul. Dębowa 35,
32. „ „ Koschek Ignacy, ul. Graniczna 10,
33. „ „ Igel Ignacy, ul. Jagiellońska 6,
34. „ „ Peschka Eugeniusz, ul. Kopernika 14,
35. „ „ Czechowski Jan, ul. Równoległa blok 4,
36. „ „ Majowski Władysław, ul. Bogucicka 2,
37. „ „ Gruchlikowa Maria, ul. Załęska 30,
38. „ „ Mildner Jan, ul. Gen. Zajączka 22,
39. „ „ Baron Brunon, ul. Mickiewicza 22,
40. „ „ Rotbard Józef, ul. Stawowa 19,
41. „ „ Kruppa Teresa, ul. Batorego 3,
42. „ „ Dr Bachmann, lekarz, ul. Pocztowa 1,
43. „ „ Grzesik Alfons, ul. Floriana 4,
44. „ „ Lischeński Edward, ul. Stawowa 8 m. 1,
45. „ „ Dr Kaufman Leon, ul. Marsz. Piłsudskiego 3,
46. „ „ Kłapowa Marta, ul. Król. Jadwigi 4,

47. „ „ Sobota Adolf, ul. Młyńska 43,
48. „ „ Zagórski Stanisław, ul. Markiefki 23,
49. „ „ Sprot Paweł, ul. Kopernika 26—32,
50. „ „ Świtała Augustyn, ul. Hetmańska 21,
51. „ „ Libera Wilhelm, ul. Szopena 9,
52. „ „ Broda Piotr, ul. Sobieskiego 15,
53. „ „ Wójcik Jan, ul. Markiefki 32,
54. „ „ Zajonz Fryderyk, ul. Złota 9,
55. „ „ Kozikowa Agnieszka, ul. Wojciechowskiego 72,
56. „ „ Sowoidnich Eryk, ul. Drzymały 20,
57. „ „ Zmigrod Ludwik, ul. Młyńska 17,
58. „ „ Urbańczyk Franciszek, ul. Wandy 7 m. 2,
59. „ „ Dr Ziółkiewicz Franciszek, ul. 3-go Maja 36 a,
60. „ „ Barnertowa Jadwiga, ul. Chorzowska 168/12.

SPIS
naczelników obwodowych i zastępców.
Dzielnica I. (Stare Miasto).

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
1	Rynek 1—13, ul. Teatralna cała, ul. Zamkowa 1—5, ul. Moniuszki, ul. Piastowska, ul. M. Piłsudskiego 1—11 i 2 do 12, ul. Pocztowa 1 do 3 i 2 ul. Dyrekcyjna 9—11 i 8—10, ul. Mielęckiego 1—3 i 2—4.	Dutkiewicz Wojciech zamieszk. przy ul. Marszałka Piłsudskiego 10.	Szyszka Nikodem, zam. przy ulicy Dąbrowskiego 5.
2	ul. Pierackiego cała, ul. św. Jana, ul. Dworcowa, ul. Dyrekcyjna 1—7 i 2—8, ul. Mielęckiego 5 do 11 i 6—12, ul. Mariacka 2—4 i 1—3.	Świętochowski Kazimierz, zamieszk. przy ul. św. Jana 4	Świętochowski Józef, zam. przy ulicy św. Jana 4.
3	ul. Pocztowa 5—13 i 6 do 17, ul. Wawelska 4 do 6 i 3—5, ul. Stawowa 16—24 i 9—21.	Smoczyk Jan, zam. przy ulicy 3-go Maja nr. 7	Kończak Kazimierz, zam. przy ulicy św. Jana nr. 1.
4	ul. 3 Maja 1—15 i 2—30 ul. Stawowa 1—17 i 2 do 14, ul. Wawelska 2 i 1, ul. Mickiewicza 1 do 11 i 2—22, ulica Młyńska 1—25 i 19—21.	Czaplicki Stefan, zam. przy ulicy Młyńskiej nr. 37	Skiba Ernest, zam. przy ulicy Młyńskiej nr 37.
5	ul. Mickiewicza 13—17 i 32—36, ul. Szopena 2 do 18 i 5—11 gmach P. K. O., ul. Słowackiego 2—18 i 9—29, ul. Opolska 1—3 i 2—4, ul. Piotra Skargi.	Szramowski Jerzy, zam. przy ulicy Słowackiego 27	Bräuer Amand, zam. przy ulicy Słowackiego 27.
6	ul. 3 Maja od 17—33 i 32—42, ul. Słowackiego 20—30 i 31—43, ulica Młyńska 27—43 i 16—22 ul. Matejki.	Gidaszewski Antoni, zam. przy ulicy 3-go Maja 34	

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
7	ul. Sokolska 4—10 i 3 do 13, ul. Opolska 5 do 13 i 6—10, ul. Zabrska cała, ul. Sobieskiego 1 do 11 i 4—10, ul. Mickiewicza do końca od nr. 38.	Zambok Jan, zam. przy ulicy Szopena nr. 1.	Rostek Franciszek, zam. przy ulicy Sokolskiej nr 9.
8	Plac Wolności 1—16, ul. Sokolska 1—2, ul. Sądowa, ul. Gliwicka 1—9 i 2—10, ul. Sobieskiego 13—27 i 20—26.	Czupała Franciszek, zam. przy ulicy 3-go Maja Gimnazjum żeńskie.	Wieczorek Józef, zam. przy pl. Wolności nr 7.
9	ul. Gliwicka od 11 do końca od 12 do końca, ul. Dąbrówki cała, ulica Opolska 15—51.		Goraus Franciszek, zam. przy ulicy Gliwickiej nr 5.
10	ul. Marsz. Piłsudskiego od 14—26 i 13—31, ul. Szkolna, ul. Bankowa, ul. Starowiejska, ulica Stanisława 1—5 i 2—6.	Broda Ludwik, zam. przy ul. Marsz. Piłsudskiego 13.	Broda Leopold, zam. przy ulicy Marsz. Piłsudskiego 13.
11	ul. Mariacka od 4 i 5 do końca, ul. tylna Mariacka cała, ul. Stanisława 8—10 i 7—11, plac Mariacki.	Alfons Czora zam. przy ulicy Marsz. Piłsudskiego 21.	Przyklenk Józef, zam. przy ulicy Stanisława nr 6.
12	ul. Marsz. Piłsudskiego 28—40 i 33—43, ul. św. Pawła cała, ul. Wodna cała, ul. Górnicza cała.	Płonecka Tomasz zam. przy ulicy Wodnej nr 6	Wacławek Herbert, zam. przy ulicy św. Pawła nr 14.
13	ul. Marsz. Piłsudskiego 42—70 i 45—71, ul. Lubeckiego cała, ul. Graniczna cała.	Borys Stefan, zam. przy ulicy Marsz. Piłsudskiego	Kędzior Jan, zam. przy ulicy Marsz. Piłsudskiego 47.
14	ul. Krasińskiego cała, ul. Szafranka, ul. Zacisza, ul. Wojewódzka 30 do 60 i 31—45, ul. Francuska cała.	Lubojański Józef zam. przy ulicy św. Jacka 11	Greif Józef, zam. przy ulicy Krasińskiego 65.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
15	ul. Wojewódzka 16—48 i 15—29, ul. Krótka, ul. Lompy cała, ul. Podgórna cała, ul. Dąbrowskiego 10 i 16 i 9—17, ul. Sienkiewicza 2—16 i 1—19, ul. Ks. Damrota i ul. św. Jacka.	Dolata Franciszek, zam. przy ulicy Sienkiewicza 9.	Ruda Wincenty, zam. przy ulicy Sienkiewicza 16.
16	ul. Powstańców 40—50 i 79—57, ul. Juliusza Ligonia 55, ul. Plebiscytowa 37—39 i 30—66, ul. Król. Jadwigi 4, ulica Sienkiewicza 34—72 i 35—45, ulica Rybnicka cała.	Rokus Augustyn, zam. przy ulicy Król. Jadwigi 6.	Kionka Paweł, zam. przy ulicy Juliusza Ligonia 31.
17	ul. Jagiellońska 8—28 i 5—21 i 36, 38, ul. Plebiscytowa 14—28 i 21—35 ul. Juliusza Ligonia 22 do 40 i 23—33, ul. Król. Jadwigi 2, ul. Sienkiewicza 18—32 i 21—33.	Niskiewicz Kilian, zam. przy ulicy Plebiscytowej 11	Szmiegel Jan, zam. przy ulicy Jagiellońskiej 36.
18	ul. Wojewódzka 2—14 i [illegible]—13, ul. Plebiscytowa 1—19 i 2—12, ul. D[illegible]owskiego 2—8 i 1—7.		Kosterka Teodor, zam. przy ulicy Wojewódzkiej 16.
19	ul. Kochanowskiego 1 do 13 i 2—14, ul. Kościuszki 2—20 i 3—13, ul. Konopnickiej, ul. Andrzeja 1—9 i 2—3.	Nowak Franciszek, zam. przy ulicy Andrzeja 9	Wojtynek Alfons, zam. przy ulicy Kościuszki nr 5.
20	Plac Miarki 1—8, ulica Kościuszki 13—33 i 22 do 34, ul. Jagiellońska 2—6 i 1—3, ul. Wita Stwosza cała, ul. Juliusza Ligonia 16—20, ul. Konckiego, ul. Reymonta.	Zaworski Alojzy, zam. przy ulicy Wita Stwosza 1	Śliwka Jan, zam. przy pl. Miarki 8.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
21	ul. Kościuszki 35—61 i 36—54, ul. Powstańców 2—12 i 1—3, ul. Jordana 2, ul. Rymera 1—2, ul. Polna cała, ul. Poniatowskiego 32—34, ul. Astrów.		Skrzypek Ludwik, zam. przy ulicy Kościuszki nr 38.
22	ul. Batorego 1—9 i 2—10 ul. Krzywa cała, ul. Andrzeja 11—33 i 10—28, ul. Wandy 1—9 i 2—22.	Majnusz Alfons, zam. przy ulicy Andrzeja 31.	Wyczyszczoł Józef, zam. przy ulicy Wandy nr 9.
23	ul. Żwirki i Wigury 1 do 25 i 2—28, ul. Kopernika 1—9 i 2—24, ul. Styczyńskiego, ul. Drzymały cała, ul. Wandy 37—43 i 30—36, ul. Kilińskiego 16—26 i 3—9, ul. Stalmacha 16—22 i 7 do końca.	Herzyk Antoni, zam. przy ulicy Żwirki i Wigury 21.	Grzymek Stanisław, zam. przy ulicy Żwirki i Wigury 10.
24	ul. Kilińskiego od 11 do końca i od 28 do końca, ul. Kościelna, ul. Poniatowskiego od koszar policyjnych do nr. 30 i wybudowane domy i wille, ul. Generała Zajączka i nowo wybudowane domy przy ul. Jordana.	Krawczyk Józef, zam. przy ulicy Poniatowskiego 16.	Koza Józef, zam. przy ulicy Poniatowskiego 16.
25	ul. Mikołowska 1—13 i 2—10, ul. Kordeckiego cała, ulica Kamienna cała, ul. Kozielska 1—3 i 2—4.	Wojtkowiak Franciszek zam. przy pl. Dr Rostka nr 3.	Marketon Maks. zam. przy ulicy Kozielskiej 10.
26	Plac Mikołowski, ulica Fabryczna cała, ul. Kozielska od nr. 7 i 6 do końca, ul. Raciborska 9—13.	Nowakowski Mieczysł. ul. Kozielska 4/5.	Wójcik Jan, zam. przy pl. Dr Rostka nr 2.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
27	ul. Mikołowska 15—41 i 12—28, ul. Stalmacha 1—5, ul. Raciborska 15 do 29 i 18—36, ul. Strzelecka 1—19 i 2—6, ul. Bielska, ul. Koszarowa, ul. Raciborska 31 i 38 do końca.	Śniegocki Józef, zam. przy ulicy Raciborskiej	
28	ul. Mikołowska 43—55 i 30 i 52, ul. św. Barbary cała, ul. Bart. Głowackiego cała, ul. Skalna 1—5, baraki policyjne, nowy dom uchodźców, ul. Poniatowskiego 1—13, domy hutników huty Marty, ul. Mikołowska przedł. od nr. 25—32.	Kasprzak Kazimierz zam. przy ulicy Mikołowskiej nr 55	Ścierski Paweł, zam. przy ulicy Mikołowskiej 47.
29	Dawny obszar Katowickiej Hałdy bez domow hutników, obejmujące ulice Mikołowska, Wincentego Pola, Parkowa, ul. Kochłowicka, Edwarda Bugli, Boczna, Szybowa, Rycerska, Ligocka 1—10, Fabryka Kołłontay dwór Brynów.	Górny Stefan, zam. przy ulicy Wincentego Pola	Poloczek Paweł, zam. przy ulicy Mikołowskiej 87.
30	Karbowa, cegielnia Schalscha, Grünfeld, Muchowiec, Nyc i wszystkie domy za Parkiem Kościuszki, restauracja Noglik, lotnisko.	Mandla Paweł, zam. przy ulicy Karwana 33.	Walla Teodor, zam. przy ulicy Karbowa nr 51
31	ul. Zamkowa 5 do końca ul. Bytomska do granicy dzieln. I, warsztatów pomocniczych, Koszutka, szosa do Wełnowca, Dwór Marii i dawniejszy barak dla chorób zakaźnych.	Szczepaniak Wincenty zam. przy ulicy Piastowskiej 9	

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
	Dzielnica II. (Bogucice - Zawodzie).		
32	ul. Ferdynanda, Kopalnia Katowice, domy urzędnicze i cegielnia.	Przybyła Jan, zam. przy ulicy Sztygarskiej 5.	Sitko Józef, zam. przy ulicy Sztygarskiej 2.
33	ul. Krakowska 1—21 i 2—22, ul. Reja, ul. Drzewna, ul. Ogrodowa, ul. Równoległa, ul. Paderewskiego i szyb Bożego Narodzenia, ul. Długa i ul. Rejtana.	Wróblewski Marian, zam. przy ulicy Krakowskiej 24.	Drańko Gabriel, zam. przy ulicy Krakowskiej 9.
34	ul. Krakowska od 23—39 i 24—48, ul. Bogucicka od 1—5 i 2—4, ul. Czecha, ul. Floriana, ul. Czarneckigo, ul. Karola, ul. Król. Łokietka.	Lis Piotr, zam. przy ulicy Czecha nr 6	Holona Józef, zam. przy ulicy Krakowskiej 59.
35	ul. Krakowska od 41 do 73 i 66—86, ul. Rawy, Murckowska, ul. Waleriana, ul. Gabriela Hołubki, ul. Piaskowa, ul. Nad Potokiem.	Klaputek Ludwik, zam. przy ulicy Krakowskiej 50.	Pokładnik Paweł, zam. przy ulicy Gabr. Hołubki 9.
36	ul. Krakowska od 75—95 i 88—106, ul. Józefa Hallera 1—3 i 2—4, ul. Niedurnego, ul. Posia, ul. Agnieszki Amandy, Leśniczówka, huta Ferrum, ul. Żółkiewskiego.	Archipów Aleksander zam. przy ulicy Krakowskiej 91	Pisarek Józef, zam. przy ulicy Krakowskiej 88.
37	ul. Krakowska od 95 do końca i od 108 do końca, ul. Kunegundy, ul. Marcinkowskiego, ulica Skośna, ul. Braci Stawowych, ul. Szeroka 27 i 29.	Pietras zam. przy ulicy Krakowskiej 125.	Moćko Franciszek, zam. przy ulicy Kunegundy 9.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
38	ul. Józefa Hallera od 5 do końca i 4 do końca od ul. Szerokiej, ul. Wyspiańskiego, ul. Lenartowicza, ul. Burowiecka, ul. Szeroka 1—5 i 2—6.	Bochynek, zam. przy ulicy Józefa Hallera 31.	Broda Augustyn, zam. przy ulicy Józefa Hallera 20.
39	ul. Peowiaków od Kopalni Katowice, ul. Ryszarda, ul. Sztygarska, Szyb Ryszarda, ul. Nowa i Markiefki od 1 do 19 i 2—28.		Bartecko Alojzy, zam. przy ulicy Markiefki 20.
40	ul Markiefki od 21—47 i 30—50, ul. Wolności od 10—33, ul. Franciszka, ul. Edwarda, ul. Żogały, ul. Kowalska, ul. Grabonia, ul. Krakusa, Droga Węglana, ul. Koraszewskiego, ul. Francla od 1—25.	Michalik Erwin, zam. przy ulicy (Droga Węglana) Mieroszewskiego 2.	Koniarek, zam. przy ul. Franciszka nr 4.
41	ul Markiefki od 52 do końca i od 49 do końca, ul. Piotra, ul. Normy, ul. Klasztorna, ul. Mieroszewskiego, ul. Wolności 1—10.	Mżyk Alojzy, zam. przy ulicy Markiefki 61.	Kapłonek Robert, zam. przy ulicy Markiefki 63.
42	ul. Katowicka od 1 do końca, plac Stefana, ul. Francla od 25—33, ul. Ks. Bończyka, ul. Kraszewskiego, ul. Górna, ul. Stefana, ul. Wełnowska i Szyb Hugona.	Gorol Karol, zam. przy ulicy Kraszewskiego 1	Daniel Józef, zam. przy ulicy Katowickiej nr 7.
43	ul. Ludwika cała, szyb Ludwika, ul. Leopolda cała i kolonia św. Jana.	Kempa Jan, zam. przy ulicy Katowickiej 10.	Desaga Oskar, zam. przy ulicy Katowickiej nr 4.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
	Dzielnica III. (Załęże - Dąb).		
44	ul. Wojciechowskiego 1 do 7 i 2—16, ul. Ks. Pośpiecha, ul. Narutowicza, ul. Beka i domy za koleją włącznie Bugh	Jesionek Wiktor, zam. przy ulicy Narutowicza 14.	Grolik Paweł, zam. przy ulicy Beka nr 8.
45	ul. Wojciechowskiego 9 do 51 i 18—56, ul. Marcina, ul. Macieja, ul. Zarębskiego, ul. Ledochowskiego.	Mielczarski Stefan, zam. przy ulicy Wojciechowskiego 58.	Ogierman Wiktor, zam. przy ulicy Marcina 1.
46	ul Wojciechowskiego 53—75 i 58—84 a, ul. Anioła, ul. Generała Szeptyckiego, ul. Gminna.	Długiewicz Franciszek zam. przy ulicy Wojciechowskiego 74.	Czaja Alojzy, zam. przy ulicy Janasa.
47	ul Wojciechowskiego 77—101 i 86—112, ulica Pokoju, ul. Bocheńskiego, ul. Wolnego.	Gajdzik Wilhelm, zam. przy ulicy Wojciechowskiego 92.	Pradela Feliks, zam. przy ulicy Pokoju nr 3.
48	ul. Wojciechowskiego 103—139 i 114—146, ul. Wolności, ul. Ks. Strzybnego, ul. Ks. Roboty, ul. Jana Kupca, ulica Marsz. Focha, ul. Limanowskiego.	Jerchel Jan, zam. przy ulicy Wilsona 19.	Przybyła Franciszek, zam. przy ulicy Limanowskiego.
49	ul. Wojciechowskiego 141—148, do końca, ul. Lisa, ul. Wilsona.	Strzoda Paweł, zam. przy ulicy Wojciechowskiego 151	Grzelak Seweryn, zam. przy ulicy Limanowskiego 20.
50	Obroki, Kopalnia Kleofas i Kolonia im. Prezydenta Mościckiego.		Mańka Paweł, zam. na kolonii Mościckiego.
51	Załęska Hałda 38 do końca i szyb Schwarzfelda,	Piech Franciszek, zam. przy ulicy Załęska Hałda 54.	Falkus Józef, zam. przy ulicy Zał. Hałda nr 60.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
52	Załęska Hałda 1—37 i Kolonia Wujek cała.	Mroncz Karol, Załęska Hałda 5.	Szmiegel Aleks., Załęska Hałda 7.
53	ul. Labusa, huta Baildon, ul. Katowicka, od 27 do końca kop. Eminencja, fabryka papy, ul. żelazna, ul. Stęślickiego.		Wienckol Emanuel, zam. przy ulicy Wąskiej nr 3.
54	ul. Katowicka od 1—25 włącznie, ul. Chorzowska, ul. Dębska, ul. Złota, ul. Lipowa, ul. Wąska, ul. Dębowa 1—25. i 2—28. Sośnica, ulica Sportowa.	Magiera Ludwik, zam. przy ulicy Chorzowskiej 5.	Jantos Karol, zam. przy ulicy Chorzowskiej 15.
55	ul. Dębowa 27—67 i 30 do 68, ul. Wiejska, ul. Szpitalna i ulica Studzienna.	Rusecki Faustyn, zam. przy ulicy Dębowej nr 54.	Chruszcz Antoni, zam. przy ulicy Dębowej nr 54.
56	ul. Dębowa od 69 i 70 do końca, ul. Zygmunta Seydy, ul. Krzyżowa, ul. Agnieszki.	Pawleta Jan, zam. przy ulicy Wiejskiej 7.	Banduch Józef, zam. przy ulicy Wiejskiej 7.

Dzielnica IV. (Ligota - Brynów).

57	Wszystkie domy po lewej stronie kolei do Kochłowic t. j. dworzec Katowice - Ligota, ul. Franciszkańska, ul. Panewnicka, ul. Książęca, i większa część ul. Ligockiej od 102 do końca i 123 do końca.	Krzemień Jan, zam. przy ulicy Franciszkańska 15.	Pinocy Ryszard, zam. przy ulicy Panewnicka 21.

Obwód	Obejmuje ulice	Nazwisko i imię naczelnika obwodowego	Nazwisko i imię zast. naczelnika obwodowego
58	Wszystkie domy między koleją do Kochłowic i szosa do Katowic a więc: Szadoka, Załęska ul. Ligocka.	Nickel Emil, zam. przy ulicy Załęskiej 33.	Mastaja Jan, zam. przy ulicy Załęskiej 6.
59	Wszystkie domy po prawej stronie kolei i od mostu kolejowego po prawej stronie szosy do Katowic t. j. ul. Kredytowa, ul. Hetmańska, ul. Grzyśki, Kłodnicy i ul. Ligocka 10 do 100 i 11—121.	Świtała Augustyn, zam. przy ulicy Hetmańskiej 26.	Niewiadomski Grzegorz zam. przy ulicy Hetmańskiej nr 23.
60	Wszystkie domy na terenie dawn. Brynów t. j. ul. Brynowska, ul. Rolna, ul. Kępowa, ul. Lubiny, ul. Dworska, Wodospady i ul. Kłodnicy.	Singer Ernest, zam. przy ulicy Brynowskiej 25.	.chman Feliks, zam. przy ulicy Brynowskiej 19.

Księga inwentarzowa
Dział „A"

Rok obrachunkowy 1937/38

Grupa	Poz.	Aktywa	Wartość — Sumy pozycji zł	Wartość — Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
1	2	3	4	5	6
I		Nieruchomości			
	1	Budowle	33 450 065,50		
	2	Place zabudowane . . .	15 377 759,—		
	3	Place budowlane niezabudowane	6 819 874,—		
	4	Parki	1 653 400,—		
	5	Inne grunta	558 300,—		
	6	Tereny leśne	—		
	7	Przestrzenie wodne . . .	—		
	8	Słupy ogłoszen., szalety publiczne itp. urządzenia	129 800,—		
	9	Sieć wodociągowa . . .	3 579 299,56		
	10	Sieć kanałowa , . . .	9 280 315,51		
	11	Sieć elektr. w Brynowie .	120 974,52	70 969 788,09	
II		Inwestycje w budowie			
	1	Budowa bocznicy przy hali targowej . .	205 000,—		
	2	Budowa kasyna oficerskiego	37 040,74		
	3	Budowa IV bloku mieszk. przy ul. Cynkowej . .	37 983,43		
	4	Budowa dalszego bloku mieszkalnego przy ul. Katowickiej	52 224,38		
	5	Budowa gmachu Miejskiego Inst. Kształ. Handl.	135 592,04		
	6	Budowa gmachu szkolnego dla szkoły powszechnej w dzielnicy IV - Ligota	127 130,—		
	7	Budowa gmachu szkolnego dla szkoły powszechnej przy ul. Katowickiej . .	121 591,58		
	8	Budowa ogródków jordanowskich	99 997,87		
	9	Budowa kuchni dla bezrobotnych przy ul. Zarębskiego	21 127,20		
		Do przeniesienia:	837 687,24	70 969 788,09	

Grupa	Poz.	Pasywa	Wartość Sumy pozycji zł	Wartość Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
1	2	3	4	5	6
I		**Długi długoterminowe**			
	1	Długi hipoteczne . . .	20 615,26		
	2	Długi obligacyjne . . .	—		
	3	Inne długi długoterminowe	13 922 425,64	13 943 040,90	
II		**Pasywa przedsiębiorstw komunalnych**			
	1	Rzeźnia miejska	906 335 64	906 335,64	
III		**Pasywa fundacyj** . . .	—	—	
IV		**Długi krótkoterminowe**	—	—	
		Do przeniesienia		14 849 376,54	

Grupa	Poz.	Aktywa	Wartość Sumy pozycji zł	 Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
1	2	3	4	5	6
		Z przeniesienia:	837 687,24	70 969 788,09	
	10	Budowa schronów . . .	18 770,51	856 457,75	
III		**Ruchomości**			
	1	Inwentarz żywy	36 398,46		
	2	Tabor	450 865,46		
	3	Inne ruchomości . . .	2 305 692,48	2 792 956,40	
IV		**Aktywa przedsiębiorstw komunalnych**			
	1	Rzeźnia Miejska . . .	4 970 250,53	4 970 250,53	
V		**Aktywa Fundacyj**			
	1	Fundacja dawn. Verein für Kunst- und Wissenschaft dla Przemysłowej Szkoły Dokształcającej . . .	6 487,73		
	2	Fundacja nadradcy górniczego Lehmana dla szkół powszechnych	3 085,03		
	3	Fundacja Dr. Hacksa dla Wyższej Szkoły Realnej	859,73		
	4	Fundacja jubileuszowa dla liceum	4 676,86	15 109,35	
VI		**Materiały i zapasy**	—	1 108 292,92	
VII		**Lokaty**			
	1	Hipoteki	239 788,36		
	2	Papiery wartościowe . .	1 987 266,73		
	3	Udziały	454 614,44	2 681 669,53	
VIII		**Sumy komunalne w kasach innych związków komun. oraz w kasach Urzędów Skarbowych**	—	—	
IX		**Pozostałości czynne na rachunkach bieżących w instyt. finansowych**			
		Do przeniesienia:		83 394 524,57	

Grupa	Poz.	Pasywa	Wartość		Uwagi i objaśnienia
			Sumy pozycji zł	Sumy grup zł	
1	2	3	4	5	6
		Z przeniesienia:		14 849 376,54	
V		Sumy przechodnie			
	1	Sumy skarbowe	12 603,92		
	2	Sumy związków komunalnych . . .	210 828,—		
	3	Sumy innych instytucyj .	66 307,88	289 739,80	
VI		Fundusze specjalne			
	1	Fundusze miasta . . .	3 194 658,61		
	2	Rzeźnia miejska	118 107,10	3 312 765,71	
VII		Inne pasywa			
	1	Lista wierzycieli . . .	370 204,95	370 204,95	
VIII		Deponenci	—	628 291,81	
IX		Majątek związku komunalnego			
	1	Majątek rzeźni miejskiej .	3 945 807,79		
	2	Majątek fundacji . . .	15 109,35		
	3	Fundusz obrotowy związku	200 000,—		
	4	Czysty majątek związku komunalnego	65 771 922,74	69 932 839,88	
		Do przeniesienia:		89 383 318,69	

Grupa	Poz.	Aktywa	Wartość: Sumy pozycji zł	Wartość: Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
1	2	3	4	5	6
		Z przeniesienia:		83 394 524,57	
	1	P. K. O. — oddział w Katowicach .	4 681,68		
	2	Bank Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Katowicach	72 939,74		
	3	Państwowy Bank Rolny, Oddział w Katowicach II	288 960,—		
	4	Państwowy Bank Rolnv, Oddział w Katowicach I	754 280,73		
	5	Kom. Kasa Oszczędności miasta Katowic I . .	96 438,45		
	6	Kom. Kasa Oszczędności miasta Katowic II . .	42 938,86	1 260 239,46	
X		Kasa	—	515 898,43	
XI		Inne Aktywa			
	1	Zaliczki zwrotne . . .	109 286,18		
	2	Zaliczki budżetowe . .	82 974,63		
	3	Fundusze, ulokowane w instytucjach finansowych	3 394 658,61	3 586 919,42	
XII		Depozyty walorowe	—	625 636,81	
		Suma stanu czynnego		89 383 218,69	
		Należności względne.			
		1. Różni za gwarancje udzielone		281 655,26	
		2. Gwarancje przejęte .		647 992,27	
				929 647,53	

Katowice, dnia 14 czerwca 1938 r.

Kierownik Oddziału Rachunkowego

(—) Okoń

dyrekor kasy.

Grupa	Poz.	Pasywa	Wartość Sumy pozycji zł	Sumy grup zł	Uwagi i objaśnienia
1	2	3	4	5	6
		Z przeniesienia:		89 383 218,69	
		Suma stanu biernego		89 383 218,69	
		Zobowiązania względne			
		1. Gwarancje udzielone .		281 655,26	
		2. Różni za gwarancje .		647 992,27	
				929 647,53	

Katowice, dnia 14 czerwca 1938 r.

Magistrat

(—) Dr Kocur
Prezydent miasta

(—) Zagoła
Radca miejski.

Załącznik nr 4.

Główne zestawienie

do sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu miasta Katowic za rok 1937/38.

Oznacz. działu budżetu	Nazwa poszczególych działów	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonane zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 — W stosunku do budżetu wykonano więcej zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 — W stosunku do budżetu wykonano mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	Wydatki zwyczajne					
I	Zarząd ogólny	2 197 511,67	2 163 235,36	—	34 276,31	
II	Majątek komunalny	267 100,—	257 463,42	—	9 636,58	
III	Przedsiębiorstwa komunalne	—	—	—	—	
IV	Spłata długów	1 279 400,—	1 235 822 14	—	43 577,86	
V	Drogi i place publiczne	890 500,—	868 892,84	—	21 607,16	
Va	Pomiary i rozbudowa miasta . . .	55 000,—	49 588,09	—	5 411,91	
VI	Oświata	1 360 576,18	1 284 533,60	—	76 042 58	
VII	Kultura i sztuka	236 600,-	198 844,07	—	37 755,93	
VIII	Zrowie publiczne	1 687 200,—	1 454 092,91	—	233 107,09	
IX	Opieka społeczna	766 100,—	732 961,20	—	33 138,80	
X	Popieranie rolnictwa	200,—	200,—	—	—	
XI	Popieranie przemysłu i handlu . . .	97 800,—	95 980,56	—	1 819 44	
XII	Bezpieczeństwo publiczne	726 512,15	693 891,20	—	32 620,95	
XIII	Różne	499 400,—	476 584,32	—	22 815,68	
	Razem:	10 063 900,—	9 512 089,71	—	551 810,29	

Oznacz. działu budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonane zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 — W stosunku do budżetu wykonano więcej zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 — W stosunku do budżetu wykonano mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	Wydatki nadzwyczajne.					
I	Zarząd ogólny	25 000,—	25 000,—	—	—	
II	Majątek komunalny . . . . . . ,	1 623 214,81	972 307,14	—	650 907,67	
III	Przedsiębiorstwa komunalne	81 930,13	71 845,78	—	10 084,35	
IV	Spłata długów	257 774,31	177 774,31	—	80 000,—	
V	Drogi i place publiczne	1 130 503,94	898 936,43	—	231 567,51	
Va	Pomiary i rozbudowa miasta . . .	150 000,—	101 634,07	—	48 365,93	
VI	Oświata	2 651 500,—	484 374,89	—	2 167 125,11	
VIII	Zdrowie publiczne	1 600 250,66	848 317,02	—	751 933,64	
IX	Opieka społeczna	171 750,—	152 275,33	—	19 474,67	
XII	Bezpieczeństwo publiczne	27 000,—	26 473,71	—	526,29	
XIII	Różne	770 910,14	662 910,14	—	108 000,—	
	Razem:	8 489 833,99	4 421 848,82	—	4 067 985,17	
	Zestawienie.					
	Wydatki zwyczajne	10 063 900,—	9 512 089,71	—	551 810,29	
	Wydatki nadzwyczajne	8 489 833,99	4 421 848,82	—	4 067 985,17	
	Razem:	18 553 733,99	13 933 938,53	—	4 619 795,46	

Oznacz. dział budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonane zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 W stosunku do budżetu wykonano więcej zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 W stosunku do budżetu wykonano mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	Dochody zwyczajne.					
I	Majątek komunalny	920 600,—	1 001 760,34	86 723,29	5 562,95	
II	Przedsiębiorstwa komunalne	159 400,—	322 023,64	169 712,60	7 088,96	
III	Subwencje i dotacje.	126 600,—	107 825,—	7 130,—	25 905,—	
IV	Zwroty	970 800,—	848 624,82	20 569,75	142 744,93	
V	Opłaty administracyjne	141 400,—	217 886,80	82 225,64	5 738,84	
VI	Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego . .	759 200,—	742 854,29	71 381,23	87 726,94	
VII	Opłaty i dopłaty.	—	—	—	—	
VIII	Udział w podatkach państwowych .	3 160 000,—	3 308 077,23	148 077,23	—	
IX	Dodatki do podatków państwowych .	2 909 500,—	3 010 496,04	101 008,26	12,22	
X	Podatki samoistne.	1 753 065,41	1 912 322,90	193 500,40	34 242,91	
XI	Różne.	426 000,—	424 082,88	43 300,33	45 217,45	
	Razem:	11 326 565,41	11 895 953,94	923 628,73	354 240,20	

Oznacz. działu budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonane zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 — W stosunku do budżetu wykonano więcej zł	Różnica pomiędzy sumami rubryk 3 i 4 — W stosunku do budżetu wykonano mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	Dochody nadzwyczajne.					
I	Ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsiębiorstw	1 116 606,75	414 612,28	3 191,02	705 185,49	
II	Subwencje i dotacje	1 551 250 —	151 000,—	—	1 400 250,—	
III	Zwroty	10 755 24	8 689,74	—	2 065,50	
IV	Pożyczki	3 022 444,34	794 365,50	—	2 228 078,84	
V	Dopłaty	122 156,08	130 350,90	8 194,82	—	
VII	Różne	—	5 910,14	5 910,14	—	
VIII	Nadwyżka budżetowa	938 854,98	938 854,98	—	—	
	Razem;	6 762 067,39	2 443 783,54	17 295,98	4 335 579,83	
	Zestawienie.					
	Dochody zwyczajne	11 326 565,41	11 895 953,94	923 628,73	354 240,20	
	Dochody nadzwyczajne . . . . ,	6 762 067,39	2 443 783,54	17 295,98	4 335 579,83	
	Razem:	18 088 632,80	14 339 737,48	940 924,71	4 689 820,03	
	Główne zestawienie.					
	Dochody	—	14 339 737,48	—	—	
	Wydatki . . . , ...	—	13 933 938,53	—	—	
	Nadwyżka budżetowa za rok 1937/38	—	405 798,95	—	—	

Oznacz. działu budżetu	Nazwa poszczególnych działów	Sumy preliminowane zł	Sumy wykonane zł	Różn. pom. sum. rubr. 3 i 4 — W stosunku do budżetu wykonano więcej zł	mniej zł	
1	2	3	4	5	6	7
	Zakłady komunalne.					
	Wydatki zwyczajne					
	Szpital Miejski	517 300,—	492 515,09	—	24 784,91	
	Szpital dla dzieci	94 400,—	86 155,36	1 679,09	2 923 73	
	Teatr Miejski	203 324,—	174 565,18	—	28 758,82	
	Razem:	815 024,—	753 235,63	1 679,09	63 467,46	
	Dochody.					
	Spital Miejski	517 300,—	492 515,09	107 868,24	132 653,15	
	Szpital dla dzieci	94 400,—	86 155,36	27 807,06	36 051,70	
	Teatr Miejski	203 324,—	174 565,18	4 441,55	33 200,37	
	Razem:	815 024,—	753 235,63	140 116,85	201 905,22	
	Przedsiębiorstwa komunalne.					
	Wydatki.					
	Miejskie Zakł. Wodoc. wydatki zwycz.	1 488 200,—	1 459 449,80	—	28 750,20	
	" " " " nadzwycz.	81 930,13	71 845,78	—	10 084.35	
	Hala Targowa wydatki zwyczajne . .	390 000,—	377 551,80	13 876,32	26 324,52	
	Rzeźnia Miejska wydatki zwyczajne .	866 900,—	883 929,26	146 151,36	129 122,10	
	Razem:	2 827 030,13	2 792 776,64	160 027,68	194 281,17	
	Dochody.					
	Miejskie Zakł. Wodoc. dochody zwycz.	1 488 200,—	1 459 449,80	14 923,62	43 673,82	
	" " " " nadzwycz.	81 930,13	71 845,78	—	10 084,35	
	Hala Targowa dochody zwyczajne .	390 000,—	377 551,80	8 737,49	21 185.69	
	Rzeźnia Miejska dochody zwyczajne .	866 900,—	883 929,26	88 713.21	71 683,95	
	Razem:	2 827 030,13	2 792 776,64	112 374,32	146 627,81	

Załącznik nr 5

Rachu

Stan czynny

zamknięcia sum pozabudżetowych

Rachunek	Salda czynne na dzień 1. 4. 1937	Obroty		Salda na dzień 31. III. 1938
		Winien	Ma	
	zł	zł	zł	zł
Kasa	268 986,67	19 489 193,84	19 242 264,08	515 898,43
Instytucje finansowe I r-ki bankowe . .	1 032 188,83	18 177 828,11	17 949 777,48	1 260 239,46
Instytucje finansowe II lok. fund. specj. .	5 444 682,44	759 097 57	3 694 012,05	2 509 767,96
Depozyty walorowe .	936 290,77	805 436,16	1 116 090,12	625 636,81
Zaliczki zwrotne — na pobory . . .	88 185,35	206 813,87	185 713,04	109 286,18
Zaliczki budżetowe do wyrachowania	128 117,55	667 120,93	712 263,85	82 974,63
Razem:	7 898 433,61	40 105 490,48	42 900 120,62	5 103 803,47
Różni za gwarancje udzielone . . .	1 760 000,00	—	1 478 344 74	281 655,26
Gwarancje przyjęte .	900 000,00	—	252 007,73	647 992,27
Ogółem:	10 558 433,61	40 105 490,48	44 630 473,09	6 033 451,00

Katowice, dnia 31 marca 1938 r.

Kierownik Oddziału Rachunkowego

(—) Okoń
dyrektor kasy

n e k

za rok obrachunkowy 1937/38. Stan bierny

Rachunek	Salda bierne na dzień 1. IV. 1937	Obroty		Salda na dzień 31. III. 1938
		Winien	Ma	
	zł	zł	zł	zł
Sumy przechodnie . .	394 977,92	8 626 813,23	8 521 575,11	289 739,80
Deponenci	939 918,27	1 134 308,55	822 682,09	628,291,81
Wierzyciele	—	—	370 204,95	370 204,95
Fundusze specjalne .	2 749 617,93	1 003 335,91	1 648 376,59	3 394 658,61
Fundacje	—	—	15 109,35	15 109,35
Lokaty w papierach wartościowych .	2 695 064,51	2 695 664,51	600,00	—
Nadwyżka budżetowa	1 118 854,98	1 118 854,98	405 798,95	405 798,95
Razem:	7 898 433,61	14 578 977,18	11 784 347,04	5 103 803,47
Gwarancje udzielone .	1 760 000,00	1 478 344,74	—	281 655,26
Różni za gwarancje . .	900 000,00	252 007,73	—	647 992,27
Ogółem:	10 558 433,61	16 309 329,65	11 784 347,04	6 033 451,00

Katowice, dnia 31 marca 1938 r.

Magistrat

(—) Dr Kocur
Prezydent miasta

(—) Żagoła
Radca miejski

Treść

